

vénen amb el dolor de deixar el seu país en mans del feixisme, i que mereixen una llar confortable, a casa nostra, una convivència humana a casa nostra i la possibilitat de poder treballar a casa nostra també.

Ja és conegut que s'han produït arreu de Catalunya incidents desagradables; que han vingut, entré molts refugiats idealistes, molts refugiats que no senten cap ideal; molts infeliços, molts desgraciats, acostumats a una vida inferior a la nostra; que no tenen costums d'higiene, que no saben el que és, i que, per aquest motiu, xoquen amb els costums del nostre país, fins arribar a produir aquests incidents desagradables a què em referia. Cal que els nostres companys, que els treballadors de Catalunya es facin càrrec de la situació i que donin la seva mà encara amb més amor a aquests desgraciats, que per culpa de la política espanyola, de les velles classes governants espanyoles, no han conegut res en absolut dels beneficis de la nostra civilització. I ajudar-los, per tant, a què gaudeixin del propi nivell de vida que nosaltres tenim, i arribar, després, conjuntament amb ells i ben agermanats, a crear les noves condicions de vida superiors a les que mai hi hagi hagut a Catalunya.

I en aquest sentit treballa la Generalitat, segons les possibilitats financeres que té.

Èxit de la Generalitat també és, indiscutiblement, el renaiement de les finances que s'ha produït a Catalunya d'ençà dels Decrets de Terradellas. Un èxit que hem de reconèixer i públicament ho afirmem.

La lluita contra els emboscats i els desertors

Es clar que al Govern de la Generalitat no se li escapa el problema greu dels emboscats i dels desertors. En matèria de desertors, la Generalitat no ha fet més que una obra indirecta, perquè són coses que corresponen al Govern Central. Però en matèria d'emboscats, és indiscutible que la Generalitat, a través del Departament de Justícia, pot fer més del que fa. Jo tinc la convicció que el nostre Departament de Justícia, més que per la voluntat dels que avui regenten aquest Departament, perquè sofreixen inevitablement la influència de l'home que jo considero nefast, que dirigeix la justícia espanyola, no fa tot el que hauria de fer per lluitar contra els emboscats.

Quant als desertors, l'acció de la Generalitat és més indirecta, perquè aquests desertors, en general, quan són trobats, han de passar tots ells als Tribunals militars, on nosaltres no tenim cap representació. Però la Generalitat pot fer molt, encara que sigui indirectament, pot fer molt. Per exemple, ha pres l'acord (el primer que s'ha pres; després en vénen d'altres) de trametre a casa dels pares o dels parents del desertor, tots els refugiats que hi capiguen. Però, naturalment, això és un càstig menor. I en un dels últims Consells, es va prendre el següent acord: Que pel Departament d'Agricultura es trametés una circular a tots els Sindicats Agrícoles de Catalunya (que són avui organismes oficials) dient-los que els familiars dels desertors han d'ésser expulsats dels Sindicats, que els familiars dels desertors no tenen dret a participar en el repartiment de terres; que els familiars dels desertors que siguin propietaris de terres seran considerats facciosos i la seva terra serà expropiada, sense indemnització, i lliurada al Sindicat pel seu repartiment.

Naturalment que no seria just que la política de repressió contra els desertors que segueix la Generalitat s'aturés al camp. Ha de venir a la ciutat, també. E'aquestes mesures primeres han d'ésser completades, entre altres, per la següent: Que a aquells petits industrials i petits comerciants que tenen fills desertors, els serà expropiada la seva indústria o la seva botiga. Que els funcionaris que tinguin fills desertors seran declarats cessants, amb pèrdua de tots els seus drets. Això sense perjudici que els comerciants, els funcionaris o qualsevol altre ciutadà, apart de sofrir la pena que nosaltres com a Govern podem imposar-li, sigui lliurat, com s'escaigui, a l'autoritat militar.

Naturalment que aquesta política de repressió entre els desertors ha d'ésser extremadament rigorosa, perquè el desertor desmoralitza els homes honorats i lleials que compleixen les ordres de mobilització, perquè el desertor, a l'estranger, és un factor de descrèdit contra la nostra causa, i perquè els desertors que passen la ratlla de França, de vegades se'n van per la ratlla d'Iran i entren al camp faccios i agafen un fusell contra nosaltres.

Lluita implacable contra els desertors i també contra els emboscats. D'emboscats n'hi ha de molts ordres. Hi havia — això ja s'ha tret bastant —, els famosos emboscats de les indústries de guerra: hi havia el peó, hi havia el «sereno», l'escribent d'indústries de guerra, que portaven a la butxaca carnet d'impreseindible. Jo en conec alguns i tinc llistes molt llargues. Això, sortosament, comença a encarrilar-se. Hi havia l'emboscat de

les mines. Hi va haver un temps que tots els famosos valents que nosaltres vàrem bescantar tan sovint, valents dels Comitès de Defensa i de les carreteres, se'n van anar a les mines, especialment a les de potassa (no pas les de Sùria, perquè allí no hi varen anar), i eren imprescindible. Es feien minaires sense veure la mina. També això comença a curar-se. Però hi ha un altre ordre d'emboscats, que són els pitjors, i sense potser, són els pitjors. Són els emboscats dels Cossos de reraguarda, els emboscats d'Intendència Militar, els emboscats de Sanitat de guerra. I els emboscats — i aquests són els més perillosos —, de les costes. Jo no sé si recordareu que en un míting vàreig dir que per les costes de Catalunya hi havia uns estiujeants que feien de revolucionaris. Però és que avui, companys, a les costes de Catalunya hi ha uns estiujeants que fan de traïdors. Les costes de Catalunya estan podrides fins al moll dels ossos (i jo ho dic davant de Lamonedà i de Mije, perquè ho diguin al Govern), els fills dels cacics estan a les bateries de les nostres costes disposats, no a apuntar i a tirar en contra dels vaixells pirates que ens bloquegen i ens condemnen a tanques privacions, sinó disposats, quan fos l'hora, a donar mitja volta als canons i tirar contra els catalans. Naturalment, això sí que és perillós, perquè la primera tanda d'emboscats, contra els quals ja hem treballat nosaltres amb un cert èxit, era una qüestió moral, una qüestió moral antifascista, de no permetre que homes joves, no necessaris a la indústria de la reraguarda, abusessin de la seva situació privilegiada sindical i permetessin que el seu lloc fos ocupat per altres, de vegades que no eren bons ni per a serveis auxiliars. És aquesta una qüestió moral. Però aquests, a més d'ésser una qüestió moral, i de moral fonda, perquè tothom pot imaginar-se quina és la impressió que ha de rebre la mare pagesa que té el seu fill al front i que veu que el fill de la «senyora» està estiujeant al poble, de desengany, de retredament, d'hostilitat i de demanar que això «s'acabi com sigui», a més de la qüestió moral, dic, hi ha la traïció organitzada permanentment i que posa en perill tota la nostra victòria. I això es pot dir ben alt i ben clar, perquè l'enemic ho sap millor que nosaltres.

Es indispensable que es vagi ràpidament a una política implacable de depuració dels Cossos de reraguarda, i que tots els que en ells estan emboscats, fent un bon triatge, vagin al front, en Brigades normals o disciplinàries i que les Divisions del front, que tenen ja raons per a poder descansar una mica, com la nostra gloriosa Divisió 27, algun dia vagin a les nostres costes a passar un mes d'estiujeig. No els aniria malament.

El problema del camp

En matèria agrària, la política de la Generalitat constitueix una veritable revolució. Naturalment que el nostre problema agrari no és pas igual que el problema agrari de la resta d'Espanya. A la resta d'Espanya, el problema agrari és de jornalers. El problema de Catalunya és el problema dels mitgers, dels arrendataris, dels masovers i dels rabassaires. Els jornalers eren una mínima part; estaven en la zona d'intens cultiu i del Maresme. Fora d'aquí, no n'hi ha. I des d'aquest punt de vista, la revolució econòmica feta al camp de Catalunya és profunda. S'ha suprimit el pagament de la renda. De fet, el pagès és propietari de la terra que treballa. La terra dels facciosos ha estat globalment expropiada, sense possibilitat d'indemnització, i es procedeix actualment a una redistribució de terres, per tal de poder establir a Catalunya els tres règims legals de producció agrícola, que són: el règim familiar de conreu, el règim de participació, i el règim de col·lectivitat, acceptat voluntàriament pels pagesos, pels productors.

A Catalunya, aquesta profunda revolució econòmica realitzada al camp, té un instrument de realització d'immenses possibilitats, si sabem fer-lo treballar, que és la Federació de Sindicats Agrícoles de Catalunya. No hem de subestimar aquesta Federació de Sindicats Agrícoles de Catalunya. Sabem que en virtut del Decret de Sindicació Obligatòria, a cada poble hi ha un sol Sindicat Agrícola, al qual han de pertànyer obligatòriament tots els pagesos, i d'acord amb el Decret tota la producció agrícola ha de passar a mans del Sindicat; els Sindicats locals han de passar la seva producció de terme municipal a les Federacions Comarcals, i aquestes l'han de passar a disposició de l'organisme superior que, lligat amb Proveïments i Economia, ha de procedir al seu repartiment al conjunt social de Catalunya.

Teòricament, la constitució de la Federació de Sindicats Agrícoles de Catalunya resol el problema del proveïment. El que passa és que no es compleix, i no es compleix per raons múltiples. Una d'elles, la nostra pròpia incapacitat d'acció. És, en bona part, culpa (i de les més grosses) d'Intendència Militar que fa una política contrària a la política de taxes. Hi ha l'egoisme tradicional dels pagesos. Però, per altre costat, per culpa nostra, perquè no hem estat capaços de nodrir tots aquests Sindicats, dels elements adients que els puguin dirigir, que pel seu prestigi tècnic i moral puguin imposar-se als pagesos. Ha d'ésser una de les

grans preocupacions de tots, del Partit, de la Unió de Rabassaires, de la Federació de Treballadors de la Terra, una gran preocupació poder lliurar a cada Sindicat local, poder lliurar a cada Federació Comarcal, poder lliurar a la suprema direcció de la FESAC, als cinc organismes que la componen, els homes segurs des del punt de vista antifeixista, però concixedors, des del punt de vista tècnic, per poder dirigir, en l'escala de responsabilitats, des del petit Sindicat al gran conjunt de la vida agrària de Catalunya. És qüestió de vida o mort, perquè si nosaltres no tenim aquesta preocupació essencial, si no podem donar a aquests Sindicats els homes que necessiten, la revolució agrària corre tots els perills de perdre's.

Ha estat profunda l'obra realitzada des del Departament d'Agricultura pel nostre company Calvet, al qual jo públicament retic homenatge. En aquesta tasca hi podem ésser tots, perquè essent-hi tots encara no arribem al lloc que es necessita per assegurar el funcionament de la Federació i per aconseguir portar a les darreres conseqüències el desenvolupament econòmic de la revolució agrària que volem.

L'activitat constructiva del Govern de Catalunya

I, en un altre ordre de coses, hem creat, abans que la República hi pensés, la Caixa de Pensions als Mutilats, als orfes i a les vídues de guerra. Va ésser el Decret del company Vallés, quan era Conseller de Treball, que equiparava, o aplicava la Llei d'Accidents del treball a tots aquells voluntaris que sofrissin mutilacions o mort al front de guerra. I la primera oficina que va prestar aquest servei als antifeixistes lluitadors i familiars, avui, sortosament, ja s'ha convertit en organisme de l'Estat Central.

S'ha creat el treball voluntari, òrgan precíoc de col·laboració amb el Govern de la República per a poder portar endavant feines tan necessàries i útils com fortificacions. I hem creat l'Institut d'Adaptació Professional de la Dona, per iniciativa del company Vidiella, que ha d'ésser la base d'aquesta profunda transformació que suposa la crida sistemàtica de les noies. Institut d'Adaptació Professional de la Dona que treballa per poder lliurar a cada indústria, a cada comerç o ofici, les dones que psicològicament, temperalment o educacionalment tinguin les millors condicions. Un treball positiu, de gran visió, i que tinc la seguretat que donarà tot el rendiment que nosaltres vàrem pensar que donaria en crear-lo.

Hem normalitzat les relacions entre el Govern de la República i el Govern de Catalunya. Hem considerat sempre com a condició essencial per a guanyar la guerra aquesta unitat íntima, aquesta íntima col·laboració entre el Govern de la Generalitat i el Govern de la República.

Hem recíxít en això? Nosaltres en els dies que precediren l'acord del trasllat del Govern Central a Catalunya, dies de gran nerviosisme, tinguérem una intervenció molt intensa, i les conseqüències han estat favorables. Hi havia aquí, a Catalunya, quan es parlava del trasllat del Govern de la República, una gran inquietut. Primerament, què passaria amb el nostre règim autonòmic? I després, què passaria en agreujar-se aquella inquietut amb l'actuació d'uns funcionaris que venien aquí i agafaven els pisos que els semblava?

Això ha estat superat i avui el Govern de la República ja està aquí. Ha trobat braços obrerts, esperits cordials i avui ja sabem tots, jo també ho sé molt bé, que el Govern de la República respecta i respectarà la plenitud del nostre règim autonòmic, i que el Govern de la República no farà res contra l'obra econòmica que aquí s'ha portat a cap, no obstant que aquesta obra depassi la Constitució i l'Estatut.

Vàrem contribuir també d'una manera eficaç, i d'això n'estem molt satisfets, a resoldre el problema polític que plantejà Companys, en dir que el seu mandat presidencial acabava aquest mes. Vàrem prendre en aquell moment una posició clara, molt categòrica i pública, naturalment: adhesió a Companys, dient que en aquell moment no hi havia substitut, que ell havia de continuar, no solament perquè és una figura antifeixista d'indiscutible valor, no únicament per la seva tradició de lluita i de sacrifici; no únicament perquè ell aglutina totes les forces antifeixistes de Catalunya, sinó per altres raons. Perquè, no havent arribat l'hora que nosaltres, com a Partit, donem la batalla presidencial, no hi havia altre President possible, car després de Companys ve Casanoves, i amb Casanoves... res.

Es va resoldre com calia el problema polític, s'ha ratificat la confiança a Companys, que se l'ha ben guanyada, i políticament la vida a Catalunya s'ha serenat.

I aquesta és, companys, feta d'una manera molt precipitada, l'explicació de l'obra feta pels Consellers d'U. G. T. en anteriors Governos, pels Consellers representants indirectament de la U. G. T. en l'actual Govern.

Naturalment que no és tot el que es podia fer; molt més es pot fer i molt més es farà, però tinc la convicció íntima que, donat el que hem viscut i que no ho haureu oblidat, el balanç és bo. Perquè d'una manera positiva aquest balanç comença, no a l'endemà de maig, d'aquella setmana de maig, sinó a l'endemà de la constitució de l'actual Consell de la Generalitat. I el temps ha estat breu i la tasca ha estat ben feixuga. Nosaltres estem satisfets i esperem que els companys de la U. G. T. presents també ho consideraran així.

Política de Front Popular

I ara, abans d'acabar, permeteu-me que em refereixi a un problema d'una importància capital, lligat de manera íntima a la concepció política que nosaltres tenim del moment. Nosaltres hem seguit una política de Front Popular. Nosaltres volem continuar una política de Front Popular. Nosaltres afirmem de manera categòrica que aquesta política de Front Popular és la garantia única de la victòria i és essencialment la garantia per tal d'impedir el triomf d'una maniobra, que encara no ha començat, però que pot començar en qualsevol moment i que es nomena amb la parauleta «compromís».

França i Anglaterra tenen por al triomf de Hitler i de Mussolini, però també tenen por al triomf dels «rojos». I entre les dues pors, ells voldrien una sortida mitjana, el «compromís». És a dir, que a Espanya ens conforméssim amb oblidar les muntanyes de morts que hi han hagut, els rius de sang que han corregut, la quantitat immensa d'indefensos que han perdut la seva vida per la metralla dels invasors i que acabessin amb el «aquí no ha pasado nada», «aborrón y cuenta nueva».

A ells els interessa, perquè aquesta política de compromís salva els seus interessos fonamentals i els evita els mals de cap d'haver-se de pronunciar un dia o altre d'una manera categòrica a favor dels facciosos o a favor nostre. Però aquesta política de compromís, significaria d'una manera inevitable, fatal, el compromís de la nostra derrota, d'acceptar la nostra derrota. El compromís seria el nostre sacrifici, sacrifici que podríem disfressar com volguéssim, però que seria talment el nostre sacrifici, la pèrdua total d'allò que s'ha guanyat des de la guerra, la pèrdua total de perspectiva per a poder desenvolupar les nostres activitats a l'endemà de la pau. Seria la nostra derrota definitiva, potsar per moltes generacions.

I nosaltres hem d'afirmar que davant d'aquestes manobres de les democràcies capitalistes occidentals, que no tenen la valentia de definir-se i que no saben aquil·lar de quin cantó han de tenir més por, no hi ha més política de compromís que una: la d'aixafar Franco sigui com sigui i costi el que costi. I per aixafar Franco, per destruir als generals traidors a la seva terra i per llençar a la mar les bandes de mercenaris que els han enviat Hitler i Mussolini, no hi ha altre mitjà de lluita que el Front Popular. I nosaltres hem de perseverar en aquest camí, encara que ens costi alguns sacrificis. Amb el Front Popular reforçat, represtigiat, podrem mobilitzar tots els recursos del nostre país i podrem donar als feixistes el cop mortal, cop mortal que és molt possible, camarades, que no és un somni de gent que vol enganyar-se a si mateixa. Nosaltres tenim a les nostres mans homes suficients, recursos suficients, en indústries, en divises i en or, per a poder organitzar la nostra guerra i per a poder vèncer als feixistes, per molt auxili que rebim de Hitler i de Mussolini. Hitler i Mussolini no poden ajudar de manera indefinida als traidors espanyols. Ells tenen les seves pròpies dificultats. Alemanya es mor per la misèria col·lectiva; i a Itàlia l'astúxia financera arriba al comble i la guerra indefinida significaria per a ells la descomposició interior.

I nosaltres som més forts que els feixistes i amb una moral de reraguarda molt més forta, perquè els nostres homes lluiten i saben per què lluiten, i allí lluiten únicament pel terror. Hem de guanyar, podem guanyar i guanyarem, perquè la Història no pot tornar enrera. Però per guanyar, companys, és necessari, és indispensable reforçar, represtigiar el Front Popular, puix que el Front Popular serà el que ens portarà la victòria definitiva.

Salut.

Per la lluita fins

a la

victòria total

per

JOAN COMORERA

SECRETARI GENERAL DEL P. S. U.
(I. C.)

Editat pel Departament
d'Agitació i Propaganda
del P. S. U.

▼

D e s e m b r e 1 9 3 7

PER LA LLUITA FINS A LA VICTÒRIA TOTAL

Que no pugui repetir-se la dolorosa experiència del Nord!

Després de l'última reunió del Comitè Central i del Ple del C. C. del Partit Comunista d'Espanya, el Comitè Executiu ha considerat necessària aquesta reunió d'activistes de Barcelona i altres que es faran a totes les comarques de Catalunya, per tal d'explicar la situació política actual i la posició del Partit Socialista Unificat i del Partit Comunista en aquest moment. Tant la reunió del nostre Comitè Central, com el Ple del Partit Comunista d'Espanya, s'han realitzat en unes condicions especials que mereixen una profunda atenció dels dos partits i de tots els nostres militants. Feta poc que s'havia produït la caiguda del Nord, fet considerable que mereix ésser analitzat d'una manera freda i objectiva per tal que aquella dolorosa experiència no pugui repetir-se en cap altre sector del front de combat ni de la rereguarda. En el seu lluminós informe, Josep Diaz analitzà les causes determinants de la caiguda del Nord, i val la pena que les enumerem en una breu anàlisi perquè aquella experiència a nosaltres ens diu moltes coses i ens servirà per no incórrer en els mateixos errors.

Causes i conseqüències de la caiguda del Nord.

EUSCADI

A part la causa general de l'aïllament del Nord de la resta de la República, que féu difícil l'ajut en queviures, armament i homes i que indiscutiblement determinà, si no la caiguda d'aquelles terres, les condicions duríssimes de la seva lluita, n'hi ha d'altres que han precipitat els fets. L'una es refereix a Euscadi. L'altra a Santander, i l'altra a Astúries. A Euscadi, l'error fonamental va ésser la no comprensió del caràcter social econòmic de la nostra lluita d'independència, deixant quasi completament de banda tot el que en el problema econòmic i polític és la substància de la nostra lluita.

Les fàbriques van continuar en mans dels antics burgesos, els vaïlls en mans del antics navillers, les condicions de treball en les fàbriques eren quasi iguals que abans del 19 de juliol i àdhuc en certes cases varen agreujar-se. I en tals circumstàncies es va cometre l'error de demanar a la classe obrera hores extraordinàries de treball sense cap recompensa material i no es va saber evitar, en canvi, que els beneficis que això produïa anessin a ingressar a les caixes dels vells burgesos. Naturalment, aquesta incomprensió havia de reflectir-se en els rengles d'allò que no era encara Exèrcit Popular Regular i precipitar el desenllaç. Aquesta falsa concepció va

fer que el Govern d'Euscadi i per consegüent del Partit que tenia la gran majoria dels llocs del govern autònom, no compregués l'enorme perill que representa la cinquena columna, que no va ésser mai molestada, seriosament, i que va treballar sempre com li va semblar sense exposar-se a cap perill. Va extremar-se la nota fins a l'extrem que en les hores més greus de la lluita a Euscadi, quan ja tothom pressentia el desenllaç definitiu, la cinquena columna es sentia protegida per elements oficials.

Desgraciadament, el representant del nostre Partit germà, del Partit Comunista d'Euscadi, Astigarrabia —ja expulsat dels nostres rengles, com es mereixia—, no va reaccionar en el Govern contra aquesta política nefasta.

Per altra part, ha mancat a Euscadi un sòlid front popular anti-feixista amb la unitat obrera com a força motriu, que hauria estat la seva orientadora segura.

Euscadi és per nosaltres un poderós exemple. Per això nosaltres, d'una manera sistemàtica, hem afirmat en el curs de la lluita a Catalunya que per a guanyar la guerra calia consolidar les conquestes dels treballadors i realitzar la unitat de tot el poble que lluita per la seva independència en un ampli i potent front popular antifeixista, tenint com a base la unitat proletària.

SANTANDER I ASTÚRIES

Aquell error de menysprear la cinquena columna va repetir-se també a Santander. La poca resistència de les nostres forces enfront l'enemic, va ésser determinada en gran part per la feblesa del Front Popular muntanyenc en la lluita contra la cinquena columna; i va ésser la cinquena columna de Santander la que amb la seva actuació va precipitar el desenllaç. I a Astúries, no hi va haver, naturalment, els dos errors fonamentals d'Euscadi. El valor econòmic de la nostra lluita, a Astúries, va ésser comprès i va ésser organitzat en termes iguals a la resta de la República. La lluita contra la cinquena columna va ésser més forta. Però a Astúries van incórrer en un error d'extrema gravetat: l'error de crear massa tard l'Exèrcit Popular i de mantenir una direcció «parlamentària» de la guerra. Aquest error de la tardança en la creació de l'Exèrcit Popular Regular és la característica de tot el Nord. A Euscadi hi havia milícies nacionalistes i d'altres partits. Els milicians han lluitat heroicament, però mancava la deguda organització i direcció. I a Astúries es mantenia durant llarg temps les milícies sindicals i milícies de partit. Naturalment, existia l'organització militar en batallons, en brigades, en divisions, però en la realitat es mantenia en gran part la vella estructura, cosa que encara passa, en petita quantitat, als altres fronts, i la guerra era dirigida a través de sessions i discussions, anul·lant pràcticament el comandament únic. Hom s'adonà, naturalment, de l'error, i poc abans de la derrota anaven a una transformació radical de l'Exèrcit, però ja havien fet tard i vingué la derrota. Heus ací les causes profundes de la caiguda del Nord. Deia Diaz en el seu informe: «Es possible que després d'Euscadi i de Santander, la caiguda d'Astúries fos inevitable; però és segur que sense aquests errors fonamentals la resistència asturiana, en benefici dels altres fronts, seguiria prolongant-se.» Naturalment que aquesta situació del Nord, d'haver pogut prolongar-se, hauria aclarit molt els termes de la lluita. Per això té valor l'afirmació de Diaz que diu que la lluita podia haver durat molts mesos més.

La situació però, no ens ha d'espantar

Quines conseqüències té per a nosaltres la caiguda del Nord? Significa deixar en llibertat de moviment una força considerable dels feixistes que abans estava allí; deixar en llibertat de moviment un poderós material de guerra; tota la flota naval dels facciosos, que poden ara concentrar a la Mediterrània i, per consegüent, dificultar encara més les nostres comunicacions marítimes.

Es evident que aquest canvi en la situació, a nosaltres no ens ha d'espantar, perquè malgrat això els factors positius en mans nostres són prou poderosos per poder afirmar amb plena seguretat que la victòria serà ben nostra si els sabem aprofitar, com així sabem fer-ho.

Factors positius de la nostra victòria

Quins són els més essencials d'aquests factors positius, que ens permeten assegurar amb plena convicció que la victòria serà nostra?

PRIMER: L'existència del nostre potent Exèrcit Popular, la força i organització del qual augmenta dia per dia i el qual està lligat íntimament amb tot el nostre poble en lluita per la seva independència.

DON: L'existència a la zona lleial, malgrat la pèrdua del Nord, d'important base industrial en gran part transformable en indústria de guerra, i per dependre únicament de nosaltres que això es realitzi ràpidament.

TERCER: El fet que el nostre proletariat, que tot el nostre poble, sap que lluita contra els invasors, que lluita per la independència de la seva pàtria; el fet que els nostres obrers saben que lluitant contra el feixisme indígena i estranger defensen al mateix temps llurs conquestes revolucionàries. El fet que els nostres camperols saben que lluitant contra el feixisme defensen llur terra. Tot això multiplica la força del nostre poble en la guerra.

QUART: El fet que avui tenim més unitat antifeixista i obrera que abans, que la unitat obrera i el front popular antifeixista, a desgrat de certes dificultats, pren cos al nostre país, perquè tots estem disposats a fer tots els esforços necessaris per a consolidar definitivament i plasmar en fecundes realitzacions la unitat compacta de tot el poble enfront als traïdors i als invasors estrangers.

CINQUE: El fet que tenim un Govern de Front Popular de la República i de la Generalitat, que tots recolzem amb entusiasme i per l'enfortiment del qual estem decidits a treballar junts amb tots els sectors antifeixistes.

L'eliminació dels factors negatius està a les nostres mans.

Tanmateix hi ha alguns factors negatius, factors l'eliminació dels quals està enterament entre les nostres mans. Un dels més importants d'aquests factors negatius representa l'actuació dels feixistes a casa nostra. Aquest és un dels factors negatius més important i més perillós. L'enemic és a casa nostra; no és l'enemic que està davant les nostres trinxeres i es prepara a atacar-les a fons per veure si té prou força material per a trencar les nostres línies. Es tracta de

l'enemic que treballa a la rereguarda, que està a les nostres organitzacions, per a produir escissions i baralles entre elles; l'enemic que es dedica a aquesta activitat del bulisme i del derrotisme, i que, a l'ensens que es prepara, diuen, una gran ofensiva feixista en els fronts, llança la consigna del «compromís» per a afavorir-la. Hem de lluitar, doncs, amb la màxima energia per dominar i aixafar aquest factor negatiu de la nostra lluita; que els agents del feixisme internacional, escampats a la rereguarda, trobin sempre la contestació adequada. Fem que nosaltres i els nostres companys sàpiguen distingir l'agent faciós i replicar-li contundentment.

Unitat d'acció internacional: «Cap ajut a Franco».

Es clar que aquesta consigna del «compromís», llançada pels nostres enemics, en vigílies d'una probable gran ofensiva, amb el propòsit d'afeblir la nostra moral combatent i provocar inquietud al front i a la rereguarda, no és simplement una invenció. És conseqüència de l'actitud de certs cercles dels conservadors anglesos. Per això, si nosaltres aquí hem de desemmascarar tots els que fan córrer rumors i consignes perturbadores, en el camp internacional hem de neutralitzar aquesta ofensiva del capitalisme anglès, amb la unitat d'acció dels sindicats i la unitat d'acció de la classe obrera, de la II i de la III Internacional. Es per això que els dirigents de la I.C., que els companys del Partit Comunista Francès, han treballat per tal d'aconseguir la unitat d'acció amb la II Internacional i de les masses progressives dels països democràtics. És aquesta unitat la que acabarà amb la maniobra dels reaccionaris anglesos i determinarà els països democràtics de règim capitalista a treballar amb més energia en favor de la nostra lluita. I si bé l'esforç dels nostres companys és continuat i incansable, hem de confessar també que en la II Internacional i en alguns partits socialistes no han trobat la col·laboració necessària. I certs dirigents de la II Internacional i dels partits socialistes —especialment laboristes— que es senten més preocupats per la defensa dels interessos imperials britànics que pel resultat de la nostra lluita, i que estan aïllunyats de les masses treballadores dels seus països, no volen comprendre que continuant la seva política derrotista posen en perill els interessos que ells precisament volien defensar. Però la gran massa treballadora de França i d'Anglaterra ja ha comprès el significat de la nostra lluita i sap que ella determinarà el seu esdevenidor immediat; sap que la nostra derrota significaria l'amenaça d'una guerra per als seus respectius països en les pitjors condicions. I serà per la pressió d'aquestes masses que aquesta maniobra poc honesta d'alguns dirigents aïllunyats dels interessos dels treballadors, provocarà un canvi de situació i obligarà a realitzar la unitat d'acció, sindical i política, de tota la massa treballadora. Una unitat d'acció que tindrà la seva expressió no solament en la solidaritat material vers la nostra causa, sinó essencialment en la realització pràctica de la consigna: «Cap ajuda a Franco», organitzant vagues, parant trens i vaixells destinats a Franco. Aquí i allà, en aquesta lluita contra les intruïgues del capitalisme anglès i les maniobres del feixisme, no pot haver-hi més que un sol compromís: aixafar Franco—com ha dit Pope Diaz.

L'ofensiva feixista no s'ha produït pels problemes de la seva reraguarda.

Vosaltres haureu observat que darrerament s'ha intensificat la política del rumor, que la cinquena columna es mobilitza amb molta intensitat— la cinquena columna és difícil de definir, perquè el mateix comprèn el feixista que es diu feixista que el feixista disfressat—i això coincideix amb l'anunci d'una gran ofensiva al front. Avui ens parlen que hi haurà un desembarcament, demà diuen que 500 avions vindran sobre Barcelona, l'endemà anuncien que mig milió d'homes està a punt de caure damunt nosaltres, notícies que volen provocar una situació moral inferior, un estat psicològic que equivaldria a fer que les masses es fessin l'afirmació que la guerra està perduda i que ja no val la pena de fer res. Aquesta afirmació ha corregut a Barcelona. Es una consigna que diu: Si la guerra està perduda, per què continuem ja més? Que s'acabi d'una vegada! És evident que aquesta incrementació de la tàctica de la cinquena columna coincideix amb el projecte d'una forta ofensiva en els fronts. Hem passat prop de dos mesos tranquils, i no ha succeït res, quan tothom esperava que després d'Astúries es llançaria sobre els nostres fronts un exèrcit enorme. Molts es creuen que, no havent-se produït aquesta ofensiva, ja no hi ha perill. No. Si no la fan, és perquè si nosaltres tenim problemes, ells en tenen més. Tenen feina per mantenir la resignació, no la moral, de la seva reraguarda, a força de terror.

Al Front Popular hi han d'ésser tots els sectors antifeixistes.

Però el perill no està vençut. L'ofensiva feixista, si bé s'ha ajornat, es produirà. Es produirà segurament amb la màxima intensitat, amb la màxima mobilització d'homes i material de tota classe que tinguin a la seva mà. Perquè, en l'ofensiva hi posaran gairebé la darrera carta. Els feixistes necessiten imprescindiblement una política de prestigi. Tot seguit que aquesta política els fracassi, la seva derrota en el món internacional serà ràpida. Per això exploten els èxits militars, sobretot després del fracàs militar de Madrid i de Cuadalaajara. Ells poden difícilment suportar un fracàs militar. Quan facin la seva ofensiva, car ja han fet creure als seus còmplices que la guerra tècnicament ja estava resolta, si fracassen, perdran un terreny preciós. No han renunciat a la seva ofensiva, sinó que serà molt forta, perquè per ells serà una carta decisiva. Per consegüent, tenim l'obligació de treballar aquí per a crear les condicions per poder mirar serenament els perills que s'apropen, per poder tenir la seguretat que ens digui que per violenta que sigui l'ofensiva del feixisme, no podran passar, i la primera condició, és perseverar sense fatiga i sense fer cas de possibles desenganys, en la línia de Front Popular. Cal intensificar l'acció per a crear el Front Popular antifeixista, que compregui tots els sectors que tenen, com nosaltres, un interès comú a derroçar el feixisme.

Necessitat d'una consulta electoral

Seguint aquesta línia, nosaltres hem d'afirmar que una de les consignes essencials del Front Popular ha de consistir a mobilitzar les

més àmplies masses, elevar llur activitat en la producció, en la vida política social i cultural. La gran massa obrera i camperola, tot el poble antifeixista ha d'intervenir en la vida activa. És un error la política del silenci. A les nostres mans no hi ha més que un recurs per a neutralitzar el feixisme; el moviment de masses i la seva intervenció activa en la vida del país. És per això que el Partit Comunista d'Espanya llança la consigna d'una **consulta electoral**, que vol dir un intent vigorós de reforçar l'entusiasme antifeixista a la nostra vanguarda, reforçar el govern perquè tingui encara una més àmplia i sòlida base popular. Els canvis profunds que s'han anat operant des del 16 de febrer del 1936 ençà, en l'estat d'esperit de les masses i en l'opinió pública; que s'han anat produint, a mesura que la guerra s'ha desenvolupat, necessiten tenir una expressió. Hi havia un moment en què aquesta expressió podia ésser els grans mitings; avui això ja no és suficient, i és necessari donar a l'opinió pública aquesta oportunitat, no únicament de manifestar-se, sinó també per provocar un moviment a fons de caràcter popular i reforçar les possibilitats de la nostra victòria. Contra això no hi ha objeccions atenedibles.

Es diu, per exemple, que com és possible en plena guerra anar a una consulta electoral, que això seria motiu per exacerbar les diferències entre els distints sectors antifeixistes i donaria, en part, avantatges a l'enemic. Però precisament l'exemple històric ens demostra que és en plena revolució i guerra quan els estats d'opinió han hagut de manifestar-se. I així, tenim l'exemple de França, amb les seves eleccions quan la Convenció i la Commune, i Rússia que va anar a la consulta electoral en el moment més difícil de la seva guerra civil. Per què no pot fer-se aquí de la mateixa manera? Hi ha dificultats. Com votaran els soldats del front?, es preguntaran alguns. D'altres pensen que l'estat passional produït per una lluita electoral contribuirà a crear divergències entre les forces antifeixistes. Però nosaltres diem que no hi ha dificultats perquè els Partits del Front Popular arribin a una entesa per a oferir al país una candidatura única, en la qual estiguin representades totes les forces antifeixistes.

Cal més que mai responsabilitzar el Partit.

La situació, naturalment, s'ha agreujat. S'ha agreujat per la caiguda del Nord i per la major activitat de la cinquena columna, i perquè a mesura que la guerra dura, les dificultats internes augmenten i no s'ha fet el treball suficient per a explicar a les masses el perquè de les dificultats. Cal fer una afirmació categòrica i és que a mesura que la situació s'agreuja i les dificultats augmenten, augmenta també la responsabilitat del P.C. i del P.S.U., davant les masses treballadores, davant el poble. Per a poder sortir de la situació, els nostres Partits deuen comprendre això. I és tenint present sempre aquesta veritat que nosaltres hem d'analitzar els problemes polítics que es vagin produint. Quina és la nostra situació actual? No som uns partits d'oposició; som partits governamentals que comparteixen les responsabilitats de gestió governamental a la República i a Catalunya. I cal tenir-ho present quan nosaltres plantegem la qüestió de les nostres deficiències. Per exemple, fixem-nos en les indústries de guerra. Tots tenim la convicció que en aquest terreny hi ha molt a fer. Però volem de prop el problema i veurem que en Indústries de Guerra tenim una participació als llocs de responsabilitat i la U.G.T.

té almenys la meitat o la majoria dels obrers metallúrgics. Es que nosaltres ho aprofitem suficientment per millorar la situació? No sempre. Per consegüent, a la vegada que nosaltres puguem fer la crítica positiva de l'obra governamental per a millorar-la, hem de fer la crítica positiva dels nostres propis defectes, del nostre treball deficient i sostenir que **cal més que mai responsabilitzar el Partit**. I si d'Indústries de Guerra passem a l'Exèrcit, ¿és que a l'Exèrcit tots els nostres militants fan tot allò que estan en condicions de fer? Coneixem l'abnegació, l'heroisme, l'esperit de disciplina dels nostres militants, coneixem els esforços per a enfortir l'Exèrcit. Però amb una millor organització de llur treball i amb una millor comprensió de la línia política del nostre Partit, que és la del Front Popular, es podria fer molt més. Perquè a mesura que els nostres militants sabran complir amb llur deure com a soldats disciplinats de l'Exèrcit de la República, hauran complert com a bons militants del nostre Partit.

I en la lluita contra el derrotisme, ¿és que el Partit fa tot allò que podria fer? Naturalment, el nostre Partit ha desenvolupat una lluita molt considerable contra el derrotisme. Però al mateix temps certs camarades, inconscientment, es deixen dur pel camí derrotista. Una de les últimes maniobres derrotistes ha estat la d'anunciar un desembarcament espectacular que seria la liquidació definitiva de Catalunya, el qual era imminent, i que per consegüent els amics que s'estimaven havien d'avisar-se mútuament per a poder emprendre el camí de la frontera corrent... És absurd, vil i estúpid, però hi ha alguns elements antifeixistes que han caigut en aquest parany, que han tingut la feblesa de no reaccionar i fer detenir els que això escarpaven, i àdhuc de creure-ho. Hem de responsabilitzar més el Partit. Per exemple, un altre cas pràctic (els casos pràctics són molt eloqüents). Al front, fins a quin punt els nostres companys han comprès el valor substantiu de les nostres consignes? La majoria d'elles les han assimilades bé. Sens dubte hi va haver alguns quants camarades, feliçment molt pocs, que en front de maniobres sospitoses han reaccionat dèbilment i amb retard, i altres a qui els mancava poc per a deixar dur-se per reaccions que el Partit no pot acceptar de cap manera. Hi ha la maniobra dels de la cinquena columna, dels trotsquistes del P.O.U.M., de parlar mal del Govern de la República. Si manca roba, si manca menjar, si hi ha dificultats de qualsevol altra índole, tot ho exploten en un sentit clàssicament feixista. I nosaltres hem de dir: és que els nostres companys han sabut sempre reaccionar enfront d'aquestes maniobres? Un company també s'hi va deixar endur, cosa que demostra que hi ha una certa feblesa als nostres rengles i que és absolutament precís que els activistes i afiliats del Partit ho tinguin ben en compte i que hi posin remei.

Les dificultats s'han de resoldre dins del Front Popular.

Les dificultats no es poden resoldre sinó políticament. Al front no hi ha un Partit; hi ha un Exèrcit Popular de la República i cosa a tal no fa altra cosa que oïr. Si algunes coses marxen malament, no és el front qui ho ha de dir, sinó els partits polítics, els organismes antifeixistes. Naturalment, sempre hi ha dificultats, sempre hi ha maneres de criticar l'acció d'aquells que han d'actuar. No obstant, aquestes dificultats s'han de resoldre políticament dins el Front Popular, i aquesta afirmació hem de reiterar-la per a neutralitzar el

treball típic de provocació del feixisme internacional i de llurs laics trotsquistes. Els companys han de saber distingir quin és el treball de provocació. Per consegüent, s'ha de perfeccionar la formació política dels militants, se'ls ha d'exigir que al front i a la rera-guarda sàpiguen contestar políticament qüestions que els siguin plantejades i que sàpiguen distingir el provocador, per molt que es vesteixi de revolucionari, i exterminar-lo. I seguint per aquest camí, les maniobres provocadores seran totes elles destruïdes i es podrà mantenir el bloc antifeixista intacte per oposar-lo a l'ofensiva del feixisme internacional.

Les relacions entre el Govern de la República i el de la Generalitat.

Tenim el Govern de la República a Catalunya. És un avantatge, però al mateix temps això significa que hi ha més material explotable pels agents del feixisme. I el primer que van explotar en acordar-se la vinguda del Govern, va ésser el bulo de la impossibilitat de la convivència. Deien que era impossible conviure i que immediatament es produirien catàstrofes. La pràctica ha demostrat que la convivència no és impossible ni difícil. Una de les tàctiques dels feixistes és de tractar de crear incidents, incitant i amargant el sentiment català. Potser tornarem a sentir allò de «Hable Ud. en cristiano...» Ja s'ha sentit. Serà una de les tàctiques més constants del feixisme. Per ara les dificultats són fàcilment vençudes. I és indiscutible que s'ha començat a operar un bon canvi en la situació. No solament han millorat les relacions de Govern a Govern, sinó que en els problemes generals es veu ja un altre to. Major preocupació del problema de Proveïments. Progressos en la política militar, preocupació activa per formar els quadres del nostre Exèrcit. Avui, per exemple, la República compta amb una massa de reserva que fa alguns mesos no tenia i que li permet de mirar amb més serenitat els perills d'una ofensiva a fons del feixisme internacional. Ha millorat la política militar, entrant en allò que nosaltres hem demanat sempre: la preparació de la joventut de manera sistemàtica, no acceptant aquella consigna dels primers temps de no mobilitzar perquè no hi havia armes, sinó preparar les nostres reserves perquè estiguin a punt en qualsevol moment.

Millorar l'aparell governamental

Naturalment que no tot està fet, però es produeix un canvi en la situació, de major ordenació i sistematització dels esforços i d'organització de conjunt. I paral·lelament a aquesta millora en l'acció governamental, hi ha l'obra perseverant del Govern de la Generalitat, especialment en el camp econòmic, que va seguint el seu camí sense trobar cap dificultat —lleialment ho hem de reconèixer— en el si del Consell. Seríem injustos, negaríem l'acció del propi Partit, si no reconeguéssim aquest millorament. Naturalment que això no significa un canvi definitiu en la situació. Una cosa que cal resoldre és la justícia del Govern de la República. ¿Fins quan es permetrà que la justícia popular del país en guerra contra el feixisme, estigui en la situació que coneixem tots sobradament? L'Ordre Públic sens dubte

ha millorat considerablement; ja no és el que era abans de maig. Però no podem estar satisfets del millorament relatiu de l'Ordre Públic, quan no hi ha una lluita a fons contra la cinquena columna. En començar la guerra la policia va ésser depurada. La depuració no va ésser gens burocràtica, però van quedar allà molts que haurien hagut d'ésser expulsats. Per completar els quadres de la Policia i completar els serveis que la guerra i la revolució exigeixen, hi ha entrat gent jove, procedents dels partits antifeixistes i organitzacions sindicals. Però entre els vells hi ha encara elements suspectes i nosaltres hem de dir que l'Ordre Públic en temps de guerra i revolució ha d'ésser en mans de gent totalment adherida al moviment, sense precedents dubtosos, sense tenir en compte escalafons ni antiguitats.

El Comissariat és l'ànima de l'Exèrcit Popular.

En la política militar hi ha encara certes coses que cal superar ràpidament. Nosaltres considerem per exemple que el Comissariat és l'ànima de l'Exèrcit i la garantia màxima que l'Exèrcit Popular serà sempre el braç armat de tot el poble antifeixista. A la U.R.S.S. el Comissariat, en circumstàncies difícils, ajudà poderosament a vèncer tots els obstacles i ha contribuït a crear el que avui és el formidable Exèrcit Roig, i avui encara els comissaris continuen allí la seva tasca. A Espanya aquesta garantia és més necessària que en altres països. I nosaltres hem d'afirmar que no n'hi ha prou de crear l'Exèrcit Popular de la República, sinó que hem de crear un Exèrcit que estigui lligat de més a més amb el poble, en el qual no pugui rebrotar la tradicional tendència al «pronunciamiento» i que pugui realment oferir al poble garanties efectives en l'obra constructiva que ell vulgui realitzar.

Crear el Ministeri d'Armament i Municions.

Hi ha una altra qüestió que ens preocupa: l'organització i la direcció de la indústria de guerra. Hem d'insistir en la necessitat de la unificació immediata. Tothom mana, hi ha moltes comissions, moltes juntes. Quan mana tothom, ningú no fa res. La solució no pot ésser altra que la d'elevat les indústries de guerra a la categoria de Ministeri: Ministeri d'Armament i Municions. Hi ha el Ministeri de Comunicacions, hi ha el d'Obres Públiques. ¿El per què no s'ha de crear el Ministeri d'Armament i Municions? És tan important això com el propi Exèrcit; i al nostre país és potser el problema primer, perquè de la solució d'aquest problema d'indústries de guerra depèn el desenvolupament de l'Exèrcit i en part també la solució del problema de Proveïments. Perquè si la política de proveïments avui no ha estat solucionada és, entre altres causes, perquè tots els recursos de l'Estat es dediquen necessàriament a la compra d'armament. I si nosaltres féssim indústria de guerra, moltes divises que avui es despenen en la compra d'armes podrien destinar-se a comprar matèries primeres per a la indústria i pel menjar. De la solució del problema d'indústria de guerra pot dependre'n inclús el resultat de la lluita, perquè en determinat moment pot ésser el recurs decisiu per a guanyar la guerra.

Suposem que la República es trobi un dia quasi aïllada del món. Que continuant la política de sabotatge del capitalisme reaccionari anglès, el feixisme internacional pogués bloquejar les nostres costes, no permetent el pas d'un sol vaixell; i que aquesta reacció internacional, determinés que el Pirineu quedés també tancat per a nosaltres. Què passaria ací? Què passaria si no haguéssim resolt el problema de la indústria de guerra? Que la lluita duraria tot el que poguessin durar les nostres reserves de material. Es un problema, doncs, de primera força, no ja únicament per estalviar divises, sinó per a poder aprovisionar l'Exèrcit de la República en el cas pitjor. I si és un problema de tan gran envergadura, bé val la pena de crear per a resoldre'l un Ministeri especial i anar a la nacionalització i militarització de les indústries de guerra.

Quant a la depuració en general, no hi ha normes prou clares; hi ha massa contradiccions internes, que molt sovint són enceses pels agents provocadors. Hi ha també normes contradictòries en el que es refereix a la mobilització dels obrers a les fàbriques. En unes fàbriques s'han quedat els peons compresos a les llesves, i en altres s'ha mobilitzat a autèntics insubstituïbles.

Actituds clares i lleials dins del Front Popular.

Naturalment que sabem quines són les dificultats actuals i les que hem vençut d'ençà que començà la guerra i, per tant, podem tenir la convicció que les dificultats actuals també seran vençudes si seguim la mateixa línia política honrada, la de Front Popular, no de paraula, sinó amb fets. Volem que a Catalunya es constitueixi el Front Popular amb tots els partits i organitzacions. I portant a la pràctica aquesta norma del Partit, el Comitè Executiu ha treballat, ha pres la iniciativa de dirigir-se al Comitè Regional de la C.N.T. La U.C.T., també, d'acord amb les conclusions del seu darrer Congrés, ha invitat als companys de la C.N.T. a àmples conversacions. Nosaltres continuarem per aquesta línia. Però volem també que les situacions siguin clares; volem la formació del Front Popular amb totes les conseqüències polítiques, però volem també ésser correspostes. Diem als companys de la C.N.T.: «Nosaltres us invitem a col·laborar, a discutir les condicions d'aquest Front Popular antifeixista; però us invitem a renunciar a actituds que puguin fer difícil la formació i la consolidació d'un ampli Front Popular. Volem que als camarades confederals no prestin suport als maneigs escissionistes de Largo Caballero i que acabin la seva posició equívoca i perillosa en el que es refereix als trotsquistes contrarevolucionaris. Demanem que compleixin estrictament el Decret de Collectivitzacions, que va ésser elaborat per tots, però que porta la signatura d'un Conseller de la C.N.T., i per consegüent la C.N.T. és la més obligada a complir-lo. I aquests companys saben que avui hi ha casos d'il·legalitat que no es pot permetre que continuïn, perquè ja no estem en les condicions dels primers temps en què econòmicament estàvem molt forts i podíem anar utilitzant reserves. Avui la vella massa conservadora a l'interior de Catalunya comença a manifestar-se i és natural. A Catalunya hi havia un terç de població ciutadana i pagesa que votava la Lliga, la Ceda i els radicals, i d'aquests en queden molts encara. És clar que la gent que té interessos lligats a la seva vella concepció política i econòmica, tracta d'organitzar-se i trobar suport per a defensar aquests interessos. Comencen a fer una oposició primer tímida, després ja més actiuada i, finalment, ja en forma descarada, contra les conquestes eco-

nòmiques dels treballadors de Catalunya i voldrien tornar a l'estat de coses que hi havia en el terreny econòmic abans del 19 de juliol. Cal que estiguem tots molt atents, perquè aquesta obra econòmica pot arribar un moment que estigui en perill i, per consegüent, la millor manera de defensar-la és que no hi hagi ningú a Catalunya que no compleixi estrictament el Decret de Collectivitzacions.

Cal marxar resoltament per la línia de Front Popular amb tots, i amb la voluntat ferma, no únicament d'unir les forces del Front Popular i llançar-les contra l'enemic, sinó també de consolidar les conquestes econòmiques de la classe treballadora.

Els enemics de la unitat

Hem d'assenyalar, però, els enemics d'aquest Front Popular. En primer terme, el grup escissionista de la U.G.T., que ssegueix treballant, no obstant la seva illegalitat, realitzant la maniobra d'escissió que dirigeix Largo Caballero. Hem d'estigmatitzar tots els que posin en perill el bloc de la U.G.T., perquè si arribessin a provocar l'escissió d'aquest bloc, s'hauria ofrenat bona part de la victòria als nostres enemics. Hem d'esforçar-nos a portar-los als nostres rengles, si és possible, per a depurar-los dels seus errors, o aixafar-los si persisteixen en la tasca de desunió.

Enemics de la unitat són els trotsquistes, agents directes al servei de Franco, Hitler i Mussolini, com ha estat demostrat documentalment en diverses ocasions. El Partit ha comès un error en subestimar la força d'intriga del trotsquisme. Molts companys creuen que el trotsquisme ja no és problema. És un error. El trotsquisme és una banda al servei del millor postor, és l'autèntic agent provocador. Darrerament, per exemple, en una reunió celebrada per a tractar problemes d'Indústries de Guerra, els companys ens deien que a les seves fàbriques hi havia obra de sabotatge i al front del sabotatge s'hi trobaven elements trotsquistes. També al front la inquietud i les discrepàncies són quasi sempre provocades pels trotsquistes emboscats. Quina vigilància s'ha establert als organismes del Partit contra la infiltració d'aquests bandits? Jo tinc la convicció que certes inquietuds —feliçment aïllades— que es produeixen en el si del Partit i cert llenguatge incontrolat que es sent entre alguns elements dels nostres rengles, no són sinó fets provocats per la infiltració d'elements trotsquistes que saben que si poguessin provocar en el si del nostre Partit un esfondrament, haurien ofert a l'enemic la millor victòria. Cal intensificar la vigilància, fent que cada u de nosaltres sigui incommovible.

Com ha de treballar el nostre Partit

Com ha de treballar el nostre Partit? El Partit ha tingut grans èxits. És més, tots podem estar orgullosos dels èxits del nostre Partit. Mirant enrera rebem la sensació satisfactòria de saber que el factor principal del canvi de situació a Catalunya hem estat nosaltres. Perquè els que han sostingut a Catalunya els guanys de la classe pagesa i treballadora som, en primer lloc, nosaltres. Però els èxits no ens han de marejar. L'èxit, quan és èxit, ja pertany al passat. És la feina a fer la que ens ha d'interessar. Cal, per tant, no sentir-se massa orgullosos ni massa satisfets de la pròpia obra i illurar-se

cada dia amb més fermesa i convicció a l'autocrítica constructiva del nostre Partit. Saber sempre si el Partit fa allò que ha de fer per servir la causa. Per aquesta via és indiscutible que a la vegada que consolidarem el nostre moviment, traurem dels èxits passats el màxim de profit. Avui el Partit té a Catalunya una participació activa en l'obra del Govern. Les palanques que estan en mans dels homes del Partit deuen donar el màxim de rendiment en profit de tota la collectivitat antifeixista, en interès de la guerra contra el feixisme.

Per això quan nosaltres parlem de les deficiències en les indústries de guerra, en la lluita contra la cinquena columna, en l'organització de l'aprovisionament, etc., no devem oblidar ni un sol moment la part de responsabilitat que ens incumbeix, i les grans possibilitats que tenim al nostre abast per a superar ràpidament, en col·laboració amb les altres forces antifeixistes —i ajudant el Govern—, aquestes deficiències. Tenim poderosa influència en tot allò que és essencial en la vida de Catalunya, a la vida industrial, al camp, en les organitzacions sindicals. Però hem de saber aprofitar millor aquesta força positiva en favor de tot el poble antifeixista. Es treballa molt, però no de manera suficientment coordinada, i sense saber fer sempre autocrítica constructiva. A mesura que nosaltres enfortim el nostre moviment mitjançant l'autocrítica constructiva, acabarem de liquidar els perills que hi ha a casa nostra —a causa de la juvenesa del nostre Partit i de la incorporació de molts elements sans, però que no tenen encara una formació marxista—, les desviacions de la línia política del Partit. No hi ha més que una sola línia política, i és la que ha fixat la I Conferència Nacional del Partit i l'última reunió del nostre Comitè Central, la que fixen els organismes regulars del nostre Partit. I aquesta línia política establerta és obligatòria per tot hom, des del més petit fins al més alt. Tots ens hem de sotmetre a aquesta línia política i arribarem a aquesta concepció clara en la mesura que siguem capaços de fer una crítica constructiva dels nostres propis actes. Moltes vegades ens preguntem: quin és el secret del que ha passat a Catalunya des del 19 de Juliol? El secret està en que els quatre partits van acceptar una sola línia política, fugint de la formació de camarilles, portant a cap un treball col·lectiu, una mateixa línia justa per a tots, sense desviacions. Hem de seguir per aquesta línia i enfortir-la, i molt més ara que, a mesura que les dificultats augmenten, augmenta la nostra responsabilitat. La responsabilitat de direcció és molt feixuga, i aquesta responsabilitat augmentarà a mesura que el perill augmenti, perquè quan el perill s'apropa, es produeix un fenomen molt conegut: Que nosaltres anem endavant i certa gent que estava al nostre costat i semblava molt valenta, es va quedant enrera.

Hem d'ésser dignes de pertànyer a la Internacional Comunista.

Disciplina, mantenir la unitat orgànica i ideològica del Partit. Per mantenir-la i enfortir-la és necessari que tots els organismes de direcció multipliquin la formació de quadres. Més treball, i especialment més treball a Barcelona, Badalona, Sabadell, Terrassa, Manresa, Mataró. Les grans ciutats industrials de Catalunya han d'ésser la fortalesa del Partit, sense oblidar el treball al camp.

L'exemple ha de venir de Barcelona. A Barcelona hem de tenir com a mínim **25.000 militants**, i d'ells el **80 per cent d'obrers industrials**. Acció intensa, abnegada, coordinada, per tal que el Partit a Barcelona sigui allò que pot i ha d'ésser i s'expandeixi per tot Catalunya, per a estar en situació d'encarar-se amb les dificultats i perquè puguem ésser dignes en tot moment de pertànyer a la gloriosa Internacional Comunista i de tenir com a líder Dimitrov i com a mestre el nostre benvolgut camarada, el gran Stalin!

Tres condicions de la Victòria:

Unitat Proletària!

Front Popular!

Unió dels Pobles de la República!

Informe del camarada

JOAN COMORERA

en el Ple del C. C. del

P. S. U. de Catalunya

celebrat a Lleida els

dies 8 i 9 de Gener

del 1938

BARCELONA

1938

D'ençà de l'última reunió del Comitè Central, ja fa dos mesos, s'han produït una quantitat de fets, positius uns i negatius els altres, que han d'ésser analitzats pel Comitè Central per tal de poder establir d'una manera justa quina ha d'ésser la posició del nostre Partit enfront de la realitat present. Fets de caràcter positiu que demostren la justesa de la línia política que fins ara el Partit s'ha fixat i ha seguit lleialment, car, sense la realització d'algunes de les consignes fonamentals, els fets positius no haurien pogut produir-se.

LA SIGNIFICACIÓ DE LA VICTÒRIA DE TEROL

En primer terme cal registrar la victòria de Terol, que no ha estat obra de l'atzar ni de la improvisació, sinó la conclusió lògica d'una llarga sèrie d'esforços i d'assaigs, no tots ells reeixits. Es la continuació d'un procés que va començar a Brunete, que va continuar a Belchite i que ha vingut a parar en la magnífica victòria de Terol. Es la conseqüència de l'aplicació de les consignes de comandament únic, de la creació de reserves, de la depuració parcial dels alts comandaments—cosa difícil—la formació més accelerada de quadres i de l'establiment al nostre Exèrcit d'una autèntica i forta disciplina. La victòria de Terol, com a conclusió lògica de l'aplicació d'aquelles consignes fonamentals que el Partit Socialista Unificat i el Partit Comunista han propugnat des del començament d'aquesta guerra, no és encara la victòria decisiva, tot i que demostra que el camí seguit és l'únic camí a seguir i que cal perseverar en ell. Aquesta victòria ha tingut conseqüències: ultra les conseqüències interiors de l'enfortiment de la moral de la nostra reraguarda, palesa l'afebliment de la reraguarda facciosa i és la demostració del valor de l'Exèrcit de la República. En virtut d'aquesta victòria de Terol, per la pròpia pressió dels esdeveniments, pel valor demostrat en la lluita veiem que hem pogut realitzar una de les consignes de tipus militar més importants que hem sostingut per a l'enfortiment del nostre Exèrcit: Unificar l'Exèrcit Popular, crear l'autèntic Exèrcit Popular, derogar el Decret de Largo Caballero que establia la casta inferior dels caps i oficials sorgits de les entranyes mateixes del poble i forjats en la lluita a les trinxeres; aquell Decret que establia que cap dels companys sorgits de les heroiques milícies no podia passar de comandant. Aquest Decret era la manifestació d'una concepció contrària a un Exèrcit revolucionari popular; era la concepció d'un Exèrcit mercenari, exclusivament tècnic, i mancat de contingut revolucionari. La derogació d'aquest Decret significa una gran victòria del poble. I el fet que aquesta derogació hagi coincidit amb l'ascens de Líster, obrer que lluita contra el feixisme des del primer dia, el qual ha proporcionat a la República grans victòries,

que ha estat un dels exemples més potents del que ha d'ésser l'Exèrcit Popular regular, que sentí profundament la causa del poble, ha fet que això tingui una major ressonància i simpatia i fa que les masses compreguin la justesa de la nostra posició enfront d'aquest Decret. Es tractava, no d'una qüestió personal, sinó d'una qüestió de principis, i, per consegüent, la derogació del Decret significa una victòria dels principis que hem sostingut sobre el que ha d'ésser el nostre Exèrcit.

Naturalment que, en parlar de la victòria de Terol i de les seves conseqüències immediates, no hem de caure en l'error d'excedir-nos en l'alegria i en la deducció de conseqüències de caràcter permanent. Des del punt de vista moral, militar, psicològic i polític, és molt important, però hem de veure-la en les seves justes proporcions. No sobreestimem, doncs, les nostres victòries, per molt importants que siguin.

PROGRESSOS DE LA UNITAT

Un fet positiu que s'ha produït, que pot tenir i tindrà possibles conseqüències favorables per a la nostra lluita, és el començament d'un restabliment de relacions cordials entre el Partit i la CNT. Per causes que no desconeixem, van passar uns mesos que les relacions del PSU amb la CNT estaven quasi trencades. Aquest període està superat. S'han reiniciat les relacions entre el Partit i la CNT; s'han realitzat noves converses; si se'ls convoca, acuden; si se'ns convoca, acudim, i és això la iniciació d'un nou període que significaria la realització de la consigna fonamental del nostre Partit: el Front Popular.

Hem de comptar-lo, doncs, entre els fets positius que s'han produït des de l'última reunió.

Un altre fet és haver-se constituït i reunit el Comitè d'Enllaç dels partits marxistes d'Espanya, el Partit Comunista, el Partit Socialista Unificat i el Partit Socialista Obrer Espanyol. La constitució del Comitè d'Enllaç dels tres partits, té en la nostra lluita una importància capital. Primer, perquè és un impuls vers el camí de la unificació política del proletariat espanyol, perquè des del Comitè d'Enllaç es podrà precipitar la unificació dels dos partits marxistes espanyols i arribar a la creació del Partit Unic del Proletariat. I en segon lloc, perquè la constitució d'aquest Comitè d'Enllaç ens proporciona mitjans per a poder lluitar contra aquells que des de fora no estan conformes amb la nostra unitat i intenten lluitar contra ella. En virtut de la creació d'aquest Comitè d'Enllaç que demostra a la massa política marxista d'Espanya les relacions cordials dels tres partits, s'estableix el reconeixement de la nostra pròpia unitat per part del PC i del PSOE, i per consegüent l'afirmació que tot aquell que atempti contra la nostra unitat a Catalunya farà un servei molt preat al feixisme internacional.

S'ha produït per primera vegada en la història de la nostra lluita un assaig important, que és la visita als fronts de

batalla pel propi Comitè d'Enllaç dels tres partits: PSU, PCE i PSOE. Ha visitat gairebé tots els fronts, ha parlat amb la major part de Divisions i Brigades i, en aquesta visita dels companys als fronts de lluita, s'ha pogut copsar no solament la força tècnica i combativa dels nostres soldats, sinó quin és el pensament de la massa combatent i la qual se sintetitza en aquella frase que ja han fet famosa els diaris: «**Quan vindreu amb un sol carnet?**» La idea del Partit únic és avui ja carn i sang de la massa treballadora, tant a la rera-guarda com als fronts de combat; i cal anar-hi, perquè és la garantia suprema de la victòria damunt el feixisme.

LES EXPERIÈNCIES DE LA CONVIVÈNCIA DELS DOS GOVERNS

Fa ja més de dos mesos que conviuen a Catalunya el Govern de la República i el de la Generalitat. En l'anterior Ple del Comitè Central era un dels punts que més ens preocupaven. En aquests dos mesos, si fem el balanç de l'experiència feta, podem afirmar que **per ara l'experiència és positiva.** (Hi ha coses, que després veurem, que han de preocupar-nos seriosament.)

L'experiència és positiva i demostra que si no ens deixem endur pel nerviosisme, aquesta convivència pot prolongar-se fins a l'acabament de la guerra. **La convivència dels dos Governos a Catalunya és absolutament necessària i el pitjor dany que es podria causar seria una lluita de Govern contra Govern.** Si aquesta lluita no s'arribés a impedir les conseqüències serien funestes, perquè s'enfortiria tot aquell sector de Catalunya que avui pesa poc, que no veu amb simpatia la nostra lluita i que voldria aprofitar-se'n per a tirar endavant, sota la consigna del separatisme, els plans del feixisme internacional. Enfortits per les pròpies vicissituds de la lluita, i per l'aportació de tota la cinquena columna, cercarien provocar la caiguda de la rera-guarda lleial, intentar separar Catalunya de la República i, per consegüent, preparar les condicions de la seva desfeta. Cal treballar resoltament perquè la convivència dels dos Governos continuï i no sigui trencada per ningú.

EL VALOR HISTORIC DEL III CONGRES DE LA UGT

La celebració del III Congrés de la UGT a Catalunya, és un dels fets més positius produïts d'ençà de l'última reunió del Comitè Central. Allí s'ha demostrat la seva forta unitat, la seva maduresa, la seva alta comprensió en matèria econòmica en establir quines han d'ésser les característiques i funcions dels Sindicats en el curs de la revolució popular i de la

guerra d'independència. S'ha demostrat que a Catalunya existeix un poderós moviment sindical inspirat en els corrents marxistes, disciplinat, cohesionat, amb una forta personalitat. Es transcendental per a Catalunya de poder fer aquesta afirmació, perquè tots els que coneixen la història de la nostra terra saben quina era la seva característica i saben els esforços, sempre fracassats, dels que volien constituir un moviment sindical no inspirat pel moviment anarquista. I saben que aquesta realitat social de Catalunya influeix d'una manera extremada en el conjunt de la política espanyola i que aquí radicava el perquè de no poder-se constituir a Catalunya un poderós partit marxista. El Congrés de la UGT demostra que aquest període s'ha superat i que n'ha començat un altre.

Això tindrà en el conjunt de la política espanyola una profunda influència. Ja no serà com abans, que les velles classes conservadores especulaven amb el sentiment nacional de Catalunya, sinó que existirà un fort moviment marxista, moviment polític i sindical que sabrà lligar-se amb la força d'arreu de la Península per a establir quina ha d'ésser la característica del nostre moviment avui i també l'endemà de la victòria. I aquest moviment sindical ja ha donat el primer fruit, perquè en gran part gràcies a l'exemple de fortitud, d'unanimitat, de la UGT a Catalunya, ha pogut ésser resolt favorablement el plet intern de la UGT, ha pogut ésser consolidada la seva unitat. Hem de registrar aquesta influència importantíssima que Catalunya ha pogut tenir com un fet altament positiu i perseverar en el camí seguit, tot procurant que l'exemple donat per la UGT a Catalunya sigui en la vida política espanyola el guia impulsor de la unitat, i, que el moviment sindical català, sostingut per un poderós partit marxista, contribueixi com un factor importantíssim en la unificació de tota la classe treballadora de la República.

LA UNITAT INTERNA DE LA UGT D'ESPANYA

Hem d'assenyalar com un fet positiu el final de la lluita interna de la UGT, darrerament produït. No ha estat aquesta la solució ideal, però ha estat una bona solució. S'ha liquidat l'escissionisme; per consegüent, la UGT ressorgirà més poderosa, salvada d'aquest possible perill. La unitat restablerta de la UGT augmentarà el nostre prestigi internacional i facilitarà la tasca d'aquells companys que treballen a l'estranger per tal d'intensificar l'ajut a la nostra causa. A l'exterior no hi ha espectacle pitjor que el de les escissions i dissensions entre els que lluiten contra un enemic comú. El fet del restabliment d'aquesta unitat fa més possible, més fàcil, la realització de la consigna bàsica del Front Popular i de la unitat obrera. Mentre hi havia perill d'escissió, hi hagueren

certs sectors que deien que hi havia dues Comissions Executives i no sabien amb quina de les dues calia fer la unitat d'acció, i també, perquè entrant en el camp de les rivalitats sindicals, és comprensible que alguns companys anarquistes tractessin d'enfortir i es recolzessin en la Comissió Executiva dissident, per tal de provocar dintre de la UGT corrents de lluites interiors que significuessin una incrementació favorable a la CNT.

EL PROBLEMA DE LA JUSTICIA DE LA REPUBLICA

Un fet positiu és el canvi que s'ha produït al Ministeri de Justícia del Govern de la República. El PC i el PSU van denunciar públicament — Pepe Diaz en el seu informe en el Ple del PC i jo en el Congrés de la UGT i en la reunió d'activistes darrerament celebrada —, les anormalitats que existien. Vàrem demanar que la Justícia de la República estigués en mans més segures. La nostra qüestió contra Irujo no era mesquina, sinó raonada. Irujo era el protector oficial del trotsquisme a Espanya, i no ha fet el necessari perquè la justícia de la República actués com calia contra la cinquena columna, els emboscats i provocadors, feixistes i trotsquistes.

LA CONTINUACIO DE L'OBRA ECC- NOMICA DE LA GENERALITAT

S'ha continuat en aquest temps l'obra econòmica de la Generalitat de Catalunya, factor positiu d'alt valor, perquè potser és aquesta realitat la que demostra millor la possible convivència dels dos governs. Hem de recordar que quan va celebrar-se a València la reunió de representants dels dos governs, va plantejar-se el que succeiria quan el Govern de la República vingués aquí i s'estipulà que l'obra econòmica no seria destorbada. I d'aquesta manera ha anat desenvolupant-se l'obra econòmica de la Conselleria. S'han constituït els Consells generals d'Indústria, les Comissions de preus i salaris. La Caixa de Crèdit Industrial i Comercial, està pròxima a ésser un fet de gran importància, no únicament com a instrument de crèdit que necessiten les empreses regides pels treballadors, sinó per a poder posar punt a certs errors que hi ha en el conjunt de fàbriques i comerços de Catalunya. En virtut de la creació d'aquesta Caixa, el 50 per cent dels guanys han d'anar obligatòriament a ella; i de l'altre 50 per cent solament el 15 pot ésser distribuït com els obrers vulguin. L'altre 15 per cent va al fons social i el 20 per cent restant al fons de capitalització. Si nosaltres, comprenent el valor

de la Caixa de Crèdit Industrial i Comercial, li prestem tot el nostre suport, la consolidació de l'obra revolucionària serà un fet indestructible.

A la vegada que, a través dels decrets, es van introduint en el Decret de Collectivitzacions certes millores indispensables per a l'ordenació de la nostra vida econòmica, a la vegada que s'enforteix l'obra econòmica dels treballadors, es porta a terme una obra de sanejament dels grans grups industrials mitjançant la intervenció del Departament d'Economia, i en segon terme una obra per assegurar la col·laboració cordial de les dues centrals sindicals en aquesta tasca econòmica. Tinc la seguretat que aquesta obra tindrà grans conseqüències per a la vida econòmica de Catalunya i que contribuirà d'una manera poderosa a consolidar les conquestes revolucionàries dels treballadors. Es a dir, no es tracta d'intervenir empreses perquè sí, sinó de perfeccionar allò que existeix. I això ha estat comprès pel conjunt de la massa treballadora, puix que moltes indústries comencen a demanar aquesta intervenció, per exemple, la Construcció, de Barcelona — on existeix una majoria de la CNT — ha acordat dirigir-se al Conseller d'Economia demanant la intervenció. Vol dir això que s'ha arribat a crear un estat de confiança i que s'estan creant les condicions per a poder dur a la pràctica el programa que ens hem traçat.

S'ha anat també a la creació de la Direcció General d'Indústries Alimentàries organisme que ha de donar resultats favorables per a enfortir per un costat la FESAC i per altra poder establir les condicions favorables contra l'especulació i l'acaparament.

LLUITA AMB RESULTATS POSITIVS CONTRA LA MANIOBRA DEL COM- PROMIS

Un fet positiu és el resultat de la lluita contra els forjadors de la maniobra del «compromís». La maniobra del compromís estava en plena acció, després de la celebració de la darrera reunió del nostre Comitè Central. No la maniobra de fora, sinó la maniobra de dins. Ja sabem que aquesta maniobra va ésser traçada en els centres conservadors i financers de Londres. Però la maniobra del compromís va crear aquí, a la reraguarda, tot un ambient enrarit, i, per reflex, àdhuc en certs sectors dels fronts. Cada dia a les dones als mercats, a les cues, els provocadors els deien que l'endemà se signaria la pau. I les mateixes veus es feien circular pels fronts. El Partit Comunista va lluitar fortament contra aquesta maniobra, i hem de reconèixer que lluità més que nosaltres. El PC va tenir l'encert de fer reaccionar els propis soldats contra tots aquells que volguessin acabar la guerra per un compromís, dient-los que, per a nosaltres, no hi havia més que un sol compromís: aixafar Franco.

La maniobra del compromís ha estat per ara destroçada. Però això no vol dir que no hi hagi un perill de reproducció, perquè al nostre país hi ha un sector, no molt important, que vol el compromís. I aquest sector el constitueix, no solament la cinquena columna, sinó alguns elements que per raons diverses senten refredaments interiors i els quals no veurien pas amb disgust que això s'acabés amb un típic «abrazo de Vergara». Per consegüent, caldrà que el Partit estigui atent a totes les manifestacions que pugui haver-hi per tal que aquesta maniobra no pugui reproduir-se, per tal que no hi pugui haver al front ni a la rera guarda cap altra consigna que la llançada pel nostre Partit germà, el Partit Comunista d'Espanya: aixafar Franco.

UNA RELATIVA MILLORA EN LA SITUACIO INTERNACIONAL

Cal registrar una certa millora en les relacions internacionals, no millora per a fer-nos il·lusions, sinó simplement una millora. Aquesta millora és deguda en primer terme a la victòria de Terol, és deguda a una major convicció de les masses antifeixistes franceses que han acabat per comprendre la justesa de la consigna del P. C. francès, llançada des del començament de la nostra lluita. «A Espanya es defensa la Frontera del Rin».

No cal fer-se massa il·lusions. En realitat, aquesta millora ve a ésser una confirmació del que ja va manifestar-se pel Partit quan deia que el canvi de l'actitud de les potències capitalistes democràtiques seria conseqüència de la nostra fortitud, i que, a mesura que demostrem la nostra força, anirà canviant l'opinió dels que dirigeixen la política als països capitalistes. Aquest canvi — deïem també — serà ple en el moment que els conservadors de Londres creguin fermament que nosaltres guanyarem la guerra. La situació internacional, depèn, doncs, en gran part, del nostre esforç. Ens ajudaran, no perquè tinguem la raó, sinó perquè tinguem un Exèrcit millor que el de Franco. No política de concessions per a guanyar-nos l'ajut, sinó política interior de reforçament de la pròpia força per tal de guanyar aquell ajut per la convicció de la nostra victòria.

Si en el camp nacional i internacional, però, s'han produït tota aquesta sèrie de fets que són altament favorables a la nostra lluita, n'hi ha d'altres que són factors negatius.

L'ABAST I ELS TERMES DE LA NOSTRA LLUITA

Primerament, hem d'anotar que la gravetat de la situació assenyalada per la darrera reunió del C. C. ha desaparegut solament en part. Si ens deixéssim endur per l'eufòria de la

victòria de Terol, que ha demostrat a l'exterior que la República compta amb un Exèrcit magnífic, que posat enfront d'un altre exèrcit el pot vèncer, podriem córrer un gran perill. **La victòria de Terol ha estat un còp seriós contra l'enemic, però no li ha destruït pas tota la seva força, que és la força del feixisme internacional.** I hem de suposar que es presentaran situacions de molta responsabilitat, la qual cosa ens diu que cal continuar treballant encara amb més entusiasme i major ritme que fins ara. Si la nostra guerra fos una guerra interior, és possible que la victòria de Terol tingués conseqüències decisives. Però, Espanya és avui una peça en el joc internacional del feixisme i això, no hem d'oblidar-ho. Avui, Espanya és una peça essencial per als plans del feixisme. En el pacte entre Trotski i Hass, lloctinent de Hitler, s'estableix que abans de llançar-se Alemanya contra la U R S S, en començar l'ofensiva general del feixisme europeu i asiàtic, Alemanya hauria essencialment de «treure dels rengles França».

I l'única cosa que pot «treure dels rengles» França, és l'establiment d'una frontera feixista als Pirineus i d'una frontera marítima a les Balears, tot liquidant l'ajut que pogués prestar-li Txecoslovàquia. Cal, en primer lloc, doncs, que el feixisme conquisti la Península Ibèrica, per tal de «treure dels rengles França».

Per això hem de suposar que el feixisme internacional continuarà ajudant Franco i que li facilitarà el material bèl·lic que necessita, perquè la victòria dels rebels no significaria la victòria de Franco i del Queipo, sinó la victòria de Hitler i de Mussolini, així com la nostra victòria serà no ja únicament la dels treballadors d'Espanya, sinó que destruirà des d'aquí la maniobra del feixisme internacional en la seva lluita contra els països democràtics i contra la U R S S. Perquè salvada la guerra d'Espanya i assegurada la nostra victòria, França no sortirà dels rengles i el pla Hitler-Trotski caurà pel seu propi pes.

La gravetat de la situació, en gran part, continua després de la presa de Terol; per consegüent, ens caldrà treballar amb més fermesa i més energia que abans per a fer front als perills que podran caure damunt nosaltres.

Hem de veure que la contraofensiva de Franco és una demostració de la feblesa del feixisme. El feixisme espanyol no està segur de la seva reraguarda; el feixisme espanyol s'ha sostingut fins ara per una tàctica de prestigi de victòries militars i necessita aquesta política de prestigi. Per això ha anat cercant els èxits fàcils i l'hem vist, després de la derrota de Madrid i de Guadalajara, neutralitzar l'efecte moral que podia produir a la seva reraguarda anant a l'anul·lació ràpida de tot el Nord, on sabien que podien arribar a fàcils victòries.

La contraofensiva de Terol ens demostra que la derrota els fa pànic principalment per la repercussió d'aquesta derrota en la seva reraguarda.

Per consegüent, nosaltres tenim en contra el factor, que en la guerra espanyola el feixisme internacional intervé directament per a realitzar el seu pla d'esclavització del món, però tenim a favor nostre la poca consistència de la rera-guarda feixista. I si continuen les nostres victòries, podria ocórrer que el conill d'Indies que és la zona espanyola dominada pels feixistes se'ls rebel·li i que les nostres victòries accelerin la descomposició interna als països on el feixisme es manté encara.

LA PRODUCCIO DE GUERRA

Cal parlar d'un altre problema fonamental, estretament lligat amb la guerra que sostenim: les indústries de guerra. La situació de les indústries de guerra cal confessar que no ha millorat suficientment i que en alguns casos àdhuc ha empitjorat. En algunes fàbriques la producció és defectuosa, la disciplina té molt a desitjar i fins hi ha casos de sabotatge i, més sovint encara, una complicitat o una indiferència pels fells clandestins que circulen a les fàbriques de guerra llançats pels trotsquistes contrarevolucionaris, en els quals s'adrecen atacs al govern de la Generalitat i al de la República.

Això és summament perillós. ¿Quines són les causes d'una tal situació? Encara avui existeixen i funcionen quatre o cinc organismes a les indústries de guerra: la Sots-Secretaria d'Armament, la Comissió d'Indústries de Guerra creada pel Minister de Defensa Nacional, la Comissió d'Indústries de Guerra de la Generalitat, la Junta de Compres, la qual va adquirint material, i la Sots-Secretaria d'Aviació.

Hi ha, doncs, una falla, en mantenir tants organismes contradictoris i en no unificar la direcció.

Les indústries de Guerra no podran donar mai el seu rendiment màxim mentre no tinguin una direcció única de la indústria, mentre no es realitzi una de les consignes més justes del nostre Partit: la creació del Ministeri d'Armament i Municions. Cal anar a la creació d'aquest Ministeri, que vol dir: establir plans de producció, de rendiment individual, acabar amb el sistema actual de pagament de nòmnes de personal tot establint el salari d'estímul a la major i millor producció; militaritzar i nacionalitzar les indústries bàsiques i fer un pla concret d'importació de matèries primes i combustibles. Però és que en aquest problema hi ha també una feblesa del Partit i de la U G T, com de les altres organitzacions antifeixistes.

Tenim grans possibilitats i hem de declarar que el nostre esforç no sempre correspon a aquestes possibilitats. Tenim companys nostres a alguns llocs de certa responsabilitat, i a les grans fàbriques els camarades de la U G T tenen la majoria en algunes, igualtat en d'altres, i solament en pocs casos són minoria. I es indiscutible que si el nostre treball fos més effi-

cient, si els nostres camarades haguessin pogut lligar-se més amb els camarades de la CNT per tal de multiplicar els esforços, tenint com tenim cèl·lules de Partit importants en els nuclis essencials de la indústria de guerra, les condicions de treball, de producció, de disciplina de moral, que existeixen actualment s'haurien millorat considerablement. Les nostres cèl·lules en algunes fàbriques han fet un treball excel·lent, però altres no han sabut treballar prou bé, no han sabut posar-se en contacte amb la gran massa treballadora per neutralitzar la indisciplina, i aconseguir que siguin aixafats per la totalitat dels obrers els contrarevolucionaris trotsquistes, que porten la campanya sistemàtica de calúmnies i de falsedat contra el Govern de la República i de la Generalitat.

Es indiscutible també que, comptant la UGT amb una massa tan important, d'haver-hi hagut una actuació més sistemàtica i més lligada a l'actuació dels companys de la CNT, a les fàbriques, s'haurien arribat a constituir els Comitès d'Enllaç UGT-CNT, que en definitiva, són els que han de resoldre els problemes d'indisciplina, i d'ajudar a superar la insuficiència de producció. I això, junt amb la manca d'unitat en la direcció, fa que les indústries de guerra no donin tot allò que podrien donar. Caldrà que el Partit, col·laborant resoltament amb la UGT, accentui el seu treball, resolgui les febleses orgàniques i vigoritzi la seva activitat per tal que pugui ésser l'impulsor de la nova organització i perquè pugui arribar a la creació del Ministeri d'Indústries de Guerra i Municions.

LES DEBILITATS EN LA POLITICA MILITAR

Hem d'assenyalar també un fet negatiu de caràcter militar. Hi ha comandament únic, hi ha formació i promoció de quadres nous, hi ha millorament en allò que es refereix a la formació de reserves, però, hi ha en certes qüestions una orientació que és perillosa. Es una certa tendència a minimitzar el valor del Comissariat de Guerra i la tendència a desplaçar companys del PC i del PSU dels alts llocs de responsabilitat i direcció a l'Exèrcit. Aquesta tendència a minimitzar el Comissariat ha provocat un estat de certa intranquillitat a algunes unitats més disciplinades i millors amb què compta la República.

Però, si bé això és perillós, també és un perill la tendència a no resoldre políticament aquestes dificultats, sinó d'acord amb el temperament de cadascú i obrint, per tant, el camí a l'aventurisme. En cap cas no es pot permetre que amb l'excusa d'ordres o decrets que perjudiquen companys nostres, es pugui fer el joc a l'aventurisme. El Partit va reaccionar fortament en contra d'això, i esbrinà d'on procedia el mal, que afortunadament, no tenia gran increment. Els companys han de guardar el seu temperament i secundar l'acció del Partit.

CAL SUPERAR CERTES DEFICIENCIES EN ORDRE PÚBLIC I JUSTICIA

En matèria de Justícia i en Ordre Públic, si bé hi ha el fet positiu de la sortida d'Irujo del Ministeri de Justícia, i la creació del Consell coordinador de totes les activitats d'Ordre Públic, hem de declarar que hi ha encara deficiències que cal resoldre. En Ordre Públic és la tendència a confiar-se massa en la vella policia, que en la seva majoria no ens pot merèixer cap confiança. I en Justícia, la tendència a considerar el Codi Penal en la seva lletra, com si res no hagués passat d'ençà del 19 de juliol. Encara hi ha empresonaments de companys compromesos en l'actuació dels primers Comitès revolucionaris i encara hi ha jutges que diuen: «Com voleu que jo clogui aquest sumari contra aquest home que ha comès un delictes de coacció?» I jo pregunto: qui no ha comès aquest delictes de coacció? Cal adonar-se ja que molt del que ha estat decretat en l'anterior període, és lletra morta i no correspon a la realitat present.

El canvi que s'ha produït en Justícia és un pas endavant, però cal consolidar-lo creant un instrument que estigui d'acord amb la guerra i la revolució popular i que no es cometi l'error de voler empresonar i jutjar la pròpia Revolució.

CATALUNYA I LA REPUBLICA

Hi ha un altre fet negatiu que pot arribar a ésser greu: certes incomprensions davant el problema de Catalunya.

Hi ha funcionaris que no accepten el nostre Estatut. Hi ha funcionaris que tracten de crear conflictes entre els dos governs, amb la intenció provocadora de crear condicions d'impossible convivència. Però això té relativament poca importància. El pitjor és que hi ha determinades tendències a no acceptar la situació legal de Catalunya, creada en virtut del nostre Estatut i de la Constitució de la República, i a produir situacions de fet que el dia de demà es tradueixin en un nou estat jurídic. El Partit ha de prestar el seu ajut, d'una manera resolta, al Govern de la República, i al de la Generalitat; ha de sostroure's a molts perills i temptacions, perquè estem al mig de corrents contradictoris. El Partit no ha de caure en la desviació que significaria enfortir la tendència separatista a Catalunya, ni tampoc cap a la banda contrària, que significaria anar contra les llibertats de Catalunya. Nosaltres hem de fer l'afirmació categòrica que som els primers i més autèntics defensors de l'Estatut de Catalunya, que el defensem perquè creiem que és un fet d'alt valor revolucionari, que va lligat d'una manera íntima amb la solució dels problemes que avui ens afecten.

Per consegüent, nosaltres estem contra tot allò que signifiqui retallar la nostra autonomia; i, seguint per aquesta línia, estem segurs que podrem eludir els perills dels corrents contradictoris que tenim davant nostre i que així convertirem Catalunya, cada dia més, en un factor decisiu en la lluita contra el feixisme.

El Partit cal que presti atenció a tot allò que es refereix a la convivència dels dos governs, car aquest és un dels factors més importants per a la nostra victòria. Hi ha a Catalunya i a Espanya elements feixistes emboscats que lluiten per la derrota nostra, que treballen de manera intensa per a crear les condicions d'impossible convivència entre els dos governs. Hem de seguir-los de prop i individualitzar-los. Quan responguin a indicacions de la cinquena columna, cal portar-los de manera implacable als Tribunals d'Espionatge, i quan responguin a estats interns d'opinió, lluitar políticament junt amb el Partit Comunista d'Espanya, junt amb el Front Popular Antifeixista, per tal de convèncer tothom que avui l'autonomia de Catalunya va lligada a la nostra victòria.

UNA MENA DE REVISCOLAMENT DELS ELEMENTS CONSERVADORS

I últimament, com a factor negatiu, hem d'assenyalar aquesta mena de reviscolament que s'ha produït entre certs elements republicans, no únicament a Catalunya, sinó a tota la República, i que s'ha traduït en aquells rumors d'un fantàstic Govern sense els comunistes. A Catalunya s'ha manifestat potser encara amb més audàcia. Hi ha hagut qui ha dit: «Ha arribat el moment que els republicans dirigeixin la vida de Catalunya. Tothom ha fracassat i, per consegüent, no hi ha més solució que un Govern republicà.» Es un fenomen que nosaltres no hem de menysprear. Es clar que aquests símptomes obeeixen a circumstàncies molt diverses. Una d'aquestes circumstàncies és la pacificació de la reraguarda. Els elements conservadors que aixequen ara el cap, estan segurs que nosaltres no tenim patrulles de control, ni en volem tenir. I segonament, passa el que nosaltres vàrem pronosticar: que a mesura que tot s'ha anat normalitzant, els elements conservadors se senten físicament més tranquils i han tractat d'apropar-se a aquells sectors republicans que consideraven més propensos a acceptar i defensar les seves reivindicacions de classe.

Tot això s'ha demostrat en l'atac al Decret de Collectivitzacions i a la legislació agrària, feta des del començament de la guerra. Aquest reviscolament no ha d'alarmar-nos, però tampoc no ha de deixar-nos indiferents. Cal ajustar la nostra actuació i pensar que, si bé va ésser fàcil posar punt final a aquesta primera manifestació de certs elements republicans,

és indiscutible que això es reproduirà. Cal preveure-ho. I per evitar-ho, cal seguir la línia fonamental d'enfortir els dos Governos, d'enfortir el Front Popular i la unitat obrera. Amb la realització d'aquesta consigna, gairebé la totalitat dels factors negatius que hem assenyalat serien salvats.

ENFORTIMENT DELS DOS GOVERNOS I CONSULTA POPULAR

Per enfortir l'autoritat dels dos Governos, cal que es produeixi un ample moviment de masses que resolgui un dels problemes més vius que tenim avui. No és un secret per a ningú afirmar que hi ha una insuficient compenetració entre els òrgans legals de poder a Catalunya i a la República amb la gran massa.

Això obeeix indiscutiblement a una causa contra la qual el Partit cal que reaccioni per tal d'eliminar-la. La causa resideix essencialment en els canvis fonamentals que s'han produït al nostre país després de la guerra i que fan que avui els òrgans del poder, els Parlaments de la República i de Catalunya, no representin d'una manera exacta l'opinió actual de les masses. Causa fonamental que està enfortida en l'error de no cercar la participació de les grans masses en la solució dels problemes.

El Ple del C. C. del Partit Comunista va donar la consigna de la consulta electoral, plenament acceptada per nosaltres. En contra, hi ha arguments diversos: Que si a l'Espanya lleial es va a una consulta de caràcter electoral, donarem pretext perquè Franco faci el mateix i constitueixi el Govern que faciliti el seu reconeixement per les potències estrangeres. El segon argument és que en plena guerra no pot fer-se això. El primer argument es tan poc sòlid, que no mereix ni una rèplica, perquè si Franco necessita fer eleccions, les farà tant si les fem nosaltres com si no. No és argument, doncs, que pugui fer-nos impressió. El segon, és un argument injust i antihistòric. La gran Revolució francesa va començar fent una mena d'eleccions i encara en plena Revolució va fer-se l'elecció de l'Assemblea Legislativa; més en el moment àlgid, les eleccions de la Convenció. A la U R S S s'han fet eleccions en ple període revolucionari i de guerra, i ara hi ha hagut l'exemple més magnífic de consulta electoral que hagi donat mai cap poble. Ara, doncs, és quan precisament es necessita remoure fins a les entranyes la massa i vigoritzar el sentiment antifeixista, fent que elegeixin un Parlament, en el qual podria recolzar-se el Govern representatiu de les aspiracions populars. El Parlament actual de la República no representa l'estat actual de la República. El Parlament de la República va ésser elegit el 16 de febrer i sintetitza solament en certa mesura, el triomf del Front Popular, la victòria de l'Espanya

antifeixista contra la coalició feixista. Però a Catalunya els òrgans actuals de poder no poden pas representar, ni tan sols en la mesura del Parlament de la República, l'impuls actual de les masses. El Parlament de Catalunya va ésser elegit l'any 33, un any abans del bienni negre.

Per consegüent, el Parlament Català reflecteix una situació molt diferent de la que tenim avui. En primer lloc perquè s'ha produït el fenomen històric de la creació del nostre gran Partit i la creixença i l'enfortiment de la UGT. En segon lloc, perquè s'ha eliminat els antics partits radicals i la Lliga. En tercer lloc, perquè tenim l'evolució de la CNT, que ha participat en el Govern de la Generalitat i de la República, i que accepta avui una sèrie de posicions que abans havia refusat. Davant d'això, és natural que el poble de Catalunya avui no tingui interès ni simpatia per un Parlament que no el representa. La vida municipal de Catalunya tampoc no és el que hauria d'ésser, perquè els Ajuntaments no són avui l'expressió directa de la voluntat de les masses.

De manera que, aplicar a Catalunya la consigna de consulta electoral, té una gran força. Es clar que per fer acceptar la consigna de la consulta electoral hi haurà certes dificultats. Els que tenen interessos creats abans de la guerra i de la Revolució, faran el que puguin per impedir la realització d'aquesta consigna justa, i pensaran en forma personalista: «Què vaig a guanyar-hi jo?» Però nosaltres hem d'explicar amb molta paciència que no es tracta d'anar contra una o una altra organització i partit, sinó de mobilitzar les masses, mobilitzar tot el poble, i per mitjà de la democràcia popular, enfortir els dos governs de la República i de la Generalitat, enfortir la unitat del poble en lluita contra el feixisme.

La realització de la consulta electoral enfortirà el Front Popular, l'opinió antifeixista, i donarà un gran valor moral, un gran prestigi, una major autoritat, als òrgans de Govern que després de la consulta es formessin.

La consulta electoral pressuposa el vot de la joventut, la qual, des dels divuit anys, té dret a intervenir-hi, i suposa també la intervenció de tots els companys que lluiten al front. Per altra part, la consulta popular suposa una neteja prèvia i a fons de la nostra reraguarda: Liquidació de la cinquena columna; neteja, per consegüent, del cens electoral, depurant-lo de tots aquells que no siguin dignes d'exposar la seva opinió.

També suposa la consulta prèvia de tots els partits i organismes antifeixistes per a fer una candidatura de Front Popular. Estudiant el problema objectivament, no hi ha arguments en contra i arribarem a la convicció que és un dels grans serveis que podem prestar a la nostra causa. Com més temps passi, amb major motiu s'imposa la consulta popular, perquè a mesura que passen mesos i vagin caient companys al front i augmentin el nombre de mares, de companyes que perdin els seus fills i els seus companys al front; a mesura

que l'escassetat de divises faci difícil l'adquisició de productes per a la reraguarda, tornaria la maniobra del compromís preparada per aquest ambient psicològic. Per consegüent, com més temps passi, és fa molt més necessària una actuació sistemàtica de totes les organitzacions per a neutralitzar un possible cansament i contrarestar les maniobres d'aquells que pensen en un final vergonyós, de compromís. I, quina és la manera de poder vigoritzar la multitud? La d'anar a una consulta popular perquè tots els ciutadans vagin a emetre la seva opinió i ratifiquin així la seva voluntat de lluitar contra el feixisme indígena i internacional fins a la victòria completa.

CONSOLIDACIO DE LES CONQUESTES DE LA REVOLUCIO POPULAR

Naturalment, aquest problema d'envigorir l'opinió antifeixista, de vetllar els símptomes de cansament que puguin produir-se en la massa, per tal de posar-hi cura immediatament, va lligat a un problema important que és el d'escatir davant els treballadors si és veritat o no allò que afirmen alguns camarades anàrquistes, quan diuen que des de la caiguda del Govern Caballero i de la formació de l'actual Govern de la Generalitat, la contrarevolució ha avançat.

Es cert que la contrarevolució ha avançat? Nosaltres diem que no. Que des de la sortida del Govern Largo Caballero, la Revolució Popular s'ha consolidat a Catalunya i a la República. S'ha consolidat, perquè ara podem veure amb els nostres propis ulls les realitzacions de tipus militar que ens permeten tenir confiança en la victòria, i com que, per a nosaltres, revolució i guerra es confonen; i com que, per a nosaltres, la consolidació definitiva de les conquestes revolucionàries dels treballadors va lligada a la victòria militar sobre el feixisme, hem de fer l'afirmació que en crear-se l'organització militar capaç de guanyar la guerra, hem enfortit la revolució popular.

Si no hagués caigut Largo Caballero no tindriem Terol. Probablement hauriem ja perdut la guerra. I, perduda la guerra, ¿de quina consolidació de la revolució popular podria parlar-se? L'actuació del Govern té punts febles, però té un balanç altament positiu, en primer lloc per la creació de l'Exèrcit Popular Regular. L'Exèrcit Popular s'ha creat seguint orientacions distintes a les que propugnava Largo Caballero.

S'ha consolidat la revolució popular al camp, malgrat certes maniobres dels elements reaccionaris. S'ha reforçat l'obra revolucionària amb decrets, com són, per exemple, la distribució de la terra dels facciosos, el decret establint les tres formes fonamentals del treball al camp de Catalunya (treball familiar co-participació i treball col·lectiu), el decret que reglamenta les collectivitzacions agràries. No hi ha hagut reculada, sinó avanç. I la revolució agrària depèn de l'actitud que tindrem nosaltres a saber treballar. Si sabem treballar, ningú no podrà destruir-la.

S'han consolidat les posicions de la revolució en la vida industrial. En aquest terreny s'han fet avanços considerables. **No s'ha liquidat cap col·lectivitat. No s'ha permès cap atac contra el Decret de Col·lectivitzacions i s'ha portat una obra que tendeix, no solament a continuar, sinó a enfortir l'obra revolucionària, corregint-ne els seus defectes.**

Ningú no pot afirmar que la contrarevolució ha avançat ni un sol pas. El que ha passat és que, per haver-hi un Ordre Públic antifeixista, es facin conèixer opinions que abans no podien ésser conegudes. Que a mesura que hi ha hagut més seguretat, també hi ha hagut més audàcia per a defensar interessos que van ésser destroçats en produir-se la revolució popular. I aquests elements que abans estaven amagats, avui surten i plantegen llurs problemes. Naturalment, que en defensa del prestigi d'aquesta obra revolucionària, que avui s'ha realitzat, el Partit no ha de limitar-se a dir que no és cert que ha avançat la contrarevolució. És necessari, a més, que el Partit faci la crítica positiva de l'obra revolucionària realitzada, per tal d'eliminar els elements negatius que puguin donar arguments a les gents que volen fer la contrarevolució. Hem de plantejar-nos, en primer terme, l'actuació del Consell d'Economia i dels Consells Generals d'Indústria, veure si hem aconseguit perfeccionar aquests òrgans eficients i justos per a consolidar les conquestes dels treballadors. La primera afirmació que hem de fer és que en el treball del Consell d'Economia s'hi ha de tenir molta cura per tal d'**evitar excessos inútils o antieconòmics.** La situació d'avui no és, naturalment, la que hi havia al començament de la guerra, quan es creaven situacions de fet que després el Govern legalitzava, quan hi va haver l'onada de les col·lectivitzacions. Avui, la situació és ja molt distinta. **El Consell d'Economia ha pres acords concrets en el sentit de no estimular la formació de petits agrupaments que econòmicament no tenen cap valor, però que podrien allunyar del Front Popular capes de la petita burgesia i certes zones de la pagesia.**

L'experiència dels Consells Generals d'Indústria, ens demostra que hi ha el perill que cada Consell General d'Indústria es converteixi en una veritable màquina de funcionaris i en un òrgan d'execució. Possiblement caldrà reduir el nombre de Consells Generals i aconseguir que aquests Consells esdevinguin allò que han d'ésser. En el moment actual de guerra d'independència i de revolució popular, **no podem il·lusionar-nos sobre el fet que és possible planificar-ho tot i resoldre tots els problemes econòmics segons un pla concret predeterminat.** En el moment actual, tot aconsella d'anar a la coordinació de la vida econòmica controlant l'activitat de les empreses dirigides pels treballadors, tot traient-ne els factors negatius, que la fan sovint impopular.

EL PAPER DELS SINDICATS EN LA PRODUCCIO

L'eliminar els errors i prestigiar les conquestes revolucionàries dels treballadors, significa vigoritzar-les. Caldrà que tots ens imposem l'obligació de revisar les actuacions i responsabilitats dels propis sindicats. Els companys dels sindicats han de comprendre que avui l'ofensiva d'aquells que somnien en la contrarevolució, més que contra el Decret de Col·lectivitzacions, va contra els Sindicats. Volen afeblir la vida sindical, impopularitzar-los, perquè saben que perduda la força moral dels Sindicats, tindrien més camp lliure per a fer la seva obra contrarevolucionària. Però, per això mateix, cal que els Sindicats es responsabilitzin encara més, perquè si no es fa tot el que és possible per a millorar la producció, responsabilitzant a cadascú de la seva actuació, és indiscutible que els Sindicats sofririen un cop considerable en llur autoritat i que aleshores la maniobra dels que volen desprestigiar-los podria tenir un suport d'opinió, àdhuc entre certs sectors obrers. Cal que els companys que tenen una responsabilitat directa en la vida sindical, es plantegin d'una manera clara i honrada la situació. Els sindicats han de col·laborar amb els òrgans dirigents de l'economia de Catalunya per tallar en sec les maniobres de la contrarevolució. No pot continuar la situació actual; no és possible que els obrers d'una fabrica es reparteixin els diners que els plagui. I és evident que en tota aquesta acció de moralitat, ha d'influir-hi l'acció dels propis sindicats. Naturalment, que el poder públic pot coaccionar i prendre moltes mesures. Però això no és convenient, ni desitjable, quan es tracta d'empreses collectivitzades; és a dir, d'empreses regides pels mateixos treballadors.

Els Sindicats no poden ésser apartats de la direcció econòmica del país. En primer lloc, perquè el Govern no té l'aparell econòmic prou ben muntat encara per a prendre ell sol tota la responsabilitat de la direcció. Per altra part, Catalunya és un país d'arrelada i antiga tradició sindical. Nosaltres no podem cremar les etapes, ni violentar-les. Avui és completament necessari que les centrals sindicals intervinguin en la direcció econòmica del país. Es per això que el Conseller d'Economia ha fet les intervencions en col·laboració amb els sindicats.

La Generalitat, en intervenir alguna empresa, nomena un Comitè tècnic lligat amb el Conseller d'Economia, el qual treballa segons les orientacions del Conseller, però al seu entorn hi ha d'haver una Comissió assessora de representants de la U G T i de la CNT que comparteixi la direcció i la responsabilitat.

Considerem que aquesta és la línia justa i que sobre ella hem de perseverar. Es a dir, defensar el prestigi de l'obra econòmica de Catalunya corregint els seus defectes, responsabilitzant més encara els Sindicats per a contrarestar l'egoisme

dels que volen desfer aquesta obra. Seguint per aquesta via, és indiscutible que les conquestes revolucionàries dels treballadors, no solament serien consolidades, sinó també eixamplades.

Cal que examinem també la situació del camp a Catalunya. Nosaltres coneixem més la vida de la indústria i del comerç que la vida del camp. Ens cal saber exactament què pensa la pagesia de Catalunya, què pensa en tots els aspectes i què és el que hem de fer. Cal que el Partit dediqui a aquestes qüestions una profunda atenció. Som defensors resoltos de la FESAC; considerem que tècnicament la FESAC és l'instrument eficaç de la pagesia, però em sembla que alguns companys responsables han sofert «la mística del Decret» i han pensat que amb el Decret i el Reglament està ja tot resolt; que al qui no obeeix, policia. El Decret existeix i hem de fer-lo complir, però treballant entre les masses de la pagesia.

EL PROBLEMA DELS PROVEIMENTS

La qüestió dels proveïments ha estat durant els últims mesos una de les preocupacions més importants del nostre Partit i aquest problema mereix, per part del Comitè Central, una profunda atenció. Avui existeix una nova situació, des del punt de vista del proveïment del país. Amb l'arribada del Govern de la República a Barcelona s'ha plantejat la unificació de la direcció dels proveïments, la unificació de la compra i de la distribució dels articles alimentosos. En començar la guerra, els països estrangers i en primer lloc França, foren veritablement envaïts per centenars de Consells de Proveïments de diverses entitats, d'Ajuntaments, que anaren a comprar fora tot allò que necessitaven. A l'interior del país, també hem vist que comprava tothom: Intendència Militar, Guàrdies d'Assalt, Carrabiners, Ministeris, el Departament de Proveïments de la Generalitat, molts Ajuntaments. Tot això agreujava el problema, ja en si difícil dels proveïments de la població. Aquesta situació ha fet necessària la unificació dels serveis de Proveïments en mans del Govern de la República, amb la participació activa de la Generalitat i utilitzant l'aparell de distribució muntat a tot Catalunya per la Conselleria de Proveïments. Aquest acord ha estat pres per mútua voluntat del Govern de la República i del Govern de la Generalitat. Però és evident que aquesta unificació dels proveïments, que permetrà la utilització de mitjans dels quals disposa el Govern de la República i que no estaven a l'abast del Govern de la Generalitat, no resol per si mateixa el difícil problema. Per tal de resoldre aquesta qüestió, és necessari realitzar una política justa d'importacions i exportacions, millorar la distribució i aprofitar millor els recursos interiors que tenim encara al nostre país. Per exemple, Catalunya era un país ric en petita ra-

maderia, però pobre en gran ramaderia, per la qual cosa avui, quan ens manca el bestiar que ens venia de Galícia, ens trobem amb un dèficit de carn. Forçant la petita ramaderia, podríem, en part, suplir la carn que ens venia abans de fora, però això suposa una política justa per tal de procurar pinsos per a aquesta petita ramaderia, puix que, sense ells, aquesta riquesa del país seria destruïda. També és indispensable saber aprofitar més les riqueses agrícoles del país, que no representen una necessitat absoluta per al consum interior, però que poden servir per tal d'aconseguir divises per mitjà de l'exportació i permetre una major importació d'articles alimentosos de primera necessitat.

La qüestió dels proveïments és al mateix temps un problema de distribució justa, un problema de lluita contra l'expeculació. En aquest terreny, l'increment del moviment cooperatiu pot ésser un ajut considerable per tal de millorar el proveïment del poble, dels treballadors, i en primer lloc, dels obrers de les indústries de guerra. El moviment cooperatiu creix bastant ràpidament. A Barcelona-ciutat, ja hi ha més de 30.000 famílies organitzades en cooperatives, que representen aproximadament 150.000 persones. A les ciutats industrials com Sabadell, Mataró, Badalona, també s'incrementa el moviment cooperatiu. Però, cal accelerar el ritme i aconseguir que cada fàbrica important tingui la seva cooperativa, on els obrers puguin rebre sense fer cua els productes alimentosos que necessiten per a ells i llurs famílies. El millorament del proveïment de la població i, en primer lloc, dels obrers de les indústries de guerra i de les fàbriques en general, no és solament una obligació, sinó que també és un factor important per tal de regular la producció, per a normalitzar la vida de les fàbriques. Nosaltres demanem amb raó l'augment de producció, més disciplina en el treball, millor qualitat de producció, però això ens obliga a ocupar-nos més de les condicions de vida dels treballadors, millorar en la mesura del que sigui possible llur alimentació, tot i que cal dir que malgrat la guerra, que naturalment, representa sacrificis, les possibilitats per tal de millorar les condicions de vida dels treballadors no estan encara esgotades, ni molt menys.

EL FRONT POPULAR A CATALUNYA

Exposats els factors positius i negatius de la situació, cal que el partit estableixi l'eix fonamental de la seva immediata actuació, i hem de dir que les dues qüestions fonamentals són el ritme del desenvolupament de la política de Front Popular i la millora de treball en el propi Partit. En el Ple del Comitè Central del Partit Comunista d'Espanya es planteja — i nosaltres hi coincidim plenament — que calia anar més resoltament i més enèrgicament al desenvolupament del Front

Popular Antifeixista. Cal que el Partit treballi en aquesta orientació. Ja hi ha alguns Comitès del Front Popular que han feeixit, per exemple a Lleida, a Tarragona, a altres pobles de Catalunya. En algunes fàbriques existeix un Comitè d'Enllaç UGT-CNT. Però, és indiscutible que tot aquest moviment de Comitès de Front Popular i d'acció comuna UGT-CNT és un moviment poc articulat encara, que no pot donar fins l'hora present tots els fruits que nosaltres n'esperem. És clar que la causa primera d'aquesta indecisió radica en el fet que no ha estat encara possible constituir a Catalunya el Comitè d'Enllaç entre la UGT i la CNT i un Comitè de Front Popular per a tot Catalunya.

Hi ha camarades que no han comprès encara el veritable significat del Front Popular. Hi ha qui creu que es tracta d'una maniobra. No; el Front Popular no és una maniobra, sinó la nostra arma fonamental per tal de crear les millors condicions per a guanyar ràpidament la guerra. El Partit ha de desfer els errors que encara existeixen sobre aquesta qüestió i fer comprendre a tots la veritat de la consigna del Front Popular.

Hi ha certs elements que veuen en el Front Popular un instrument de lluita contra la CNT i contra el Govern de la República. N'hi ha d'altres que creuen que el Front Popular ha d'ésser un instrument UGT-CNT en contra dels partits republicans, que significaria allunyar del costat del proletariat una part considerable de la petita burgesia i de la pagesia. Contra aquestes opinions, el nostre Partit ha de saber treballar per aconseguir l'aplicació de la seva línia justa, que no va contra el Govern de la República, ni contra el de la Generalitat, ni contra la CNT, ni contra els republicans, sinó que és la unificació de totes les forces antifeixistes sobre la base d'un programa de realitzacions immediates. Perquè, havent-hi aquesta unitat d'acció, podrem millorar les condicions de treball de la nostra indústria, del nostre camp, i accelerar la victòria del nostre Exèrcit. Si sabem seguir per aquesta línia, fent que es constitueixi el Front Popular Antifeixista, és indiscutible que haurem fet un gran servei al proletariat i a tot el nostre poble.

Per això el nostre Partit segueix treballant per tal d'aconseguir la col·laboració de totes les forces en el Front Popular, i entre elles, la col·laboració de la CNT. Però, justament perquè el nostre Partit considera la formació i el desenvolupament del Front Popular a Catalunya d'importància decisiva, sense renunciar a l'esforç necessari per tal d'obtenir la unitat de totes les forces antifeixistes, planteja la necessitat de la formació immediata del Front Popular amb la participació d'aquelles organitzacions que ja estan disposades a entrar-hi.

EL PARTIT

Com més difícil es fa la lluita, més augmenta la nostra responsabilitat. Es a dir, que el Partit, davant de cada problema, el primer que s'ha de plantejar és, no la crítica dels altres, sinó la crítica del propi Partit, saber si ha fet tot el que podia i devia fer. Si ell s'avé a fer aquesta autocrítica constructiva, farà honor a aquesta poderosa veritat, que diu que, **com més llarga es faci la lluita, més gran és la responsabilitat.** Som els veritables animadors de la guerra contra el feixisme i els sostenidors de les conquestes-revolucionàries dels treballadors.

Cada vegada té més responsabilitat el nostre Partit. El nostre Partit a Catalunya és l'eix de la guerra i de la Revolució Popular. Cal dinamitzar les seves cèl·lules i els seus comitès perquè tinguin més sentit de responsabilitat, perquè comprenguin la seva missió històrica. Cal envigorir les cèl·lules, perquè discuteixin políticament els problemes, perquè estiguin en condicions de poder explicar-los als altres, i, per consegüent, eixamplar l'esfera d'influència del Partit. Cal treballar tots coordinadament, no únicament per enfortir la disciplina, sinó per evitar que els acords importants deixin de realitzar-se.

Ara més que abans, cal assegurar la unitat ideològica del nostre Partit, perquè avui les condicions són distintes. Han vingut a Catalunya certs elements que no senten la nostra unitat, i els perills han augmentat. Som un Partit fortament unit i disciplinat, amb una línia política clara que ens acobla tots com un sol bloc. Però hi ha alguns individus arribats darrerament a Catalunya amb l'objectiu criminal d'escindir la UGT i d'escindir el nostre Partit. No hi ha dubte que aquests individus s'hi trencaran les dents. No obstant, cal extreure la vigilància enfront d'aquests elements criminals que tindrien la gosadia d'atemptar contra la nostra fèrria unitat.

Hem d'anar també amb compte **contra les infiltracions trotsquistes.** Els companys acostumen de subestimar-les. A la nostra terra s'està lliurant una batalla contra el pla Trotsqui-Hitler. Els trotsquistes volen desmoralitzar la reraguarda i el front, per tal d'afeblir la nostra força i aconseguir la desfeta. Per això cal la màxima vigilància enfront d'aquesta banda d'espies i provocadors trotsquistes.

El nostre Partit és un partit fort i organitzat. Però pot i ha d'ésser-ho molt més encara. El nostre Partit cal que tingui, si més no, 100.000 militants (en primer lloc obrers industrials i també camperols) i principalment a Barcelona, on cal que fem un enorme esforç per tal de desenvolupar-lo ràpidament, com li correspon per la justesa de la seva línia política i per la seva abnegació i esperit de sacrifici. Cal també que corregim una de les falles més greus que tenim: l'insuficient treball entre les grans masses femenines. La proporció

de dones al PSU és petita — no així a la UGT — i això és inadmissible i ens imposa la necessitat de fer que el Partit treballi tot el possible per tal que les dones de Catalunya, obreres, pageses, ingressin al nostre Partit.

Tenim la convicció profunda que el Partit, seguint per aquesta línia, aconseguirà la solució de tots els problemes plantejats i que, no deixant-se portar per un optimisme exagerat, sinó treballant continuament de cara a la realitat, sabrà en tot moment sobrepassar les seves febleses i trobar la línia justa en bé de la guerra i de la Revolució Popular.

DES DE MOSCOU. LA CONTRAREVOLUCIÓ MUNDIAL, A LA BANQUETA DELS ACUSATS.

Article de Joan Comorera. Treball, núm. 510, dimarts, 8 març 1938.

Ha acabat el quart dia de l'històric procés contra el -- grup dirigent del bloc constituït pels dretistes i trotsquistes.

Han declarat ja els principals acusats i es poden establir, per tant, les primeres conclusions fonamentals.

Heus aquí una frase de l'acusat Bujarin, en començar la seva declaració, la qual caracteritza el procés: "Sóc -- un dels dirigents més responsables de la contrarevolució".

Rakovski, al final de les seves llargues explicacions de com i per què arribà a convertir-se en espia anglès l'any 1924, i com en 1934, obeïnt instruccions molt categòriques de Trotsqui, treballà com espia japonès, i investit pel Fiscal ens havia dit en què consistia la contrarevolució i a profit de qui es feia, manté el següent diàleg exemplar:

Fiscal.- Què us proposàveu?

Rakovski.- Prendre el Poder.

Fiscal.- Per què volíeu conquerir el Poder?

Rakovski.- Per a restablir el capitalisme.

Fiscal.- Teníeu forces pròpies per a derrocar la Unió Soviètica?

Rakovski.- Allats de les masses no teníem força pròpia -- suficient.

Fiscal.- Amb quines forces comptàveu?

Rakovski.- Amb les dels països feixistes.

Fiscal.- Així vosaltres éreu avantguarda de les forces -- agressores estrangeres que es proposen destruir la Unió Soviètica?

Rakovski.- Evidentment.

Fiscal.- Això és un delictes d'alta traïció contra la -- URSS i contra el moviment obrer mundial."

Aquesta és la gran veritat. A la banquetta, enfront del més alt Tribunal militar de la U.R.S.S., s'asseu la contrarevolució mundial contra la pàtria del socialisme, contra la pàtria de tots els treballadors. Aquest procés -- passa més enllà dels límits fronterers de la U.R.S.S. No s'hi aclareix únicament l'actuació i responsabilitat criminal d'un grup de traïdors a llur pàtria. Hom hi posa -- al nu el feixisme internacional, els seus mètodes, els -- seus plans immediats, la preparació metòdica d'una nova -- guerra mundial.

El feixisme internacional no s'atreveix d'atacar, sense -- una prèvia preparació, la Pàtria socialista. Coneix el -- seu immens poder, pressent la resposta fulminant que rebria. Sap molt bé que amb l'Exèrcit Roig, que amb la Marina Roja, amb l'aviació Roja, amb l'entusiasme i amor -- pregon de cent vuitanta milions de treballadors envers -- "llur pàtria" --perquè la pàtria són ells i és d'ells-- no es pot jugar. El feixisme internacional ha unit les seves forces, va sumant al seu bloc, gracies a la incomprensió i a la covardia dels Governos capitalistes democràtics unitats noves, i confià a Trotsqui la missió de disgregar Internacionalment el Poder Soviètic i debilitar per la intriga, el confusionisme, la provocació i la traïció, la -- solidaritat conscient del proletariat internacional.

Grups que a la U.R.S.S. lluitaven contra el Poder Soviètic, zinovietistes, bujarinistes, trotsquistes, pactaren i establiren contacte amb la trepa militar "cesarista" -- la qualificació és de Bujarin, de Tukatxevski-. Elabora ren llur pla d'atac i de Govern: pla que en ésser acceptat per Trotsqui, motivà que ahir Bujarin declarés davant el Tribunal: "Trotsqui es tregué la careta ultrarevolucionària i ens mostrà la seva veritable cara", puix que -- en primer terme figurava el restabliment del capitalisme.

Reconeixent els traïdors llur isolament de les masses soviètiques, llur impotència per a satisfer llurs ambicions i llurs odis, confiaren l'èxit a la guerra feixista. Tot llur treball tenia com a punt de referència la guerra imminent del feixisme contra la U.R.S.S. S'encarregaren, -- doncs, de crear condicions d'inferioritat a la U.R.S.S. -- en declarar-se la guerra i de provocar la seva ràpida derrota per tots els mitjans, una vegada declarada aquesta.

En el període preparatori es lliuraren a actes de sabotatge, diversió, espionatge, terrorisme. Es proposaren impedir la realització del pla quinquennal volant trens, incendiant mines i fàbriques, desorganitzant finances, desvalorant sistemàticament la moneda soviètica, anarquitzzant els trametiments de primeres matèries, combustibles,

materials de construcció, els transports, canviant els plans i esforçant-se per col·locar als llocs decisius, agents seus, sabotejadors.

En el període àlgid de la col·lectivització agrària, accentuaren un extremisme pseudorevolucionari per exaltar fins al paroxisme els kulaks i paral·lelament organitzaven aquests i els incitaven a la insurrecció armada. Tractaren d'identificar el sentiment nacional de les Repúbliques Soviètiques de l'Àsia Central, d'Armènia, Georgia i Azerbaidjan amb el capitalisme i agrarisme feudal en liquidació i basant-se en els kulaks, en els pomes i altres residus de velles sectes i amb la col·laboració d'agents anglesos i alemanys que cotitzaven i es repartien ja els futurs "protectorats", organitzaren el sabotatge, el terrorisme i les bandes insurreccionals. Sabotejaren els proveïments de la població en el període de major sacrifici per la realització del primer pla quinquennal, cremant diversos estocs d'aliments, enviant que viures a regions que en tenien prou, sense atendre les que no en tenien, emmagatzemant grans quantitats de mercaderies a pobles allunyats per a dificultar el consum dels nuclis vitals, tirant pols de vidre a la mantega amb el propòsit de provocar el descontentament popular i afeblir l'autoritat del Partit Comunista i del Govern. Facilitaren sistemàticament als Governos alemany i japones (Rakovski confessa que el trotsquisme és avui una agència internacional d'espionatge) informes militars, econòmics i polítics, accentuant expressament la nota negra, pessimista, per a decidir-los (contesta també Rakovski) a declarar el més aviat millor la guerra. I sabent que tots els seus plans serien inútils mentre no s'ataqués a fons el Partit Comunista, mentre existís al timó la ferma mà de Stalin, crearen els grups terroristes.

Ells assassinaren Kirov, assassinaren Gorki, pare i fill, Menxinski, Kuibitxev -assassinats aquests pels seus metges de capçalera, monstres que tots aquests dies veiem entre els processats i dels quals hem sentit la confessió del seu crim- i estaven ja a punt per als màxims dirigents del Partit Comunista i del Govern Soviètic.

Declarada la guerra pel feixisme internacional, els trotsquistes i els seus còmplices haurien sabotejat la defensa nacional als trens, a les xarxes ferroviàries, a les fàbriques de municions, a l'avituallament, obrint el front als exèrcits invasors, proclamant la independència, que més tard seria protectorat de les Repúbliques autònomes. Arribats al Poder sobre les ruïnes del Socialisme,

pagarien el preu del seu ajut al feixisme triomfant, -- lliurant la Rússia Blanca i Ucraïna a Alemanya, l'extrem Orient al Japó, les Repúbliques de l'Assia Central, D'Armenia, Georgia i Azerbeidjan, a Alemanya i Anglaterra, - al millor postor, per a assegurar-se així l'ajut del més ampli bloc capitalista.

Però el Partit Comunista, el Govern Soviètic, tot el poble de la U.R.S.S. sota la ferma direcció de Stalin ha aixafat la traïció. Un a un han anat caient els grups de traïdors com pas a pas s'ha anat fent la llum. "Hem volgut restablir el capitalisme, hem volgut crear una República de kulaks- deia ahir amb gest lamentable Bujarin -i el socialisme ha vençut a tot el país. Hem de confessar la nostra derrota".

Són testimonis d'aquest històric procés. Seguim amb emoció profunda les seves incidències i relacions dels acusats espontànies i freqüentment d'un cinisme aterridor. "Aquesta es la declaració d'un traïdor penedit, com digué Grinko. "Confesso que des de l'any 1924 vinc traïnt la Pàtria Socialista, digué Rakovski.

Jo he estat espia d'alemanys, digué Krestinski. Vaig acceptar l'ajut dels països estrangers a canvi del territori de la U.R.S.S., ha dit Bujarin -han fet en nosaltres una impressió inesborrable. Som testimonis espanyols i la nostra guerra, guerra que el feixisme internacional ha imposat a la nostra Pàtria, està present en el nostre esperit mentre parlen els traïdors. Comprenem ja el valor exacte de la guerra d'Espanya, però ho comprenem ara amb major força i ràbia. La nostra guerra no és la guerra espanyola, és un començament de la guerra del feixisme internacional contra la Pàtria del Proletariat. Trotsqui estava convençut que la guerra contra la U.R.S.S. esclataria a darreries de l'any 1936", han declarat diversos processats, és la primera ofensiva contra la llibertat i el dret dels treballadors contra la democràcia. I amb extraordinari relleu anem recordant, a mesura que els acusats enumeren els seus crims, actes de sabotatge, espionatge, provocació i traïció dels trotsquistes en la guerra d'Espanya. Allí també els trotsquistes han complert el seu pacte amb el feixisme internacional. Però allí també sabrem aixafar-los. La U.R.S.S. ha anihilat els seus enemics interiors i espera ferma, segura de la seva força del seu dret i de la seva victòria els seus enemics exteriors.

JOAN COMOREPA

Moscú, 6 de març del 1938.

Avui, resistir és vèncer

En l'Assemblea d'informació
del P. S. U. pronuncià ahir
un magistral informe el
camarada Joan Comorera

treball

Dissabte, 7 abril 1938

Companyes i companys: Més fredament que mai, cal fer l'anàlisi de la situació. Cal que esguardem cara a cara com a veritables bolxevics la realitat, perquè solament comprenent quina és la realitat el nostre poble i tots els pobles de la República estaran en condicions de poder-la afrontar, de poder-la superar i de poder crear aquelles condicions que assegurin la nostra indiscutible victòria.

La situació és greu

El feixisme internacional, que té molta pressa per acabar la guerra d'Espanya, ens ha donat un cop sever. Va trencar el nostre front i ens va prendre una gran extensió del territori alliberat des del començament de la guerra i ha posat el seu peu damunt de la terra catalana. I porta endavant, amb el vigor que li dona la desesperació, els seus plans més terribles per al nostre poble: el pla d'invasió de Catalunya, d'apoderament de la terra catalana, contra la qual sent l'odi més profund.

I el pla, si aquest acte primer és per a ell irrealitzable, trencar les comunicacions de Catalunya amb la resta d'Espanya. Aquestes són les dues direccions de l'atac del feixisme internacional en aquest moment. És, doncs, necessari afirmar que en aquesta hora Catalunya, en allò que representa com a personalitat històrica, plenament reconeguda de l'adveniment de la República, està en perill; que la República mateixa com a forma de convivència que llurament van donar-se tots els espanyols l'any 1931, està també en perill. I és aquest perill el que nosaltres hem de comprendre en tot el seu abast per a fixar la nostra actitud i per consegüent, per a poder-lo evitar.

El veritable caràcter de la nostra lluita

En primer terme, és totalment in-

dispensable que tots compreguem el veritable caràcter de la nostra lluita. Què és aquesta guerra d'Es-

panya? No és una guerra civil ni és tampoc una revolució proletària. La República, en recobrar-se el 18 de febrer, va iniciar un procés evolutiu que hauria arribat més o menys ràpidament a formes de convivència social, econòmica i política, diferents sens dubte de les que hi havia al començament del període republicà. Aquest procés d'evolució pacífica va ésser bruscament trencat per l'acció dels generals traidors a la seva terra i a sou del feixisme internacional.

Per què ha estat precisament la nostra terra on s'havia de començar la gran aventura internacional del feixisme? El feixisme internacional, una vegada consolidat a Alemanya, una vegada establerts els pactes dels tres països orientadors del feixisme — Itàlia, Alemanya i el Japó — va arribar a un acord d'acció comuna. La consolidació del feixisme és impossible sense la destrucció de la Unió Soviètica, la República dels treballadors de tot el món. L'existència de la Unió Soviètica, la consolidació de la Revolució socialista, els avenços extraordinaris de la construcció del Socialisme al País dels Soviets, el que significa com a exemple i com a estímul per a tot el proletariat mundial, s'oposen al feixisme, barren el seu pas i, per consegüent, s'havia de produir en la mentalitat dels que

han creat aquest règim de terror i de destrucció humana, la voluntat ferma d'eliminar-lo del seu camí.

Per a destruir la URSS, per a impedir el desenvolupament del Socialisme en la pàtria proletària, calien molts esforços, calia sobretot, realitzar prèviament un pla de gran envergadura internacional. Els països feixistes saben molt bé quina és la potència de la Unió Soviètica: saben molt bé que no és fàcil anar a la guerra contra cent setanta milions d'homes que creen cada dia amb el seu esforç una pàtria gloriosa i feliç. I, abans de llançar-se a aquesta aventura, havien de realitzar una acció prèvia. En primer terme accelerar el procés de feixistització de l'Europa Central i de l'Europa balcànica, eixamplant dia a dia el pla ofensiu; en segon terme, liquidar el valor actuant d'aquelles democràcies més impenetrables al feixisme: aïllar la gran Pàtria Soviètica, que era i és encara en l'actualitat, la nosa màxima en el camí de destrucció que ha iniciat el feixisme internacional, mitjançant la destrucció de Txecoslovàquia, l'anul·lació de la possible acció de França.

I fredament, en el curs del temps, el pla va descobrint-se en tot allò que ell és. Hitler liquidà l'Alemanya de Versalles; s'apoderà d'Àustria; ha bloquejat Txecoslovàquia, Polònia, país feixista, ha atropellat Lituània, i pràcticament ha portat les seves fronteres a les mateixes fronteres de la URSS.

El secret de la nostra guerra

Però, queda encara França. I aquí està, companys, el secret de la nostra guerra, allò que defineix de millor manera la característica de la nostra lluita. És totalment necessari al feixisme internacional anullar França. Per anullar França, cal isolar-la primerament d'Anglaterra i després dels països colonials francesos, dels quals ha d'extreure la nació veïna primeres matèries i grans masses humanes en cas de guerra. Per tal de poder isolar França del seu imperi, per tal de poder refredar les relacions de França amb Anglaterra al feixisme internacional li era totalment indispensable ocupar la Península Ibèrica. La Península Ibèrica, vol dir Balears, vol dir frontera pirenenca, vol dir Nord africà, amb les seves condicions estratègiques de neutralització de l'Estret de Gibraltar, del poder ofensiu i defen-

siu de la Gran Bretanya a l'entrada mateixa de la Mediterrània.

Vol dir, també, que si el feixisme s'instal·la de manera sòlida a les Balears, s'instal·la de manera sòlida a la Península Ibèrica, amb la qual cosa el bloqueig de França és gairebé total. Les seves línies de comunicació marítima amb el Nord d'Àfrica, totes les reserves en primeres matèries i en homes, del seu Imperi Africà, queden trencades havent-hi entremig la fortalesa marítima de les Balears.

El feixisme instal·lat a la Península significa per a França una tercera frontera a defensar, frontera fins ara segura, frontera fins ara tan sòlida per a ella que no havia — ni calia — pres cap mena de precaució. Tota la política de defensa francesa queda anul·lada, queda arruïnada si el feixisme internacional s'instal·la d'una manera sòlida a la terra hispànica. França, que té la frontera d'Itàlia, que té la frontera d'Alemanya, ha distribuït totes les seves forces industrials de guerra, tota la seva organització en vistes a una possible guerra, envers el Migdia, envers l'Oest, en zones properes al nostre Pireneu.

I l'enemic al Pireneu significa destruir tota aquesta política de provisió que fins ara, d'una manera segura, podia portar endavant el poble francès.

Vol dir, doncs, que el triomf del feixisme a Espanya significa, no únicament l'aportació d'un exèrcit espanyol i d'exèrcits que es poguessin mobilitar per a llançar-los contra la Pàtria del Proletariat, sinó que significa d'una manera clara l'anul·lació de França com a potència democràtica, l'anul·lació de França com a potència europea, el sotmetiment del poble francès als capricis i a les orientacions i a les ambicions del feixisme internacional i, sens dubte de cap mena, la victòria

dintre de França mateixa del moviment feixista subvencionat per Hitler i Mussolini.

El feixisme internacional, per a realitzar els seus plans contra la U. R. S. S., ha desenvolupat no solament aquesta política d'atracció més o menys brutal dels països bàltics, bàltics i del proper Orient; no únicament la política d'encerciament de Txecoslovàquia; no únicament la política de guerra a sang i a foc contra la nostra llibertat, contra la nostra República. Simultàniament ha portat a cap una política que ens afecta a nosaltres d'una manera directa, a l'interior dels països contra els quals obertament està lluitant: la política de debilitament intern de la U. R. S. S. mitjançant l'organització de bandes de sabotejadors, d'espies, de traïdors. Mitjançant l'organització a casa nostra del sabotatge, de l'espionatge i de la traïció que debilitin les forces defensives i ofensives de la República i que molt sovint expliquen la desgràcia de les armes republicanes i l'èxit dels exèrcits mercenaris de Hitler i Mussolini.

En el darrer procés de Moscou aquesta veritat quedà ben clara. Un dels directors màxims de la traïció, Bujarin, digué en el curs de les seves declaracions que Trotski estava segur que a darrers de l'any 1936 hi hauria la guerra contra la U. R. S. S. Què vol dir aquesta afirmació? No havia començat encara la nostra guerra, però aquell que la va fer conèixer ja que havia d'haver-hi aquesta guerra a casa nostra.

I, naturalment, tot feia preveure que esclataria a casa nostra una guerra de curta durada, guerra fàcilment liquidable en els mesos que anessin des del seu començament a finals de l'any 1936. Evidentment que si nosaltres analitzem el principi de la nostra guerra des d'un punt de vista tècnic, a aquestes hores ja faria estona que estariam completament vençuts. Per als professionals militars havia d'ésser article de fe que quan a un país se subleva tota la guarnició militar, se subleva la força pública de major nombre, de major qualitat no podia haver-hi resistència popular possible i que si aquesta resistència popular es produís, havia d'ésser fàcilment esclafada per la tècnica, pel nombre, per la disciplina d'aquells que s'havien sublevat.

I aquest fou el principi de la nostra guerra. Mirant endarrera hem d'arribar a la conclusió que som un poble molt fort, un poble molt coratjós, un poble profundament antifeixista, un poble que vol, per damunt de tot, la seva llibertat, quan va poder resistir, sense organització, sense armes, sense direcció, en mig de convulsions internes extremades, la mobilització ofensiva del que hi havia d'exèrcit espanyol, del que hi havia de guàrdia civil, manat pels militars

de major prestigi que hi havia a l'antiga formació militar espanyola i ajudats des del principi per les forces mercenàries del terç estranger, per les forces mercenàries d'Àfrica i per l'arribada, gairebé simultània al principi del pronunciament, del avions italians, de les municions alemanyes i de les formacions d'auró que anomenent evolucionaris de Hitler i Mussolini.

El pla era clar, però fracassà. No començaren la guerra l'any 1936. El nostre sacrifici, el nostre heroisme, obligà l'ajornament dels plans del feixisme internacional.

Però, no ha obligat al feixisme internacional d'abandonar aquest pla. Persisteix en ell amb la mateixa força, amb la mateixa ambició d'abans. I és precisament perquè no ha fet abandonament dels seus plans de domini europeu, de mobilització europea contra la Unió Soviètica, que el feixisme internacional ha donat ara a la nostra lluita un caràcter decisiu.

El nostre Partit ha sabut comprendre

El nostre Partit ha comprès des del començament aquest caràcter especial de la nostra guerra. Ha anat advertint constantment als treballadors, a tots els antifeixistes. Ultimament, després de la victòria de Terol, quan hi havia una explosió d'entusiasme i d'eufòria, el nostre Partit recomanà prudència, recomanà reflexió. Advertí que la guerra, no obstant la brillant i profitosa victòria de Terol, havia d'entrar ràpidament en la seva fase decisiva, perquè no era possible concebre que una victòria de les armes republicanes provocés la caiguda vertical dels plans ambiciosos del feixisme, començats ja de tant temps enrera i que arriben avui a la seva maduresa.

Aquesta previsió del nostre Partit és la nostra realitat d'avui. El feixisme internacional té pressa. Ha arribat per ell el moment madur. L'esdevenidor no li és favorable. Comprèn que en el món convuls que és avui Europa, els mesos són factors desfavorables a la seva ambició. Veu a Anglaterra com l'opinió pública, com la massa treballadora anglesa va canviant amb ritme cada dia més accelerat. Veu com el convenciment de l'opinió pública francesa creix dia a dia noves condicions que poden determinar una rectificació de la política del nostre país veí. Sap de manera positiva que, no obstant la fisonomia actual de la política anglesa, el procés de rearmament d'Anglaterra ha entrat en un període de gran acceleració i comprèn que, arribada la saturació d'armament a Anglaterra, aquesta mateixa saturació, acompanyada de la

volució de l'opinió pública anglesa, hauria de determinar necessàriament un viratge radical de la seva política enfront del feixisme.

Sap d'una manera positiva que les febleses possibles i conegudes de la França democràtica quant a potència militar estan també en camí franc i ràpid de superació. I compren — com comprenem nosaltres — que la liquidació de les febleses que en l'aparell militar pot haver-hi o poden observar-se en un país, determina immediatament un canvi d'entornament de la seva política de caràcter internacional.

El feixisme sap que la URSS no perd el temps

El feixisme sap que la Unió Soviètica no perd mai el seu temps. Sap ja que avui és una gran potència, però sap també que cada dia que passa augmenta progressivament aquesta potència, i que arribarà en termini breu a límits de tal magnitud, que per la seva sola existència potser farà al feixisme impossible la iniciació del seu pla ambiciós d'apoderar-se de les terres soviètiques i de liquidar la primera Revolució Socialista triomfant al món. Té pressa perquè creu que les condicions d'avui li són favorables i perquè no està segur d'elli mateix. Sap molt bé Mussolini, sap molt bé Hitler, que la seva força és aparent, que reposa sobre una multitud aterrida: que és un poder fictici, perquè no està destinat a crear noves formes de vida, sinó que es proposa únicament enfortir els vells sistemes de més iniqua explotació de l'home per l'home i d'extermini d'allò que en el curs de la història és considerat el més preat, que és la seva dignitat, que és l'amor a la llibertat. Tenen pressa perquè la seva potència econòmica i financera no els permet un esforç excessiu en durada. Moments de matèries primes, varen disminuir, com a reflex de la pròpia situació internacional, el seu comerç exterior, els països feixistes no poden resistir un esforç excessiu.

No és que la guerra d'Espanya els costi a ells fortunes considerables. Allò que liuren en material s'ho cobren llargament, perquè Franco i la seva tropa, per tal d'obtenir l'armament italià i alemany, s'hi venen la riquesa més positiva del nostre territori. El feixisme es cobra la seva factura en material. Es en pro de la pròpia organització interior dels seus països que es determina aquesta febre per acabar la guerra d'Espanya.

Per consegüent, companys, hem d'advertir que l'esforç que avui realitza el feixisme internacional per a precipitar el desenllaç de la nostra guerra, serà mantingut i possiblement intensificat, i que nosaltres hauríem de correspondre a aquest esforç del feixisme internacional amb un esforç semblant per a poder arribar als seus plans.

Aquest és, companys, el caràcter de la nostra lluita. No és una guerra civil; no és una revolució proletària; som un país que lluita per la seva independència; som un país que lluita per mantenir consolidat i desenvolupar la nova República democràtica; som un país que no vol sotmetre's sota el guiatge del feixisme internacional i que no vol veure's l'endemà d'aquesta guerra sagant, com a tropa colonial a les ordres dels generals italians i alemanys en la seva màxima i darrera aventura contra la pàtria de tots, contra la Unió Soviètica.

Podem sortir d'aquesta situació

Naturalment que, definit el caràcter de la nostra lluita, cal que ens fem honestament una pregunta: Podem sortir d'aquesta situació? I novament hem de respondre que sí, que podem sortir d'aquesta situació perillosa, greu, en la qual avui ens trobem. Podem sortir-ne, en primer terme, si sabem aprofitar l'experiència de la Unió Soviètica. A la Unió Soviètica, la banda trotskista a seu del feixisme internacional, s'havia promès conduir aquell gran país a derrota militar. Per a poder de derrota la derrota militar de la Unió Soviètica s'havien proposat executar l'aplicació dels Plans Quinquennals. Lluitar-se, per tal de desorganitzar la realització d'aquests plans, a l'obra sistemàtica de sabotatge. S'havien proposat — i realitzaven — en cas de guerra, sabotejar en gran escala allò que és el nervi d'un Estat: el transport; sabotatge dels grans eixos ferroviaris; sabotatge de les grans línies que havien de transportar als fronts de lluita les reserves soviètiques. S'havien proposat desorganitzar a fons el Govern soviètic, creant, d'una manera intencionada, disturbis interiors, de violència de caràcter greu, sabotejant l'alimentació del poble; sabotejant la distribució dels aliments i de les primeres matèries; fent malament, i expressament, els plans de construcció, i, darrerament, vista la seva impotència per a poder arribar als plans quinquennals, per a poder provocar situacions de degeneració a la població civil, a conseqüència del desordre en la distribució dels aliments de la guerra obrera, a conseqüència dels plans d'indústria fets expressament malament de la mala distribució de la primera matèria, de la mala elaboració dels productes industrials, varen arribar a l'extrem de provocar situacions interiors de guerra civil, mitjançant l'eliminació física dels homes més estimats del proletariat soviètic i del proletariat internacional.

Vigilància revolucionària

Però, companys, aquesta referència es fa expressament per tal de reflectir-la a la nostra lluita i comprendre que allò que s'ha fet a la

URSS, s'ha fet, i es fa, entre nosaltres. El feixisme no lluita amb nosaltres únicament amb els seus Exèrcits, amb l'acumulació de les seves armes, sinó que lluita organitzant d'una manera sistemàtica a la nostra retaguarda, i en el propi Exèrcit de la República, les mateixes formes de sabotatge, d'espionatge i de traïció que la URSS ha sabut d'una manera coratjosa, decisiva i categòrica extirpar. Hi ha entre nosaltres, sabotejats; hi ha entre nosaltres, traïció; hi ha entre nosaltres, espionatge. I si la URSS ens ha donat l'exemple de la seva lluita implacable contra els sabotejadors, contra els espies, contra els provocadors, contra els traïdors, aquest exemple ens ha de servir a nosaltres per a aplicar la mateixa política implacable contra els mateixos elements. Val la pena de parlar-ne perquè en el context de la nostra lluita hi ha hagut més aviat incomprensió, i de vegades lenitat. No ens hem adonat tots plegats del valor decisiu que té en aquesta guerra per a nosaltres aquesta forma de lluita. I hem de rectificar i en endavant hem d'extremar la vigilància per a poder localitzar els provocadors, els sabotejadors, els espies, els traïdors de tota mena, per tal d'aplicar-los l'única sanció que ells es mereixen. No n'hi ha prou amb referir-se a defectes d'organització, de producció, de relació incompetència o burocratisme rutinari. Cal que tinguem també la intuïció que moltes actes són deguts, no a buròcrates, ni a incompetents, sinó a autèntics sabotejadors que, ocupant llocs importants, tenen com a missió única destruir l'organització al nostre país de la producció de guerra, de l'organització militar, per a precipitar la nostra derrota.

I aquesta vigilància ha d'ésser sistemàtica per part de tots: per part dels homes que lluiten al front; per part dels companys que lluiten al front del treball; per part de tots aquells antifeixistes que compren- guin el valor extremat que té en la nostra guerra aquesta forma especial de lluita a favor del feixisme internacional.

Però a part els actes directes de sabotatge, d'espionatge i de traïció que es puguin cometre en el front del treball, o en el front de guerra, en el front econòmic, hi ha la formació deliberada d'un clima de derrota, i és potser amb el més perillós.

Tenim recursos per a crear les condicions de la victòria

Es que realment els recursos del nostre país s'han esgotat i que els factors favorables a la nostra lluita ja no existeixen? Es que s'han creat ja les condicions determinants de la nostra derrota que l'ingèn de fer inevitable i fatal? El que us parli en aquest llonguatge, companys, és un sabotejador, és un traïdor, és un element feixista infiltrat en els nos-

tres rengles, encara que es vesteixi d'ultrarevolucionari. Tenim encara a les nostres mans recursos suficients per a canviar la situació actual i per a crear les condicions de victòria.

Què tenim nosaltres? Tenim un veritable Exèrcit que existeix no obstant la derrota d'Aragó. Tenim un Exèrcit que ha demostrat quan la direcció ha estat intel·ligent, la possibilitat de vèncer sobre el camp les formacions mercenàries del feixisme internacional. Exèrcit que a Brunete i a Guadalajara i a Belchite i a Terol, ens ha dit que amb direcció, que amb disciplina, que amb quadres de comandament depurats ens pot donar la victòria per fort que sigui l'exèrcit feixista que tingui al davant. És que el nostre Exèrcit ha arribat ja a un grau de perfecció impossible de superar? El nostre Exèrcit, en veritat, està en el seu començament, està en ple procés de perfeccionament. I si el nostre Exèrcit, en plena formació ens ha pogut donar grans victòries sobre el feixisme internacional, a mesura que nosaltres intensifiquem aquest procés i arribem a la fi d'aquest procés de perfeccionament, ningú no pot dubtar de la seva victòria definitiva sobre els exèrcits de Hitler i Mussolini. (Ovació.)

Es que els recursos humans del nostre país s'han emprat a fons en la lluita contra el feixisme? No! Tots sabem que en el nostre país encara hi ha de cinc a sis lloves d'homes joves que poden ésser ràpidament incorporats a l'Exèrcit de la República per a crear les reserves necessàries que ens permetin un dia derrotar i llançar-nos a fons contra els mercenaris de Franco. (Ovació.) Es que la nostra riquesa econòmica està tan esgotada que la ruïna del nostre país ens fa impossible l'adquisició a l'exterior d'allò que ens fa falta per a la retaguarda, per a la pròpia vida econòmica i per als combatents? Tampoc no és cert! La veritat és que la nostra riquesa econòmica està gairebé intacta. La veritat és que no s'ha realitzat encara un veritable esforç per a posar a contribució totes les nostres possibilitats de producció de riquesa, que signifiquin després en les relacions internacionals més armes, més queviures, més matèries primeres i més combustibles. Tenim en les nostres mans un poderós utilitzatge industrial que no ha estat, ni molt menys, explotat a fons, ni quant a utilitzatge d'indústria de guerra ni de producció de mercaderies de caràcter general per a l'exportació.

Què hem exportat des del començament de la guerra? Industrialment, gairebé zero. Gairebé tot l'esforç d'exportació de la República s'ha limitat a l'exportació d'articles agraris a l'exportació de la producció agrícola. En els primers moments, perquè en el desordre general i lamentable que regnava al nostre país, el Govern de la República va perdre la direcció de la vida econòmica i cadascú feta el seu petit o gros contraban i en el seu propi període, perquè no ens hem llançat a un pla prou madur per a poder restablir cicles de producció i signifiquin un treball per l'acumula-

ció de divises a l'exterior.

Què s'ha fet per obtenir el màxim rendiment de la indústria de guerra al nostre país? Es que s'ha arribat al límit de les seves possibilitats? Tots sabem que estem al començament de les seves possibilitats i tots sabem que sotmetre a un màxim rendiment la nostra indústria de guerra significa no solament assegurar municions i armament als nostres heroics soldats, sinó que significa estalviar diàriament molts milions de divises que poden ésser emprades en l'adquisició de combustible, matèries primeres i queviures, que fan falta a la nostra reraguarda.

Es que els nostres articles de manufactura general no poden competir als mercats exteriors? Poden competir i us he de dir que en el curs del viatge a la U. E. S. S. aquesta afirmació s'ha confirmat perquè la U. E. S. S. està recolta a adquirir les nostres manufactures i a enviar al nostre país el cotó i el combustible, els colorants que falta, per a posar en marxa les nostres fàbriques tèxtils. (Ovació i víscues a la Unió Soviètica).

Es que la penúria d'efectius ha arribat a l'extrem que la no podem pensar en el treball intensiu de ritme ultraccelerat que convertiria en pocs setmanes el territori de la República en un camp atrinxerat que pugui aguantar les escoroses descomperades del feixisme internacional i que permeti a la reraguarda reorganitzar les nostres forces i preparar l'ofensiva victoriosa final? No! Tenim excés de mà d'obra; hi ha excés d'homes inactius. Hi ha en el nostre país una quantitat no petita d'indústries en col·lapse, d'indústries que en l'actualitat són superflues i algunes d'elles parasitàries, i que no tornaran a engegar ni després de la victòria. I aquestes indústries deixen una quantitat extraordinària de braços que fins avui no hem sabut o no hem volgut utilitzar.

Hi ha milers i milers d'obres de la construcció que s'han entretingut, i no per culpa d'ells, en un nombre de treball, arran de la República, esgotant sense benefici per a ningú — i no per culpa d'ells, repetixo — zairebé tots els pressupostos municipals. Es que aquests milers d'homes no poden retre un treball de guerra? Es que si nosaltres ens ho proposem fermament no podem trobar d'una manera voluntària o obligada els milers d'homes arresats al treball que fan falta per a crear tots els batallons de fortificacions que necessita el nostre Exèrcit per a poder establir aquesta barrera de camp atrinxerat que és avui fonamentalment obligada per les característiques de la guerra actual? Evidentment que tenim aquesta mà d'obra, i tenim aquesta mà d'obra, després de nosaltres mateixos que podem realitzar amb ritme accelerat aquests treballs de fortificacions que fan d'obres, avui, la màxima garantia de la nostra independència i la màxima garantia de la nostra victòria.

Ha canviat la situació internacional

Es que estem en el món isolats? Existeix viva i cada dia més densa i més extensa i profunda la solidaritat internacional. Les masses obreres democràtiques de tot el món cada dia es manifesten més solidàries, no amb manifestacions de caràcter llibertari, sinó amb manifestacions efectives, d'ajut efectiu. Vegi's el que representen les brigades internacionals vegi's com cada dia que passa s'exerceix amb major força per la democràcia internacional una pressió sobre els seus respectius governs, per a poder determinar un canvi a favor de la política internacional. Existeix també una evolució en la política internacional. No seriem justos si afirméssim que la situació d'avui és exactament la mateixa que hi havia en començar la guerra i en inventar-se el sinistre Comitè de No Intervenció. La situació ha canviat. En començar la guerra, la massa anglesa no la comprenia. En començar la guerra les dues terceres parts de l'opinió francesa consideraven que la no intervenció era la pau i era la millor garantia de la seguretat francesa. I avui la realitat és altra. Les masses laborioses d'Anglaterra ja saben el que significa la nostra guerra, i les seves manifestacions concretes, categòriques, de pressió extraordinària sobre el govern dionès feixista que avui hi ha en aquest país, són més freqüents i són més violentes no ja mobilitzant-se a través dels Sindicats, per tal d'impeidir als vaxells feixistes utilitzar els ports anglesos, sinó adreçant negant-se a col·laborar en la realització del pla d'armament anglès mentre el Govern de l'Imperi estigui, com està avui, al servei de Hitler al servei de Mussolini. (Molt bé, molt bé!)

I respecte de l'opinió pública francesa, la situació és completament a l'inversa del que era en començar la nostra guerra, i avui la gran majoria del poble francès ha arribat a comprendre que la guerra contra França ha començat a Espanya; que la nostra victòria és la millor garantia per a la seva seguretat immediata; que la nostra derrota significaria el seu sotmetiment als capricis violents del feixisme internacional. I a mesura que aquest estat d'opinió va creixent, també les orientacions de la política general canvien. No és per casualitat que l'actual ministre de Relacions Exteriors, Paul Boncour, ha fet últimament les manifestacions que tots recordarem. Que França no podrà tolerar que un poder estrany a l'espanyol s'instal·li a les Balears o s'interposi en les vies normals de comunicació de França amb el seu imperi colonial. No és per casualitat que el nostre gran, gloriós i heroic Partit germà, el Partit Comunista de França (gran ovació), veu augmentar dia a dia la seva força i la seva inèrcia; veu com el seu entorn va aglutinant-se l'opinió actuant de la majoria del proletariat i de la pagesia francesca.

I si aquests factors favorables de perfeccionament del nostre Exèrcit, d'acumulació de reserves en gran quantitat, d'organització intel·ligent del comerç exterior per tal d'obtenir divises, de la solidaritat internacional, dels canvis que es van produint en la política internacional, no fossin suficients, en tenim un altre encara, i és el millor de tots, i és el més eficient: tenim al nostre costat la gran Pàtria dels treballadors, la Unió Soviètica. (Grandiosa ovació i visques a la U. R. S. S.)

Hi ha, doncs, recursos suficients per a determinar un canvi a fons de la situació present i crear les condicions de la nostra victòria. Com podem nosaltres arribar a la mobilització integral d'aquests recursos? Aquesta és la gran qüestió. Aquest és, companys, el gran problema.

Les condicions de la victòria

La condició primera i essencial per a poder mobilitzar a fons i d'una manera integral tots els nostres recursos és la unitat. Sense unitat, aquesta mobilització no seria possible. Unitat antifeixista, unitat proletària. Unitat dels pobles hispànics en la lluita comuna. Unitat proletària a través, avui, dels Comitès d'Emiliac U. G. T.-C. N. T., preparatoris de la futura i necessària unitat orgànica sindical. Unitat política dels treballadors a través del Comitè d'Emiliac del Partit Comunista d'Espanya i del Partit Socialista Obrer Espanyol, que ha de preparar les condicions per a la creació del futur — i nosaltres desitgem que sigui immediat — Partit Únic del proletariat espanyol.

Front Popular íntimament unit, de totes les organitzacions i partits antifeixistes. Sortosament, i com a resposta a l'ofensiva darrera (perquè serà la darrera, que la següent serà nostra) del feixisme internacional, s'ha avançat considerablement en aquesta política d'unitat que venim nosaltres reclamant des del principi de la guerra. S'ha signat el pacte d'unitat U. G. T.-C. N. T. de la República. No s'ha signat encara el pacte d'unitat d'acció U. G. T.-C. N. T. de Catalunya i caldrà arribar-hi immediatament, salvant tots els obstacles, aportant totes les oposicions. S'ha constituït el Front Popular dels Partits i organitzacions d'Espanya i el Front Popular dels partits i organitzacions de Catalunya. Totes les forces, que són avui a la República l'expressió d'un estat d'opinió, estan en els Fronts Populars. I la unitat dels pobles hispànics en aquesta lluita comuna, ha tingut una admirable expressió en els darrers discursos de Companys, President de Catalunya, i de Negrín, President del Govern de la República. (Grans aplaudiments.)

La unitat antifeixista, avui guanyada totalment aconseguida, és la base i el suport de tot allò que nosaltres necessitem realitzar per a canviar la nostra situació. És en virtut d'aquesta unitat que ens serà possible portar a la pràctica la consigna fonamental d'avui assenyalada pel camarada Negrín: Resistir. Cal que els companys comprenguin exactament l'abast d'aquesta consigna: Resistir. És l'antítesi de la consigna feixista, que vol dir: acabar de pressa.

Tenim la convicció ferma que en la realització d'aquesta consigna hi ha la victòria. Tots recordem, o la majoria recordem, quin fou el final de la guerra europea. En la primavera de l'any 18 els exèrcits del Kaiser es llançaren a una ofensiva que, salvades les proporcions, era exactament el que ha estat avui l'ofensiva sobre Aragó. Trencaren el front dels Aliats, destruïren gairebé totalment un exèrcit de centenars de milers d'homes, anglès, millor organitzat que el nostre, millor ullat que el nostre, millor dirigit que el nostre, molt millor atrinxerat que el nostre. I avançaren tan impetuosament com han avançat a Aragó els mercenaris del feixisme internacional. I arribaren gairebé a 60 quilòmetres de París. I quan ja al món tots aquells que no fan altra cosa que calcular números freds i que mentspreuen de manera sistemàtica els valors subjektius, donaven per acabada França i per consolidada la victòria dels Imperis centrals, es va produir la fulminant davallada: la derrota d'Alamanyia.

Naturalment que aquella acció ofensiva de l'Alamanyia del Kaiser fou l'ofensiva de la desesperació i una vegada realitzat aquell magne esforç, sense arribar a la victòria completa, en aturar-se amb una victòria parcial, per espectacular que aquella fos, es produí l'esfondrament. Per què la reraguarda alemanya s'esfondrà? Perquè a la desgràcia militar, els pobles aliats respongueren amb una reacció profunda, accelerant el ritme, corregint els defectes essencials en la direcció de la guerra mitjançant el comandament únic, i creant amb rapidesa extraordinària les condicions de represa ofensiva, i per tant, de derrota definitiva, militar i política, de l'Alamanyia del Kaiser.

Jo tinc l'íntima convicció que aquesta és exactament la situació nostra d'avui. Que estem enfront d'una ofensiva de la desesperació i que continguda aquesta ofensiva, que ja comença a ésser-ho, ràpidament podrem crear les condicions de la nostra pròpia represa, les condicions de la derrota definitiva dels nostres enemics.

Per això, la consigna d'avui, llançada per Negrín, de resistir, ha d'ésser per a nosaltres la consigna fonamental. Però, per a poder-la realitzar aquesta consigna exigeix, abans que res, unitat sòlida, unitat cordial, indestructible del poble antifeixista, dels treballadors.

Naturalment que la realització

d'aquesta consigna no consisteix en una sola paraula. Per a realitzar-la íntegrament calen diverses coses. En primer lloc, que el Front Popular compregui el seu deure d'avui i es disposi a portar a la pràctica la consigna, també després per Negrín, dels 100.000 voluntaris i dels 50.000 homes per a fortificacions. Ha d'haver-hi necessàriament un lapse de temps entre la situació d'avui i la que podrà produir-se amb les rectificacions obligades des del Govern de la República. I en aquest lapse, que pot ésser petit o més llarg, que estem obligats a realitzar el màxim esforç per a poder resistir l'escomesa dels nostres enemics.

La mobilització és urgent

Es, doncs, d'extrema urgència que aquesta mobilització dels 100.000 voluntaris segueixi endavant, arribi a ésser ràpidament una realitat. Tots els partits, totes les organitzacions, tota la premsa, tot allò que pugui servir per a estimular, encoratjar i per convèncer, ha d'ésser emprat, per tal de no fracassar en la mobilització dels 100.000 voluntaris.

Hi ha companys que pregunten: Per què mobilitzar 100.000 voluntaris i no mobilitzar obligatòriament des d'ara, totes les lleves? Però hi ha una raó que tots compremem immediatament. Donada la situació militar d'avui, el que es necessita és una immobilització profunda de tot el poble antifeixista, i portar a les Divisions exemplars, que avui contenen ja l'enemic, no pas homes que poden ésser enemics, sinó convençuts, abnegats, heroics... (Esclata una gran ovació que no permet oír la resta de la frase de l'orador). Són aquests voluntaris antifeixistes els que aniran, sabent el que es fan i el servei que presten a la causa comuna, a completar els quadres heroics de les Divisions exemplars. (Molt bé. Ovació). I és indiscutible que amb l'arribada ràpida, ininterrompuda d'homes nous i de fermes conviccions a l'Exèrcit que avui con-

tra l'enemig, la situació militar canviaria també a fons, perquè no hi ha força mercenària, per ben pagada que sigui, per ben manada que sigui i per ben utilçada que sigui, que pugui oposar-se a una força, encara que no igual en nombre, immensament superior en voluntat de lluita i de victòria.

Es per això que el Front Popular no ha d'abandonar ni un sol moment la consigna dels 100.000 voluntaris. Aquests 100.000 voluntaris són els que hauran de canviar la situació. De la rapidesa amb que nosaltres sapiguem realitzar aquesta consigna dependrà el major o menor avanç de les forces enemigues; la major o menor quantitat de territori català trepitjat per les bandes de Hitler i de Mussolini.

Mobilitzar per a crear fortificacions

Però aquesta acció per a mobilitzar els 100.000 voluntaris autènticament antifeixistes, que hauran de nodrir el nostre gloriós Exèrcit i hauran de constituir les primeres grans reserves de la victòria futura, vol un treball simultani i d'igual intensitat per a mobilitzar homes que no agafaran el fusell, sinó el pic i la pala, i que crearan amb llur esforç, amb llur suor de cada dia, en un treball sense descans, en torns ininterromputs, les trinxeres, els refugis, els camps atrinxerats que serviran per als combatents i davant dels quals s'hauran d'aturar i caure vençuts els feixistes internacionals. Tan important és una feina com l'altra.

En la nostra situació d'avui, en què la consigna essencial és resistir, la construcció de fortificacions és bàsica. No hi ha resistència en la lluita d'avui sense un sistema de fortificacions. Un exèrcit modern no pot resistir la pluja de metralla de l'aviació, no pot resistir el foc de l'artilleria perfeccionada d'avui, no pot resistir l'atac en massa dels tancs, si no s'han creat sobre el terreny les condicions que la pròpia potència ofensiva ha determinat. I aquestes condicions són les fortificacions. Ha d'ésser per a nosaltres l'obsessió permanent com van al front els treballs de fortificació. Si les fortificacions van endavant, amb ritme accelerat, la situació serà estabilitzada i més de pressa es podrà anar a la reorganització a fons dels recursos per a emprendre la nostra ofensiva victoriosa. Un retardament, un afebliment en la tasca de construir les fortificacions, no solament retarda la victòria futura de la República, sinó que pot posar-la adhuc en perill definitivament, pot produir pèrdues irremediabils que fins avui no s'han produït.

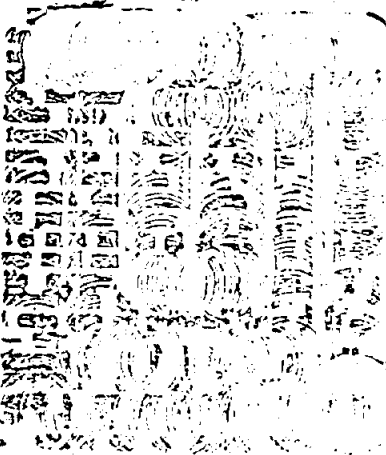
Actuar, no discutir

Tot el Front Popular ha de treballar a fons, i jo em permeto una recomanació als Fronts Populars que ja existeixen: que no discuteixin massa; que actuïn. No és hora de discussions; no és hora de fer sessions interminables. És hora de reunir-se un moment, d'analitzar la feina realitzada fins avui, de determinar la feina a realitzar demà. I en aquest ritme de treball sense interrupció nosaltres arribarem a posar en peu de guerra els 100.000 voluntaris antifeixistes, i els 50.000 homes que amb el pic i la pala sabran convertir els fronts de la República en un invulnerable camp atrinxerat.

Una ferma moral a la reraguarda

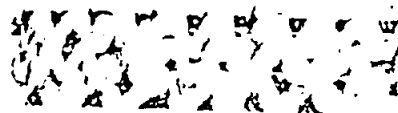
Es clar que la moral de la reraguarda juga, en les condicions d'avui, un paper essencial. Si la moral de la reraguarda es manté ferma, el canvi de situació serà més fàcil i més ràpid. Per consegüent, cal assegurar aquesta moral de la reraguarda. I una de les coses millors per assegurar aquesta moral de la reraguarda és l'organització implacable de la persecució de la cinquena columna.

Cal trobar-los (i avui no és difícil, perquè estan tan engallats) i fer-los la seva llei, la llei que ens farien si ens venguessin. (Molt bé, Ovació.)

En quant la reraguarda nostra vegi que hi ha mà dura, el seu valor combatiu serà cent per cent millor que avui. Cal tenir mà dura. O és que companys, el que s'està jugant és poca cosa? Hem de comprendre bé, no ja el caracter històric de la nostra lluita, com hem fet en comentar aquest informe, sinó el seu caracter des del punt de vista humà. Això d'avui no és un 6 d'octubre; no és una victòria o una derrota electoral; no és un bienni negre, una mica més ennegrit. És una guerra a vida o mort, i si el feixisme arriba a casa nostra, s'imposés a casa nostra, no solament ens juguem uns milers de catalans, milers de pagesos que han estat als Ajuntaments, que estan als Sindicats, que han fet ús del seu dret humà a repartir-se la terra; milers i milers de treballadors que dirigeixen els sindicats, que dirigeixen la vida industrial del nostre país; milers i milers de petits burgesos que ens han acompanyat en aquesta croada contra la barbàrie feixista; no únicament aquestes vides ens juguem. Ens juguem quelcom més, molt més preuat que això, essent-ho molt. Ens juguem, no ja les llibertats actuals de Catalunya. Ens juguem l'esdevenidor llunyà de Catalunya. Ens juguem l'esdevenidor llunyà d'una República democràtica on tots puguem conèixer i desenvolupar les nostres màximes ambicions.

Ens juguem també la sort immediata del proletariat internacional i precipitaríem amb la nostra derrota l'ofensiva general del feixisme europeu i asiàtic contra la pàtria dels treballadors, contra la URSS. La nostra derrota significaria l'accentuació de la reacció burgesa als països democràtics, significaria la caiguda sota les urpes del feixisme internacional de la França democràtica, significaria la caiguda a plom, verticalment, de les reivindicacions més humanes arreu del món. I si tan formidable és el volum del que ens juguem, val la pena que fem el que sigui necessari per a no perdre. I per

Missió històrica del nostre Partit

I bé, companys: en les condicions d'avui cal que mirem el propi partit. Quin és el paper històric del nostre partit en la situació d'avui? Mai a cap partit no li ha cabut tanta responsabilitat. El nostre partit, dintre el Front Popular ha d'ésser l'exemple en la lluita, de treball, d'abnegació, de sacrifici. El Partit ha d'estar disposat a aquesta política d'unitat amb totes les forces antifeixistes, a fer tots els sacrificis que siguin necessaris. Tenim i hem de tenir la ferma convicció que si el nostre partit no perd la seva moral, que si el nostre partit comprèn quina és la seva missió històrica i quin és el volum de la seva responsabilitat, moltes de les condicions per a poder superar la situació i assegurar la victòria futura, seran realitzades; però perquè el nostre partit pugui complir amb els seus deures i pugui ésser en el si del Front Popular exemple d'abnegació, exemple de treball, exemple de sacrifici, és indispensable que el propi partit es miri dintre d'ell mateix i es disposi des d'avui a eliminar del seu si tots els febles, tots els vacil·lants i aquells que demostrin llur condició d'arribistes. (Ovació.)

Es indiscutible que els dies que hem viscut des del 19 de juliol fins aquí, han fet que milers i milers d'obrers i pagesos hagin vingut als nostres rengles perquè han vist en el nostre partit un instrument útil de treball i de victòria; però també s'han infiltrat alguns elements arribistes, que han vist en el nostre partit, no l'instrument de la victòria, sinó l'instrument per a satisfer aspiracions personals inconfessables. I és precisament ara el moment oportú perquè tot això surti, perquè aquests arribistes són gent que ara s'han adonat que podien ésser molt útils a París... i demanen el passaport. (Rialles.) Altres penseu que segurament van equivocar-se perquè no sabien el que era un partit bolxevic i els que estan a la direcció del partit han de treure's del damunt aquests elements per a fer que el nostre partit sigui el partit

bolxevic de Catalunya, el primer i millor forjador de la nostra victòria. (Ovació.)

Confiança! No serà el feixisme el triomfador

Catalans! Treballadors de Catalunya! Confiança, optimisme i, sobretot, no perdre els nervis. Els nostres nervis han d'ésser forts, sòlids i incommovibles. Sí, «bolxevic» vol dir que com més complicat, com més complexa o perillosa és una situació, major ha d'ésser la nostra serenitat i major ha d'ésser la nostra tranquil·litat, perquè únicament mantenint aquesta serenitat i aquesta tranquil·litat interior es pot trobar la sortida; si els nervis es perden, la sortida, que sempre existeix, es barra i no es fa més que vacillar i topar amb obstacles, per a caure, finalment, vençut i anihilat. Res de nervis alterats! Res d'histerismes! Continuitat en el tre-

ball, perseverança en l'acció, heroisme de cada dia, abnegació i sacrifici, i trobarem la sortida que existeix. Trobaríem aquesta sortida, encara que la situació es què avui ens trobem, fos més complicada, perquè la nostra voluntat és trobar-la, i som prou forts i serens per a trobar-la.

Guanyarem la guerra pes! a tot; pes! a totes les aparences guanyarem la guerra. Contra Franco i els traïdors! Contra Hitler i Mussolini! Nosaltres serem l'avantguarda del món nou que haurà de construir-se sobre les runes fumjants del feixisme internacional. No serà el feixisme el triomfador; ho serem nosaltres, perquè representem la raó, la justícia i la humanitat. (Xarrodosa ovació.)

**EL P.S.U. PER LA VICTORIA
PER CATALUNYA
I LA REPUBLICA**

INFORME DEL SECRETARI GENERAL
JOAN COMORERA
EN EL PLE DEL COMITE CENTRAL DEL
PARTIT, 5, 6 I 7 DE JUNY DEL 1938

Companyes, companys:

Aquest Ple del C. C. del nostre Partit es reuneix amb un retard considerable. Aquest retard es justifica plenament per l'activitat desenvolupada pels companys de Direcció. Tots els membres del C. C., els companys directius de comarques, el conjunt de l'actiu del Partit, va lliurar-se de ple a col·laborar a la solució de la greu situació militar que es produí després de la caiguda del Front de l'Est. Relativament consolidada la situació política i militar, els companys del C. C. poden trobar-se de nou reunits per a passar unes hores de treball intens i poder després reemprendre les seves tasques heroïques al lloc on facin falta.

El contrast entre la reunió que estem celebrant i la que celebrarem pel mes de gener, defineix de manera clara i molt concreta quina és la gravetat de la situació que avui hem de vèncer. Vàrem reunir-nos a Lleida pel mes de gener, en els dies gloriosos de la victòria de Terol. Ens trobem quatre mesos després reunits a Barcelona, essent Lleida un munt de runes a mans dels nostres enemics i estant Catalunya separada territorialment de la resta de la República.

El nostre Partit ha tingut sempre per norma analitzar serenament, objectivament, la situació plantejada pels fets polítics, militars i econòmics amb el desig constant de poder esmenar la realitat desfavorable i de poder crear amb les condicions que fossin, el clima de la victòria. I si aquesta ha estat la norma constant del Partit, avui ha d'ésser-ho més que mai per ésser més greu la situació, per estar més en perill la República i les llibertats de Catalunya, en les quals tenen dipositades les seves esperances els obrers, els camperols, els homes demòcrates del nostre país i de tot el món.

La realitat no ens ha d'esfereir quan és coneguda. La que ens pot esparverar és aquella que un mateix s'amaga per una falsa concepció de la lluita que cal portar per tal de corregir-la. Estem, doncs, obligats, de veure com és aquesta realitat d'avui per a poder lluitar millor contra ella, poder-la transformar i crear les condicions de la victòria.

Essencialment és necessari que tots els militants del nostre Partit es facin càrrec de la gravetat del moment, gravetat derivada de manera directa dels fets militars i augmentada per les complicacions polítiques i les pressions internacionals. Coneguda la gravetat del moment, el Partit ha de pensar, ha de fixar la seva tasca, ha de reaccionar i impulsar tot el treball propi i del altres per a crear noves condicions.

I

LA DERROTA MILITAR

Hem sofert una derrota militar. L'enemic va esfondrar el front de l'Est i en la seva empenta inicial va arribar a terra catalana, i, prosseguint la seva ofensiva, va separar Catalunya de la resta de la República i va eixamplar el passadís que ens separa dels germans de l'altra zona lleial. D'aquest fet militar deriva tota la nova situació. Abans, però, de caracteritzar-la, és convenient que extreiem de la pròpia desfeta les experiències útils i necessàries.

Per què va ésser possible? ¿Per què aquella ventada de pànic va poder-se produir? Un exèrcit nombrós va perdre sobtadament una gran quantitat de territori. Un exèrcit, de fet, va desaparèixer; les unitats desfetes, en indescriptible confusió i disputant-se sovint els mitjans de transport, varen arribar a Catalunya sembrant arreu el pànic i la derrota. L'avanç del nostre enemic semblava incontenible, i tot feia preveure que la situació no tenia sortida. L'enemic va arribar a Fraga; avançà sobre Lleida, i molts donaven ja per segur que passaria per damunt d'ella i prendria les planes de l'Urgell, arribaria a La Segarra i amenaçaria directament el cor i cervell de Catalunya, Barcelona; i que per la part pirenenca saltaria de carena en carena fins a tallar les comunicacions de Catalunya amb França. Tot estava desguarnit i no es comptava pas amb forces per a aturar l'enemic. I quan més greu era la situació, es va produir una reacció veritablement extraordinària. Varen aparèixer per la línia del Segre dues Brigades delmades, per tal com ja venien combatent des de feia molt de temps, de la Divisió 27; varen aparèixer davant Lleida dues Brigades, també ja delmades perquè havien combatut a Terol, de la Divisió 46. I aquelles forces varen deturar l'allau de l'enemic i varen impedir amb llur heroisme que es produís allò que semblava inevitable.

Què va succeir als nostres Pirineus? L'enemic prenia muntanyes i muntanyes que, per als que coneixien la topografia d'aquell país, semblava impossible que poguessin ésser ocupades. Va prendre Tremp, Sort i Pobla de Segur i avançava de manera incontenible en direcció a Artesa de Segre, Ponts i la Seu d'Urgell. I va ocórrer que un grup d'homes reunits precipitadament entre els que fugien, varen plantar-se a Isona i l'enemic no va passar d'allí, i avui aquell grup d'homes, convertits en Divisió 31, està altra vegada a les portes de Tremp. I més al Nord, va succeir que un parell de Brigades, desfetes per anteriors i heroiques lluites, Brigades de la Divisió 34, varen situar-se a Organyà i la Seu d'Urgell, i d'allí l'enemic no ha passat. I els plans del feixisme estranger i interior d'avançar sobre Barcelona, de tallar les comunicacions de Catalunya amb França, d'acabar fulminantment la nostra lluita, varen quedar destrogats.

En aquest contrast està precisament l'enorme experiència de la desfeta: molts milers d'homes varen perdre, amb relatives poques baixes, gran quantitat de territori, posant en perill la victòria; pocs homes varen deturar l'avanç d'un enemic acostumat a obtenir victòries fàcils. ¿I és que els homes de la 27 Divisió, i els de les 46, 31 i 34, i els de la 32, que varen clavar l'enemic a les portes de Balaguer, i les Divisions del Cinquè Cos, que varen consolidar la línia de l'Ebre, són millors homes que els altres, són homes miraculosament seleccionats? No. Són exactament iguals que els homes de les altres Divisions. Són obrers, camperols, intel·lectuals, petit-burgesos, funcionaris; són, en una paraula, el que constitueix la fesonomia política, econòmica, sindical del nostre país. Tots han sortir del mateix lloc, de les entranyes del poble, i, en canvi, uns han sabut combatre i d'altres no. Per què ha estat possible això?

No és pas una coincidència que la 27 Divisió sigui l'hereva de la gloriosa Divisió Carles Marx. No és tampoc un fet casual que la 11 Divisió i la 46 les altres que componen el Cinquè Cos, siguin els hereus de l'antic gloriós Cinquè Regiment.

L'origen ens dona l'explicació fonamental del que ha succeït. No són millors soldats els uns que els altres, però han estat precisament aquestes les unitats inicials de l'Exèrcit Popular Regular, les unitats que des del començament de la guerra varen comprendre la línia militar justa i s'aplicaren a sí mateixes la línia de dis-

ciplina de comanament únic, de depuració implacable dels comandaments de formació de nous quadres forjats en la trinxera, de política de Front Popular. I això és el que ho explica tot.

Quan es produeix una catàstrofe militar, ningú no en vol la responsabilitat. Hi ha homes que per a justificar la desfeta diuen que no podia ocórrer altra cosa, que no podia ésser d'altra manera l'ocorregut al Front de l'Est, i parlen del Front de l'Est amb tons despectius de subestimació per a suggerir que era el Front de Catalunya i que per consegüent Catalunya no havia sabut lluitar. I bé, companys, no és aquesta la raó de la derrota. Hem de dir honradament la veritat.

Durant els deu primers mesos de la Guerra, el Front de l'Est va ésser el que eren tots els Fronts de la República: un Front de milicians, de formacions de Partit i sindicals, i en ell hi havia, igual que en els altres, nuclis que eren l'avantguarda del futur Exèrcit Popular Regular. Però, després del 6 de maig del 1937, el Govern de la República va prendre en les seves mans la direcció de l'Exèrcit de l'Est i de la vida militar de Catalunya, sense limitacions de cap mena. I hem d'afirmar que deu mesos de direcció única, de comanament únic, podien haver estat suficients per a esmenar els possibles errors dels deu primers mesos d'autonomia de l'Exèrcit de l'Est. Aquesta esmena no es va produir i és aquesta la raó essencial de la desfeta.

Val a dir que l'origen del que ha succeït està en la concepció falsa de la política militar que hi ha hagut des del començament fins fa un parell de mesos. El primer Govern de la República va permetre la dissolució del que restava de l'antic Exèrcit Regular. Els dos governs Largo Caballero no varen saber comprendre la necessitat imperiosa i urgent de transformar les Milícies en Exèrcit Popular Regular. El primer Govern Negrín no va saber comprendre què, creat ja l'Exèrcit Popular Regular, calia seguir una línia audaç de reserves. Va haver-hi timidesa i imprevisió en la política de reserves, de depuració dels comandaments, de formació dels nous quadres, i quelcom més que incomprensió de la política a desenvolupar en la lluita contra el feixisme.

Aquesta falsa política militar no va permetre a l'Exèrcit de la República extreure totes les conseqüències possibles de les reaccions ofensives i victorioses de Guadalajara, Pozoblanco, Brunete, Belchite i Terol, no va permetre que es poguessin organitzar al front de l'Est línies successives de resistència i que es pogués reforçar l'acció de les primeres línies amb Divisions de reserva escalonades, que en cas de ruptura de front haurien limitat les conseqüències militars de la derrota inicial. Aquesta falsa concepció militar no permeté establir un sistema metòdic de rellevament de les forces que guardaven les trinxeres, comprovació greu, car no era possible que forces que feia ja més de dotze mesos que guardaven les mateixes trinxeres donessin un bon resultat. És un principi elemental que el relleu sistemàtic de les forces de primera línia és condició primera per a assegurar la formació d'un Exèrcit eficient, perquè el relleu vol dir, a més de descans, millor disciplina, liquidar la rutina de la trinxera i l'atutament dels comandaments, impulsar una política vigorosa de fortificacions.

Naturalment, la concepció militar que des del començament de la guerra hem tingut nosaltres, és la que a la fi s'ha imposat. Dèiem: Tenim davant nostre un Exèrcit poderós i per a vèncer-lo hem de crear un altre Exèrcit poderós també, i per a crear-lo és indispensable convertir els fronts de la República en veritables camps atrinxerats i al mateix temps anar resoltament a la mobilització en massa per a crear les reserves militars que són precisos

615
per a preparar els propis períodes ofensius. Certament, ara es fa així, però no va fer-se oportunament, i aquesta falsa política militar que hem anat arrossegant des del començament de la guerra és la que ha determinat la desfeta de l'Exèrcit de l'Est amb les seves conseqüències militars, tècniques, polítiques, econòmiques i psicològiques.

El nostre Partit va preveure la possibilitat d'una situació semblant a la d'avui, i per a provar-ho n'hi ha prou amb recordar que en el Ple de Lleida, quan la inimmensa majoria es deixava portar per l'eufòria de Terol, va donar el crit d'alerta i va dir: "Ara començarà la prova més dura i perillosa de la nostra guerra." Així ha estat, dissortadament.

II

LES CARACTERISTIQUES DE LA SITUACIO

La nova situació exigeix, una vegada analitzades les seves causes, una actuació determinada. Com ha d'ésser aquesta per part nostra?

Abans d'entrar al fons d'aquesta qüestió, cal, primer, que examinem breument les característiques essencials de la situació d'avui, filla de la derrota militar.

SURTEN A ESCENA ELS CAPITULADORS

En els moments més culminants de la derrota vàrem córrer un perill més greu que el que ens infligien els propis militars feixistes: la sortida en escena dels capituladors. Naturalment, que aquests senyors no s'anomenen "capituladors" sinó que es diuen partidaris del "compromís". Però, en veritat, tan se val, perquè ja sabem que el compromís és capitulació, i no pot ésser altra cosa. Varen provocar uns moments polítics extremadament delicats i varen estar a punt de reeixir en la seva comesa i de lliurar, per tant, a la ferotgitat dels nostres enemics el nostre poble, bo i salvant vides que ells consideraven precioses. El nostre poble, que té una sensibilitat molt afinada, es va adonar ràpidament del que passava en la intimitat de les aïtes esferes polítiques i va reaccionar de manera contundent. El nostre poble no admet la derrota, no la pot concebre. La derrota és, per al nostre poble, una tragèdia tan enorme que és just que no vulgui ni pensar en la possibilitat d'aquesta. La derrota, per al conjunt dels pobles d'Espanya significa la pèrdua de les llibertats individuals i col·lectives, la pèrdua de tota esperança d'emancipació en un termini de diverses generacions. Però, per a Catalunya significa quelcom més. Per a Catalunya significa tot això i, a més, la pèrdua de la seva personalitat nacional, la pèrdua dels drets de les mares dels nostres fills a parlar-los en llengua catalana, representa la liquidació per algunes generacions de la nostra personalitat com a poble i com a catalans. Doble tragèdia per a Catalunya: la comuna a tots els pobles hispànics i la pròpia, d'unes característiques especials que serien perseguides a sang i a foc pel nostre comú enemic. El poble ho sap a bastament i no pot, doncs, admetre ni concebre la possibilitat de la derrota. I no hem d'estranyar que en veure com a certs llocs

polítics es bellugaven figures que no han tingut mai fe en la victòria, que no han pogut treballar mai amb l'eficàcia deguda per a assegurar-la, el poble sortís al carrer i amb la seva presència obligués a retirar-se els que havien iniciat l'aventura. 616

REORGANITZACIO GOVERNAMENTAL

El fet de produir-se la primera maniobra capituladora amb motiu de l'agreuament de la situació militar, havia de determinar necessàriament un canvi profund en la vida política del nostre país. El poble va comprendre de manera clara i immediata, que la raó essencial de les derrotes militars radicava en la falsa política de guerra que ja hem analitzat. I el poble va demanar —i nosaltres fent-nos ressò d'aquest sentiment unànime ho vàrem demanar des d'aquesta mateixa tribuna— que es produís un canvi en la direcció que ens donés a tots la seguretat que els errors comesos no es repetirien. Va produir-se la reorganització ministerial i la presa de possessió de la cartera de Defensa Nacional pel camarada Negrín. Va ésser aquèst un fet positiu.

En fer-se seva la veu popular, en fer-se ressò de la seva voluntat, el nostre Partit no va tenir preocupacions de caràcter personal. El nostre Partit estima les persones quan aquestes serveixen la causa popular, i s'aparta d'elles quan deixen de servir-la. Calia crear les noves condicions favorables a la victòria del poble i el Partit va treballar en aquest sentit.

Els resultats produïts per la reorganització ministerial estan a la vista de tots. El poble va tenir raó i el nostre Partit també en escoltar-lo, car el canvi als fronts va ésser gairebé immediat a la reorganització política.

ELS FEIXISTES HAN ENVAIT CATALUNYA

L'enemic ha arribat a Catalunya. Catalunya defensa les seves llibertats en terra catalana. La presència de l'enemic en terra catalana ha reviscolat les energies del nostre poble i ha produït una emoció patriòtica que ha obert el camí a totes les realitzacions governamentals per audacioses que aquestes siguin.

Aquestes fonts d'energia del nostre poble no haurien estat, però, ben aprofitades de no haver-se produït a temps un canvi radical en la direcció militar del nostre país. Els dos fenòmens coincidiren. Quines han estat les conseqüències?

Els que vam veure Lleida, Tremp i Seu d'Urgell ara fa dos mesos i tenim present ara el front consolidat, hem d'afirmar que s'ha produït una mena de miracle. Fa dos mesos no teníem exèrcit, les carreteres de reraguarda estaven plenes de soldats que fugien sense saber on anaven, els camps de Catalunya estaven sembrats d'homes perduts que no sabien on estava la seva unitat, els comandaments havien desaparegut per dimissió uns, per destitució altres i per haver-se passat a l'enemic no pocs. I avui aquella munió de soldats que marxava pels camps o per les carreteres esmaperduts, han estat recuperats, i sumats a les noves forces mobilitzades, han reconstruït el front de Catalunya, a l'Ebre, al Segre i al Pirineu; són un nou Exèrcit, ben enquadrat, ben utilitzat, de moral militar exemplar i amb esperit ofensiu que els ha permès suara ajudar eficaçment els germans de l'Exèrcit de Llevant que lluiten i contenen l'ofensiva de l'enemic.

CATALUNYA, SEPARADA DE LA RESTA DE LA REPUBLICA

L'arribada dels feixistes a la Mediterrània, dividint en dues la zona lleial, és un fet considerable que cal tenir present en determinar les nostres tasques immediates.

Catalunya esdevé el centre fonamental de resistència de la República. Significa aquesta nova situació per a Catalunya el compliment d'una missió històrica de volum extraordinari. Estem segurs que Catalunya comprendrà aquesta missió i sabrà realitzar-la, siguin els que siguin els sacrificis que de manera clara se li demania.

UNITAT ANTIFEIXISTA

El procés d'unitat antifeixista ha madurat. S'han constituït el Front Popular d'Espanya, el Front Popular de Catalunya, el Comitè d'Enllaç UGT-CNT; s'han reforçat els Comitès d'Enllaç del P. C.-P. S. O. E.-P. S. U. de C. i com a banderer d'aquest gran moviment, amb la seva unitat exemplar, hi ha el nostre P. S. U. La unitat antifeixista, la unitat d'acció obrera a través de les Sindicals, la unitat d'acció dels partits de classe que hem vingut demanant des del començament de la guerra, és ja avui una fecunda realitat.

LLUITA CONTRA EMBOSCATS I DESERTORS

Ha millorat considerablement la moral de reraguarda. Les febleses que abans irritaven els autèntics antifeixistes, a benefici d'emboscats i desertors, s'han acabat. Els Tribunals actuen amb més energia i la força pública, dirigida per antifeixistes de major tremp, actua amb més sentit de responsabilitat i més eficàcia. Avui, ja no és tan fàcil d'emboscar-se, no és tan pràctic desertar; ja, sortosament, han desaparegut els famosos refugis de les costes que abans denunciàvem sense cap resultat.

ELS TRETZE PUNTS DEL GOVERN D'UNIO NACIONAL

El fet més important que caracteritza la nova situació i que li dona un volum veritablement històric, és el de la declaració dels fins de guerra, formulada pel Govern d'Unió Nacional. Des del començament de la nostra guerra no havíem tingut un autèntic programa d'Unió Nacional, i és per això que la formulació d'avui té una importància veritablement històrica.

Què són els tretze punts?

No són una maniobra, ni des del punt de vista interior ni des del punt de vista internacional. Els tretze punts no pretenen enganyar ningú, ni les democràcies capitalistes ni els sectors diversos que constitueixen el nostre Front Popular. Volen ésser, i són, el programa del Front Popular que està constituït per forces diverses, d'ideologia diferent, que veuen la nostra guerra cadascuna des del seu angle espiritual psicològic i econòmic, i que necessitaven aquest aglutinant per a mantenir cada dia més ferma i més compacta la seva unitat davant l'enemic comú.

Són i representen l'imperi de la Constitució. El nostre país té una Constitució en plena vigència, una Constitució que no ha estat derogada i contra la qual s'han aixecat precisament els generals traïdors ajudats per Hitler i Mussolini. Els tretze punts restableixen, doncs, en la seva lletra i en el seu esperit, l'imperi d'aquesta Constitució. Què pot haver-hi de recelós en que això sigui així? Es que ja s'ha oblidat la Constitució de la República?

En parlar de programa definit d'un Govern d'Unió Nacional, es plantegen per a Catalunya sempre en primer terme, dos interrogants: l'interrogant de la seva vida econòmica i el de la seva vida estatutària. I es vulgui o no, cada fet nou que es produeixi en la vida política de la República, provoca aquesta espontània reacció, car són les dues parets mestres del nostre país. L'interrogant sovint es produeix amb certa inquietud, però és que aquesta seria ara justificada amb motiu de la formulació dels tretze punts? Afirmem que no. I per a demostrar-ho, no hi ha com recordar al país que la Constitució vigent no és del segle passat, sinó que és filla predilecta i primera de la República, és la Constitució de l'any 1931, impregnada d'esperit nou, oberta a totes les concepcions noves, polítiques i econòmiques, per avançades que siguin; una Constitució que en aquell moment va interpretar d'una manera justa la fesomia del nostre país i les aspiracions transcendents de les masses populars.

Què diu, per exemple, l'article 44? "La propietat de tota mena de béns pot ésser objecte d'expropiació forçosa per causa d'utilitat social, mitjançant una indemnització adient... La propietat pot ésser socialitzada... Els serveis públics i les explotacions que afectin els interessos comuns poden ésser nacionalitzats en els casos que ho exigeixi la necessitat social. L'Estat pot transformar, per llei, l'explotació i coordinació de les indústries i empreses quan així ho exigeixi la racionalització de la producció i els interessos de l'economia nacional."

Naturalment, que en parlar de temes econòmics sempre es presenta davant de nosaltres l'altre interrogant, el relatiu a l'especial organització econòmica de Catalunya, bastida per Catalunya després i com a conseqüència del 19 de juliol. Els tretze punts poden ésser motiu d'inquietud vist el programa des d'aquest angle? Afirmem que no. L'Estatut de Catalunya diu en l'article cinquè: "D'acord amb el previst en l'article II de la Constitució, la Generalitat executarà la legislació de l'Estat en les següents matèries: Dret d'expropiació, salvant sempre la facultat per a executar per si mateix les seves obres peculiars... i socialització de riqueses naturals i empreses econòmiques, especificant-se per la legislació la propietat i les facultats de l'Estat i de la regió."

Es clar que a molts se'ls presenta el dubte de com resultarà l'adaptació de la nostra economia a l'economia general, a la direcció unificada que teòricament no es pot discutir. Posat el problema en aquests termes, tampoc no hi poden haver motius d'inquietud perquè l'article 15 de l'Estatut diu el següent: "Tots els conflictes de jurisdicció que se suscitin entre autoritats de la República i de la Generalitat o entre organismes dependents d'aquestes, salvant allò disposat en l'article 12 d'aquest Estatut per a les qüestions de competència entre autoritats judicials, seran resolts pel Tribunal de Garanties Constitucionals, el qual té la mateixa extensió de competència a Catalunya que a la resta del territori de la República."

De manera que en la línia d'aplicació de la Constitució republicana els treballadors de Catalunya, tots els ciutadans de Catalunya, no poden sentir cap recel, perquè ningú de nosaltres no podria for-

mular un judici equívoc sense cometre una greu injustícia. Si el Govern de la República ha sabut redreçar la vida militar del nostre país i ha sabut crear del no-res un poderós Exèrcit, ha aturat la invasió de Catalunya i ha fet possible que Catalunya en el seu dia pugui ajudar victoriosament els germans d'Espanya, no fóra just que volguéssim atribuir-li en l'ordre econòmic i social i estatutari, una actitud distinta a la que ha tingut en matèria militar. El Govern de la República és el primer a comprendre que en l'esforç en la doble direcció d'organització militar del país i organització econòmica, radica la victòria, i que una contradicció o un encreuament de les dues línies fonamentals de la República podria representar la derrota. I és precisament aquest Govern, pel seu origen, per la significació del seu President, un Govern autèntic de victòria, un Govern que, com el poble de Catalunya, no pot admetre ni concebre la derrota.

Els tretze punts han provocat un canvi favorable en la reraguarda enemiga. S'ha oblidat sovint que hi ha a la reraguarda enemiga un poble que pensa, sent i sofreix sota el jou feixista. Ha estat aquest, potser, un dels errors més capitals que s'han comès des del començament de la guerra, i no pas per culpa nostra. Des del començament de la guerra s'havia d'haver organitzat d'una manera metòdica la propaganda nostra a la reraguarda enemiga, car no és possible pensar, no és just pensar, que els centenars de milers de treballadors, de camperols, de republicans, que abans del 19 de juliol estaven en cos i ànima en el moviment del Front Popular, hagin desaparegut o s'hagin allistat resolutament i voluntàriament en els rengles dels seus tradicionals i ferotges enemics. No podem suposar que tota aquesta immensa massa d'espanyols hagi estat físicament anihilada. Molts hauran desaparegut, però resta encara el llevat, resta encara una massa prou densa i forta per a poder actuar sobre d'ella per a fer-li revivre les seves velles idees i sentiments que el terror té avui gairebé ofegats. I els tretze punts són precisament, representen, un canvi radical de concepció per part del Govern de la República en matèria que segueix en importància al canvi registrat en la vida militar.

Hi ha una reraguarda enemiga en la qual no tots són enemics, en la qual malviu una multitud d'amics que esperen saber què pensem, què som, què fem; que desitgen escoltar la nostra veu i que estan freturoscs de sentir-se esperonats des d'ací per tal de poder des d'allí iniciar la seva lluita contra els seus enemics tradicionals, contra els invasors de la seva pàtria, per tal de salvar amb nosaltres la independència del nostre país en perill. I precisament, el mèrit històric dels tretze punts del Govern Negrín és haver plantejat amb justesa i energia la raó essencial de la nostra lluita, que és lluita per la independència del nostre país envaït pels exèrcits mercenaris del feixisme internacional. La nostra lluita queda ben situada per a tots els espanyols: lluitem per la independència d'Espanya. Aquesta afirmació ha de remoure a fons la consciència dels espanyols honorats de l'Espanya sotmesa a les bandes feixistes, car no seria just suposar que tots els espanyols d'ella s'han venut a l'estranger, que accepten alegrement l'esclavatge que els imposen les forces italianes i alemanyes. És més just suposar que ni ha també autèntics honorats espanyols que abans del 19 de juliol pensaven com nosaltres i altres espanyols que abans del 19 de juliol pensaven diferentment però que també estimen la independència del seu país i que també estaran disposats a lluitar per tal de salvar-la, ajudant-nos a foragitar els exèrcits mercenaris de Hitler i Mussolini i a ajusticiar els generals traïdors que han venut la seva pàtria a l'estranger.

No hem d'estranyar, per tant, que aquesta declaració del fi fonamental de la nostra lluita hagi produït a la reraguarda enemiga profunds moviments. No és pas per casualitat que hi ha hagut la sublevació de Pamplona, que hi hagi la situació "inquietant" d'Andalusia, que es produeixin detencions en massa a Ceuta i a diverses ciutats espanyoles. No és una casualitat que centenars i centenars d'oficials de l'exèrcit facciós hagin manifestat el seu descontentament i hagin entrat pel camí de la conspiració per tal de liquidar allà, entre ells, la traïció i assegurar la independència d'Espanya.

Hem de tenir la convicció que seguint la línia justa dels tretze punts, que és l'imperi d'una Constitució forjada en un moment de reviscolament popular, de grans il·lusions i esperances dels treballadors i dels pagesos de tots els pobles hispànics, fonament de l'Espanya que nosaltres volem constituir, es podrà endegar tota la vida del nostre país, assegurar la continuïtat d'una propaganda intel·ligent i honrada entre les masses, crear les condicions de la nostra victòria.

Internacionalment, els tretze punts han produït una impressió profunda. Els nostres enemics han estat sempre més intel·ligents que nosaltres. Des d'un principi han explotat dues falsetats: que Catalunya era un feude d'anarquisme i que la República era un feude dels comunistes. I jugant aquestes dues falsedats, de caos anarquista i de dictadura comunista, pogueren mobilitzar a favor seu totes les forces de la reacció internacional, cobrir els fins veritables de la intervenció de Hitler i de Mussolini, i àdhuc arribaren a commoure àmplies zones honradament democràtiques, però d'esperit poruc. Es per això que al principi de la nostra lluita podia observar qui volia observar-ho, com era d'enrarinat l'ambient de l'exterior per a la nostra causa i quina quantitat de fantasies i d'injúries circulaven per tota la premsa enemiga i la premsa neutral en tot el que es referia a la vida de la República, a la vida dels homes de la República i al funcionament i pràctiques dels partits i organitzacions que constitueixen des del començament l'eix de l'antifeixisme al nostre país.

I això ha estat esvaït. Avui les grans masses populars del món saben exactament el què passa a Espanya. Saben que Espanya ha estat envaïda per exèrcits italians i alemanys i que els espanyols lluiten per salvar la independència de llur país, per assegurar el lliure desenvolupament de llur Constitució. Posició clara, posició categòrica que no pot despertar enlloc els recels d'abans.

Els companys no s'han de deixar impressionar per les apariències que poden haver-hi entorn dels famosos Comitès de Farsants que arreu surten, sinó que han d'interessar-se i han de copsar l'abast i la direcció del profund moviment de les masses populars, moviment que acabarà per determinar l'ajut efectiu dels països que no volen esdevenir uns apèndix del feixisme.

¿Si no hagués estat per aquest desvetllament de la consciència internacional, esperonat pel coneixement exacte de la veritat del que ací succeeix, exaltat pel nostre heroic esforç d'organització i de resistència, hauria pogut ésser vençuda la maniobra que suposa el pacte de Chamberlain amb Mussolini? La nostra liquidació fulminant és condició precisa i donada per certà en les altes esferes del reaccionarisme anglès en tractes i pactes amb el feixisme italià, i perquè aquesta liquidació es produís treballaren conjuntament els Estats Majors alemany i italià amb ple coneixement i aprovació del primer ministre anglès. Però, mentre els nostres enemics portaven endavant llur pla, mentre els exèrcits estrangers, reforçats per tropes espanyoles aterrides, iniciaren l'ofensiva que havia

de provocar la nostra derrota fulminant, es va produir no solament la reacció nostra, filla de la nostra voluntat indestructible de victòria, sinó també un redreçament extraordinari de les masses democràtiques, de les masses treballadores de França, d'Anglaterra i de Nord-Amèrica, que provocà un alentiment en l'ajut descarat i cínic que el primer ministre anglès atorgava a Mussolini i als seus mercenaris en la lluita d'Espanya.

Avui ja és una opinió clara i coneguda per tothom, que, ultra l'objectiu estrictament espanyol de la lluita, hi ha també un objectiu internacional. En començar la guerra, essencialment a França, tots els sectors centristes, conservadors i reaccionaris, negaren d'una manera sistemàtica que fos una guerra de tipus internacional i maldaven per poder convèncer els seus connacionals que aquesta era una guerra espanyola, estrictament de caràcter civil, una guerra civil com tantes n'hi havia hagut en el curs de la nostra història. I quan els companys del nostre gran Partit germà, el Partit Comunista de França, es llançaren des del principi a dir la veritat, a dir que el triomf de Franco era la guerra europea, que la finalitat ulterior dels que ajudaven Franco era desenvolupar un pla d'agressió contra França primerament i contra la U. R. S. S. després, foren acusats aquells grans camarades d'ésser no els lluitadors de la pau, no els previsors que volien impedir que es creessin les condicions d'una guerra mundial, sinó uns factors de guerra. I, al principi, tan forta va ésser l'acció dels reaccionaris, dels conservadors, en terres franceses, que els nostres companys sofriren en la consciència de França, un retrocés. Però avui la situació és completament distinta, ja que tothom comprèn la raó essencial que tenien els nostres camarades de França quan afirmaven que havia començat en terra espanyola la guerra contra França, de la qual cosa són proves la presa de les Balears, la pressa que han tingut per apoderar-se dels Pirineus, l'assalt a Austria i el frustat assalt a Txecoslovàquia, realitzat l'un i preparat l'altre en dates coincidents amb la prevista derrota nostra.

Els conservadors francesos afirmen ja que el lema anticomunista de Mussolini i de Hitler és un engany i que darrera d'aquest lema s'amaga l'ambició de dominar França, tallant les seves comunicacions amb l'imperi africà i creant-li una tercera frontera als nostres Pirineus.

Són les grans masses democràtiques dels grans països capitalistes les que van determinant aquests canvis d'orientació en el conjunt social dels seus països, i és, insistint en la política de convenciment de les dites masses, per tots els mitjans que estiguin a la nostra mà, i essencialment amb la bandera dels tretze punts, que podem obtenir un canvi fonamental en la direcció política de França, d'Anglaterra, de tots els països democràtics.

III

EL QUE HEM DE FER

Sí, aquestes són les característiques essencials de la situació, en el seu gran conjunt, quina és la tasca que nosaltres hem de realitzar?

RESISTIR ES VENCER

En primer terme, resistir. Quan fou llançada la consigna "Resistir és vèncer", es donà al nostre país l'arma de la victòria. Hem de resistir per raons interiors i per raons exteriors. Necessitem organitzar la resistència per tal de corregir vells errors, per a poder fer allò que en vint mesos no es va fer, per a poder crear les condicions de la nostra represa ofensiva. Resistir l'escomesa precipitada i nerviosa dels nostres enemics.

No resistència passiva, no únicament la resistència dels homes heroics que a les trinxeres de Llevant o de Catalunya, de Madrid, d'Extremadura o d'Andalusia, aguanten les accions ofensives del feixisme, sinó la resistència activa de tota la reraguarda segons un pla d'acció integral, establert i portat a terme amb ritme accelerat pels òrgans del Govern. Resistència activa, que vol dir transformar els nostres fronts en veritables camps atrinxerats, totes les Divisions en Divisions de xoc, tota la reraguarda en massa combatent.

La nostra resistència determinarà la caiguda de la reraguarda enemiga. Els nostres enemics s'han precipitat. El mateix que els succeí quan la presa de Terol per part nostra els ha succeït ara. Aleshores digueren que Terol no l'havien perdut i estigueren setmanes i setmanes sostenint la impossible mentida, amb fortes repercussions negatives en el país sotmès. Després de la ruptura del nostre Front de l'Est, han afirmat en tots els tons que la guerra ja estava acabada. I la guerra no acaba. I mentre la guerra dura, contra l'afirmació dels caps de la traïció, les repercussions i les reaccions en el si de la reraguarda enemiga són cada dia més fortes i més profundes. A mesura que la guerra duri, que la nostra resistència endureixi la lluita, els traïdors necessitaran més ajut d'Itàlia, més ajut d'Alemanya, i, en augmentar-se allà les forces mercenàries de Hitler i Mussolini, creixerà proporcionalment l'oposició patriòtica de tots aquells espanyols que estimen la independència de llur país, i arribarà el moment que el desvetllament de l'esperit nacional i patriòtic produirà la ruptura del front enemic.

En la nostra resistència trobarà la derrota el feixisme internacional. Els països feixistes no poden sostenir un esforç excessiu, no poden admetre un altre hivern de guerra a Espanya per raons interiors i per raons exteriors. Interiorment, perquè la seva situació financera i econòmica no els permet una lluita llarga, perquè a l'interior de cada un d'aquells països hi han també enormes masses de treballadors i de pagesos, de petits burgesos i intel·lectuals sotmesos pel terror, que no han perdut els seus sentiments ni la seva ideologia peculiar, i que van formant per ara conspirativament el bloc que en el seu dia aixafarà els dictadors que les esclavitzen, les arruïnen i les deshonoren. Exteriorment, perquè com més són els dies que passen, més insostenible es fa la posició de les potències totalitàries enfront de les potències democràtiques. Les potències totalitàries són els fatxendes internacionals i és molt difícil sostenir-se llarg temps en aquest paper. Ve un moment en què la força provocadora és contrastada amb la força veritable i la crisi històrica es produeix. Elles tenen un pla, l'han començat a realitzar, però aquesta realització exigeix un determinat ritme; el pla de l'anticomunisme, expressió que amaga les seves veritables intencions. L'han començat a realitzar provocant i alimentant la nostra guerra, envaint Japó a Xina, Hitler a Austria, i que havia de com-

pletar-se aquests dies per l'atac a fons contra Txecoslovàquia. Però les potències feixistes no poden arribar a les darreres conseqüències en el desenvolupament dels seus plans de domini mentre no hagin resolt la "qüestió espanyola". I si Txecoslovàquia no és ja un país envaït i no sent ja els horrors de la guerra feixista, és gràcies a la nostra resistència, que ha impedit la liquidació de la nostra lluita en el termini que Hitler, Mussolini i Chamberlain havien pensat.

La dominació d'Espanya és l'eix del pla feixista. Per a poder-lo portar endavant necessiten sotmetre França, perquè és França la gran potència d'occident que dona la mà a la U. R. S. S., la gran pàtria del proletariat, i el seu suport els països de l'Europa central que no s'han volgut sotmetre a Hitler i Mussolini, com Txecoslovàquia, Romania i altres. Els dictadors feixistes saben de manera positiva que mentre França, potència democràtica, estigui en condicions estratègiques i geogràfiques bones per a poder utilitzar tota la seva força contra la invasió feixista d'Europa, no podran realitzar les seves ambicions. Per dominar França cal, en primer terme, dominar Espanya. Aquesta és la raó fonamental de la nostra guerra, essent-ne l'instrument l'ambició d'uns quants generals degenerats.

Què significa Espanya per a França? Una Espanya amiga vol dir per a França, lliure comunicació amb el seu imperi, una frontera lliure i segura, la possibilitat de concentrar tots els seus recursos, tots els seus esforços en els fronts coneguts, tradicionals. Una Espanya enemiga significa per a França trobar-se sense comunicacions amb el Nord d'Àfrica, la seva reserva més útil en homes, en matèries primes i en queviures, i una tercera frontera, llarga i dura, que hauria de defensar amb forces que mancarien als fronts més perillosos; significaria en síntesi, la seva impotència davant el bloc feixista. Mentre aquesta primera condició del pla feixista no pugui realitzar-se, corre perill de derrota total el propi pla. És per això, que el feixisme té una pressa extraordinària per a resoldre la guerra espanyola. És per això que feren els esforços considerables que tots coneixem prop del ministre conservador anglès per tal d'obtenir la seva neutralitat, si aquí resolien de manera bestial la nostra lluita.

Resistir, va ésser la consigna llançada pel Govern Negrín, i resistir és la consigna que avui el Partit s'ha de fer seva.

HEM DE COMPENDRE EL CARACTER DE LA NOSTRA LLUITA

Hem de comprendre d'una vegada i definitivament el caràcter de la nostra lluita. Per què lluitem? No lluitem per la Dictadura del proletariat, no lluitem per la implantació immediata del Socialisme, no lluitem per una República comunista llibertària, no lluitem tampoc per restablir la ingènua República del primer bienni. Lluitem per un ideal comú i no podem fer altra cosa, car si nosaltres o uns altres volguessin imprimir a aquesta lluita la seva ideologia peculiar, la conclusió immediata seria la derrota. Si ens proposéssim lluitar per la Dictadura del proletariat, necessàriament hauríem d'anar eliminant els partits i organitzacions que representen altres

ideologies i que, en ús del seu dret, s'oposarien a la nostra pretensió. Exactament passaria si els anarquistes volguessin imposar-nos el seu Comunisme llibertari o els republicans les seves candorositats del primer bienni. I més que una guerra contra el feixisme invasor ens hauríem de lliurar a una lluita de ferotge eliminació d'ideologies contràries.

Lluitem, doncs, per un programa que uneix, que no separa, que no ens porta a l'eliminació recíproca, per un programa de victòria. Lluitem per la República democràtica, per la nostra independència, per les llibertats de Catalunya i d'Euzkadi, per la democràcia del món, contra el feixisme i per la pau dels pobles.

Aquests són els objectius essencials i únics de la nostra lluita.

Es que a nosaltres, companys del Partit Socialista Unificat de Catalunya, ens ha de produir estranyesa això? No ha estat precisament aquesta línia política la que hem assenyalat des del començament de la guerra? Què vam dir nosaltres en el manifest històric de setembre del 1936? Què vam sostenir en el Ple ampliat del mes de gener de l'any 1937? No vam afirmar aleshores, i no haureu oblidat les condicions especials en què havíem de treballar, que lluitàvem per una República democràtica i parlamentària?

Aquesta fou la nostra línia política i aquesta és avui la línia política de totes les forces antifeixistes. I nosaltres ens hem de felicitar d'aquest resultat. I hem de dir que si això s'hagués aconseguit abans, la guerra ja estaria acabada, ja estaríem construint la nova Espanya damunt les runes acumulades pels traïdors i els mercenaris estrangers.

Comprendre definitivament el caràcter de la nostra lluita és per tots necessari. Vol dir en primer lloc, que no es tracta d'habilitats d'uns contra altres. Al començament, quan nosaltres parlàvem de República democràtica socialment avançada, de República parlamentària de nou tipus, els nostres adversaris o controvertidors, i sovint alguns companys nostres, veien darrera d'aquesta República una maniobra i un segon pensament: el segon pensament de l'endemà de la victòria. I hem d'afirmar, una vegada més, que no hi ha hagut, ni hi pot haver en nosaltres, un segon pensament contra cap sector antifeixista. Lluitem per una República democràtica que ens uneix, no per una República innominada que ens desuniria i ens enfonsaria a tots en la misèria de la derrota. Com pot haver-hi segona intenció, o qui pot tenir-ne de segona intenció? A l'endemà de la victòria la situació del nostre país serà de tal naturalesa que imposarà, encara que nosaltres o altres no ho volguessin, la continuació del Front Popular, de l'acció mancomunada de totes les forces antifeixistes del nostre país. Mai no podem nosaltres desconèixer les realitats geogràfiques i econòmiques del nostre país per a poder determinar amb encert i en tot moment la nostra línia de conducta i d'acció. I aquests factors econòmics i geogràfics del nostre país són prou coneguts per a poder preveure des d'ara quina serà la situació econòmica, financera i psicològica d'aquesta terra l'endemà de la victòria. Caldrà la unió de tots, per tal de poder aixecar el nostre país, per tal de poder guarir les terribles ferides de la guerra i per a poder crear les condicions de reconstrucció d'Espanya, d'una Espanya feliç i alliberada del malson de les castes semifeudals.

LA MISSIO DE CATALUNYA

Hem de comprendre quina és en aquests moments la missió històrica de Catalunya. Hem dit abans que Catalunya és avui el centre de resistència de la República. Ho és per la frontera, pels seus grans ports, pel seu poderós Exèrcit reorganitzat, pel seu front inexpugnable, per la seva indústria de guerra, per la seva indústria d'exportació, per la seva agricultura especialitzada en fruits d'exportació, per ésser la seu dels dos Governos i per la seva voluntat antifeixista indiscutible. Sobre Catalunya, doncs, reposa l'esdevenidor de tots els pobles hispànics, el curs immediat de la vida internacional, la sort, per llargues generacions, de les masses democràtiques i treballadores de l'Europa no sotmesa al feixisme, i també la possibilitat del desenvolupament pacífic i fecund del socialisme a la U. R. S. S., la nostra gran pàtria. Reposa sobre Catalunya, car si Catalunya no compregués i no realitzés l'esforç que li correspon i acceptés la derrota, la guerra seria perduda. La responsabilitat de Catalunya és, per tant, immensa. Catalunya, amb el seu esforç, farà fracassar els plans del feixisme internacional en impedir la seva victòria militar sobre la República espanyola. De Catalunya depèn, del seu esforç i de llur comprensió, la independència de la República, les seves pròpies llibertats, la democràcia europea, l'esdevenidor evolutiu i humà de les masses treballadores i democràtiques de l'Europa no sotmesa al feixisme, la no realització de l'arabició darrera del feixisme hitlerià i mussolinià que es mobilitza a Europa per llançar-la damunt la U. R. S. S. i destruir la gran pàtria del proletariat i lliurar-la a la voracitat del gran capitalisme.

Catalunya, per tant, esdevé el centre de tots els odis i de totes les esperances. Dels odis d'aquells que no poden realitzar llurs ambicions, i de les esperances d'aquells que creuen que amb la nostra victòria podran marxar en pau pel camí de la construcció humana de la vida. I essent el centre de l'odi i de l'esperança d'Espanya i del món, hem de preveure per l'actuació del nostre Partit, que Catalunya serà, és ja, punt de concentració dels agents provocadors del feixisme indígena i del feixisme internacional. És aquí on es concentren, on s'aniran concentrant cada dia amb major quantitat i qualitat, els agents feixistes. Haurà d'ésser per nosaltres constant preocupació la de descobrir l'agent provocador, l'espia a sou dels nostres enemics, i la d'escatir quina serà la seva orientació en el treball, quines són i continuaran essent les característiques fonamentals del seu treball.

¿Què es proposaran essencialment els provocadors que vagin concentrant-se a Catalunya per tal de realitzar llur comesa, que és vèncer Espanya, vencent primer Catalunya? Ultra els actes normals i coneguts de sabotatge a la indústria, a l'ordenació econòmica, a la convivència cordial de tots els fills de tots els pobles hispànics que avui es troben a casa nostra, ultra el treball normal i sistemàtic d'espionatge en els quadres tècnics industrials i militars, de provocació trotsquista als fronts i a la reraguarda, desenvoluparan els agents provocadors un treball de característiques especials. Es proposaran, primer: Fer difícil o impossible el treball coordinat, cordial i lleial dels Governos de Catalunya i de la República. Segon: Afeblir l'esperit de solidaritat del poble català envers

tots els pobles d'Espanya i, inversament, accentuar les incomprendions d'aquests pobles envers el problema nacional català. Tercer: Desmoralitzar les masses treballadores amb interpretacions capcioses dels tretze punts i fent passar per davant dels seus ulls imatges de velles lluites de Sindicats obrers i patronals, de Jurats Mixtos, de bases que no es compleixen, de vagues i locauts, que mai més no tornaran. I quart: Excitar l'egoisme dels catalans de tot Catalunya, avui a cau d'orella i demà, si les condicions fossin favorables, en veu alta, parlant de la inutilitat del nostre esforç, de la conveniència de separar el seu destí del destí dels altres pobles hispànics, de procurar per la seva salvació, d'apropar-se a les potències feixistes en petició de tracte especial que salvés vides i hisendes d'aquells que es comprometessin en la maniobra, de treballar, en fi, per la "pau separada".

Sí, aquestes seran les consignes especials dels agents provocadors i espies, al Partit també li interessa saber quina mena d'agents provocadors es mouen a casa nostra, per tal de poder lluitar contra d'ells amb la màxima eficàcia i energia. Hi ha entre nosaltres l'agent provocador, l'espia, el trotsquista que conspira, que prepara atemptats, sabotatges de tipus industrial i militar, els individus que treballen segons normes generals. Però és que, ultra aquests, existeixen ja a Catalunya dos tipus característics d'agents provocadors que s'adiuen i encaixen de manera admirable en les peculiaritats de la vida d'avui a Catalunya. El primer és el separatista que especula amb el sentiment nacional de Catalunya, i és el segon el centralista que fereix amb els seus actes els sentiments nacionals de Catalunya. Agents provocadors que s'ajudaran en el seu treball i que si reeixissin acabarien per provocar un aixecament d'opinió pública que no seria pas favorable a la causa comuna.

Aquests dos tipus de provocadors ja actuen. Aquell que en una oficina pública posa un retolet que diu: "Aquí se prohibe hablar el dialecto catalán", és un agent feixista. Aquell tinentet de Carabiners o del Cos de Tren, o d'altres forces armades, que ho atropella tot i que diu: "La Generalidad para mí no es nada", és un agent feixista. Els individus que als teatres, als cinemes, als cafès i al tramvia provoquen incidents de certa violència per ferir els sentiments dels catalans, són agents feixistes.

I si us hi fixeu bé, veureu que immediatament que es produeix un incident d'aquesta naturalesa, tan aviat com hi ha un acte que fereix d'una manera pregona els sentiments de Catalunya, surt la veu de l'altre agent feixista que diu: "No ho veieu? Catalunya és un país conquistat; Catalunya està en mans dels invasors; Catalunya no pot viure amb els castellans, que fan això, que fan allò, i que ens arruïnen."

Són dues veus que s'ajuden, que es complementen, perquè les dues responen a una mateixa finalitat. Destrogar la moral combativa de Catalunya per a precipitar la seva derrota, provocar moviments d'opinió més o menys amples que la separin del conjunt dels pobles hispànics que es juguen l'esdevenidor del país i del món en aquesta lluita contra el feixisme internacional.

Però Catalunya comprèn i comprendrà cada dia millor. Comprèn quina és la missió històrica que ha de portar a terme felig. Comprèn que ha sonat per ella l'hora històrica del redreçament definitiu de la seva personalitat. Comprèn que si ella sap complir amb el seu deure fins a la fi, davant dels pobles de la República,

davant la democràcia mundial, davant tots els demòcrates i treballadors d'Europa i del món sencer, apareixerà amb la seva autèntica figura de país tradicionalment lliure, que no tolera en el seu sí gèrmens feixistes de cap mena. I com que Catalunya comprèn la seva missió històrica, sabrà vèncer els agents provocadors de tipus normal i de tipus especial que ací es concentrin i seguirà amb més fermesa que mai el seu camí.

Catalunya ha comprès que la seva llibertat és la llibertat de tot Espanya; ha assimilat substantivament la consigna del nostre Partit, llençada arran de la primera Conferència Nacional: "Catalunya no pot ésser lliure si a Espanya venç el feixisme. Espanya no pot ésser lliure sense l'ajut de Catalunya."

Catalunya afirma que la seva sort està lligada a la sort de tots els pobles hispànics, que no la impresionen les veus de traïció que se senten a cau d'orella, que la separació territorial ens uneix més espiritualment. Catalunya no vol compromís, Catalunya vol la victòria. Als catalans ja ens poden parlar, de compromís, car en tenim una vella experiència. Es una paraula trista en la història de Catalunya. N'hi ha hagut un en la seva història, el Compromís de Casp, que fou precisament la pèrdua de la seva llibertat nacional; que fou, històricament, l'avançada del Decret de Nova Planta de Felip V. I el compromís d'ara seria com aquell de Casp, en condicions distintes i pitjors, perquè aquest seria capitulació i significaria per a Catalunya la pèrdua dels seus millors homes, no dels homes de direcció més o menys coneguts, sinó dels seus millors homes a les fàbriques, als Sindicats, als comerços, a la banca, al camp, a tots els organismes vitals de l'economia i de la política del nostre país. Seria la decapitació de Catalunya, no ja solament com a poble que ha recuperat el dret a la seva llibertat, que va organitzant la seva vida dintre del marc de la Constitució que ha reconegut la seva personalitat històrica, sinó físicament i en la vida de les desenes i desenes de catalans que per la seva formació i el seu esperit de treball i d'abnegació, són la columna vertebral d'aquesta terra que avui estimem més que mai perquè sofreix el martiri que li imposa l'odi del feixisme invasor.

Catalunya no vol compromís, i si cal dir-ho no en termes verbals, sinó en altres termes, Catalunya ho dirà. Ja sabem que per fora hom especula molt amb la situació de Catalunya, que per Europa hi ha gent que es pregunta en to misteriós què passarà a Catalunya, què farà Catalunya. I no solament a l'estranger, sinó àdhuc a l'altra zona lleial. Què farà Catalunya, què pensa Catalunya. A totes aquestes veus de fora i d'ací, Catalunya respon de manera clara i categòrica: Catalunya fa la guerra, Catalunya pensa només en la guerra, Catalunya seguirà en la seva lluita fins a aconseguir la victòria damunt Franco i els seus aliats estrangers. Això és el que pensa i fa Catalunya.

Però encara que això sigui així, caldrà que el Partit extremi la vigilància, perquè el perill existeix. Hi ha molts homes que han desertat de la lluita i que van passejant la seva covardia, la seva deserció pels carrers de ciutats estrangeres, homes que no es poden avenir a un fet ja indestructible: que Catalunya ja no els considera catalans, que Catalunya mai més no els obrirà les seves fronteres perquè puguin reintegrar-se en temps de pau a la farsa que abans cometien. I és indiscutible que sobre aquests homes amargats per la pròpia covardia es repenjaran de manera forta tots aquells que en la intriga internacional veuen en una Catalunya vençuda,

en una Catalunya claudicant, en una Catalunya afeblida per lluites interiors, la possibilitat de la victòria definitiva damunt la República espanyola.

Afirmem la nostra personalitat, afirmem constantment la nostra voluntat de lluita, i nosaltres, que coneixem Catalunya, els batecs del seu cor, les més petites flexions del seu pensament, diem amb plena responsabilitat als demòcrates i als treballadors de tots els països que segueixen la nostra lluita com si fos lluita pròpia, que no tinguin temences. Catalunya és Espanya, i Catalunya, juntament amb els altres pobles hispànics, lluitarà únicament per la victòria.

I sobre això cap dubte possible. Ha d'ésser aquesta, companys, una de les afirmacions més constants i més sistemàtiques que hem de fer en el curs de la nostra lluita, que hem fet ja des que la guerra va començar. Al principi de la guerra vàrem formular la doble consigna: "Ni equívocs separatistes, ni equívocs centralistes." L'hem mantinguda i la mantenim avui amb més fermesa i intensitat perquè els perills són ara més forts. Ha d'ésser constant preocupació del nostre Partit la fermesa de Catalunya en la lluita. Prevenir qualsevol feblesa per tal de corregir-la immediatament, perquè Catalunya respongui a la seva missió històrica i porti ben alta i ben orgullosament la bandera de la victòria per totes les terres d'Espanya.

UN VERITABLE RITME DE GUERRA

Hem de realitzar en ritme de guerra un autèntic programa de guerra. Una de les grans calamitats de la República des del començament, ha estat la manca de ritme. Hi ha hagut sempre un aparell burocràtic podrit, ple de sabotejadors, que ni la tragèdia immensa del poble espanyol ha pogut corregir. I aquest aparell burocràtic que encara subsisteix ha imposat un ritme desesperat a les realitzacions més elementals que exigia i exigeix la nostra lluita. És extraordinari que des del començament el nostre Partit s'ha vist obligat a repetir les mateixes consignes justes i necessàries i que no s'han realitzat o realitzat a mitges, no per manca de comprensió dels que dirigeixen la vida del país, sinó per falles greus, sistemàtiques, de sabotatge, d'incomprensió, d'ignorància, de l'aparell burocràtic estatal.

Però ara, companys, no podem perdre més temps i el ritme és totalment indispensable. No ens podem exposar a noves aventures. No ens podem exposar a noves situacions que podrien després explicar-se, que podrien després ésser compreses però, que ens crearien definitivament un problema potser insoluble.

I com que no podem permetre'ns el luxe de perdre més temps i de perdre energies en la petició de les mateixes coses, hem de declarar de la manera més categòrica, que una de les condicions essencials de la victòria és el ritme de treball de tot l'aparell burocràtic estatal. Ritme de guerra que, per sort, amb programa de guerra, ja comença a tenir-se però, no com nosaltres voldríem, com la situació exigeix. Hi ha major ritme en la formació de reserves i és en virtut d'aquest major ritme que s'ha pogut reconstruir un Exèrcit que la derrota havia desfet. Hi ha major ritme en l'acumulació de material bèl·lic.

Hi ha manca de ritme però, en els treballs de fortificació, precisament en un dels més essencials de l'hora actual, donades les característiques de la nostra situació, i caldrà, si això continua, cercar l'explicació no en la incompetència, no en la incomprensió, sinó en el sabotatge deliberat i sistemàtic. En la direcció militar del país hi ha hagut un canvi a fons. El Govern de la República ha donat milers i milers d'homes per a fortificacions, ha mobilitzat els obrers de la construcció, la pagesia, i ha organitzat els batallons de feixistes condemnats que fins aquest moment, i per vergonya nostra, pesaven com paràsits damunt l'economia col·lectiva. Els homes estan al camp, però l'aparell d'execució no rutlla encara. Bon ritme en la direcció, manca de ritme en l'execució. I no és permisible i no és tolerable, i caldrà que es procedeixi a una investigació seriosa en els organismes d'execució de la política militar del Govern, per tal de trobar-hi el que ja s'hi ha trobat diverses vegades: agents directes de Franco.

Disciplina d'acer. Quan nosaltres parlem de disciplina no tenim pas en el pensament les velles formacions militars. Demanem disciplina del nostre temps, disciplina d'homes que lluiten per una causa humana. Per això, en parlar de disciplina, parlem de recompensa. Envers i revers. No exigir, com abans podia fer-se, el sacrifici de la massa sense cap perspectiva, portada a aventures que no podia comprendre. Disciplina i recompensa. Ja estem en el camí, en bon ritme, que segurament caldrà accentuar. S'ha liquidat del tot aquell vell Decret que tractava com a pàries els militars de Milícies, que han estat justament els que han sostingut amb més fermesa, amb més heroïtat, la nostra lluita. S'ha acabat aquella concepció negativa que la recompensa havia d'ésser únicament distribuïda entre les primeres figures, que de vegades no se la mereixien, i es recompensa el combatent, el que més se la mereix i el que més se sacrifica. Hem vist els ascensos de companys molt estimats. Hem vist com s'han remogut a fons les formacions íntimes de les velles unitats que han lluitat aferrissadament mesos i mesos, i afirmem que aquestes justes promocions completen i acceleren la transformació definitiva del nostre Exèrcit.

S'ha d'accentuar el ritme en la política de depuració. Un gran tant per cent de responsabilitat del desastre de l'Est el trobem en la quantitat gran de traïdors que allí hi havia. La neteja no està pas acabada i cal continuar-la i no esperar que hi hagi una desgràcia per a posar un cert correctiu.

Amb major ritme s'ha de lliurar la direcció efectiva de les forces de la República des del més alt comanament fins al comanament més insignificant, als homes d'antifeixisme segur i que no pensin ni en la intimitat més íntima del seu pensament, en la possibilitat de la derrota. Els homes que manen el nostre Exèrcit han d'ésser homes que creguin i que vulguin la victòria; homes que no concebin, com no concebim nosaltres, la possibilitat de la derrota. Mentre al nostre Exèrcit hi hagin comanaments que no creguin fermament en la victòria, que no estiguin plenament convençuts de les possibilitats d'aquesta victòria, que no comprenguin els factors positius que ens permeten afirmar la nostra fe inquebrantable en la victòria, hi hauran desgràcies militars, car el comandament que tingui aquest pensament íntim, aquesta formació mental, aquesta concepció especial de la nostra lluita i de les nostres possibilitats, condueix les forces al combat vençut per endavant. Quantes n'hem vist i n'hem sofert d'aquestes experiències! Si aquest criteri

tan clar i just no s'aplica, i amb ritme accelerat, podem caure novament en vells errors. En l'error tan normal abans de considerar els comanaments de l'Exèrcit com una prolongació dels Comitès de Front Popular. Es deia: Hi ha tants comanaments i, doncs, tants han d'ésser dels comunistes, tants del P. S. U., tants del P. S. O. E., tants dels anarquistes, tants dels republicans, convertint la direcció de les unitats en una mena de Fronts Populars uniformats per oposar-les a un enemic fortament disciplinat i amb comanament únic autèntic, no pas simulat.

O bé en l'altre error de considerar com a homes de contextura diferent aquells que han sortit de la Milícia i els que provenen de les velles formacions professionals. Ni l'antecedent milicià, ni l'antecedent professional no han de servir d'orientació per a una política de reorganització dels comanaments del nostre Exèrcit, com tampoc ha de servir d'orientació la proporcionalitat. L'únic principi acceptable i just que ens permetrà posar a to el nostre Exèrcit, és el de la competència i de l'antifeixisme demostrats en la lluita. I quan aquest principi de la competència i de la convicció provada s'apliqui de manera rigorosa i sistemàtica en la formació dels quadres de comandament del nostre Exèrcit, des del caporal fins al general en Cap, tenim la plena convicció que aleshores haurérem creat l'instrument que necessitem per tal d'iniciar el nostre període ofensiu que acabarà amb la victòria damunt el feixisme internacional.

Comprovem un millor ritme en la política de recuperació. Tants com n'hi havien d'homes perduts per aquests camps i aquestes muntanyes i que estan ja ara en els seus llocs de lluita! Recuperació no únicament dels que varen esgarriar-se després de la ruptura del Front de l'Est, sinó també la més justa i positiva dels emboscats en les costes i en serveis auxiliars en llocs de direcció, la majoria d'ells dubtosos, i que estan ja avui incorporats a les unitats combatents.

Ritme de guerra en la realització d'un autèntic programa de guerra.

El lema del nostre Partit, el lema del Front antifeixista, el lema del Govern de la República, ha d'ésser: Un dia perdut és un dia de derrota, un dia guanyat és una possibilitat de victòria.

ORGANITZACIO DE LA INDUSTRIA DE GUERRA

Hem d'anar resoltament a l'organització definitiva de la indústria de guerra. Per comprendre aquest problema cal, en primer terme, liquidar una posició massa còmoda. Molta gent tendeix sempre a explicar-se les coses per la línia de la menor resistència. Abans de la guerra qualsevol catàstrofe, qualsevol fet ordinari o extraordinari s'explicava en quant a llur origen per la còmica frase: "la culpa és del clero". I ara ens diuen: "la culpa és dels obrers". I hem de dir que no, que la culpa no és dels obrers. Naturalment que els obrers no fan tot allò que es podria i haurien de fer, però la culpa no és essencialment d'ells. Quan hi ha una desorganització de llarga data, una desorganització malaltissa, la responsabilitat no hem de cercar-la en la base, sinó més amunt, en la direcció. O es direcció incompetent, que no sap el què porta entre mans i que per tant hauria de desaparèixer, o és direcció que està per dintre corrompuda i no pot lluitar contra el sabotatge, i aleshores no sola-

ment ha d'ésser apartada sinó jutjada i condemnada com es mereix. S'ha de començar per dalt, per tal de poder exigir amb el màxim d'eficàcia possible a la massa treballadora, tot el seu esforç.

En el problema d'indústries de guerra la cosa fonamental és assegurar a tot el conjunt de les nostres fàbriques les matèries primes i la força elèctrica que elles necessiten per a posar les màquines i l'esforç humà a ple rendiment. Estem convençuts que si la direcció d'Indústries de guerra revisa i rectifica procediments i assegura un proveïment normal i sense burocratismes inútils i entorpidors, a les indústries de guerra de les matèries primes necessàries i regula el seu nodriment en força elèctrica, no solament la massa obrera donarà el rendiment que pot donar, sinó que no hi haurà fàbrica on no es treballin els tres torns i amb una producció màxima. Es en aquestes condicions que es podrà crear a gran ritme el clima que ja existeix del stajanovisme, de l'emulació proletària entre els distints grups que hi puguí haver en cada fàbrica. Quan en una fàbrica no hi hagi manera d'explicar una baixa de producció mirant el magatzem de matèries primes o de combustibles, serà aleshores que els activistes, tota l'èlite de la nostra classe obrera sense distinció d'ideologia, es posarà en competència per tal de corregir una manca de producció de què ella pot ésser responsable i que causa al front de lluita un dels pitjors perjudicis.

Cal vetllar les direccions de les nostres fàbriques. No és fàcilment explicable que cap director d'indústria de guerra no hagi comparegut encara davant un Consell de Guerra, havent-hi hagut casos de baixa producció sense raons justificades.

Quan es veuen els processos de les colles de feixistes que passen per davant dels nostres Tribunals, en tots ells s'arriba a la mateixa conclusió: que la instrucció més categòrica que porten de Burgos, de Sant Sebastià o de Salamanca, és la de sabotejar les fàbriques de guerra. Per consegüent, en una política intel·ligent de direcció de la indústria de guerra al nostre país, ha d'haver-hi no solament la revisió dels mètodes de direcció, l'exigència de responsabilitats als directors, les fàbriques dels quals perdin producció sense motiu justificat, sinó que cal haver-hi també a l'alta direcció de les indústries de guerra la preocupació constant del sabotatge i el desig vehement de localitzar-lo en tot moment, de neutralitzar-lo i de punir-lo.

En una reorganització efectiva i definitiva de la indústria de guerra no s'ha d'oblidar la necessitat d'assegurar als treballadors de les fàbriques la sobrealimentació justa que els permeti i que permeti al poder públic exigir-los l'esforç físic que calgui per a produir amb el màxim rendiment. Teòricament, el problema està resolt, però en la pràctica no. I aquesta no solució pràctica del problema de l'alimentació suficient a les indústries de guerra, pot tenir en el fons la mateixa explicació o el mateix raonament que abans ens explicava la manca de producció, la pèrdua de producció, el desgavell de la direcció, el burocratisme que tot ho destorba i que és un obstacle constant a la franca reorganització de la indústria de guerra. Cap consideració de cap ordre no ha de deturar-nos en la solució d'aquest problema fonamental, car solament Catalunya, amb el seu utilitatge i la seva massa obrera qualificada, pot produir enormement més que avui i assegurar el proveïment de l'Exèrcit que lluita a Catalunya i tots els altres, i que, en conseqüència, lliuraria el Govern de la República d'enormes obligacions i despeses i deixaria a les seves mans recursos abundants per aplicar-los a una política d'importació de queviures i de matèries primes necessàries a l'organització moral i econòmica del nostre país.

Els Sindicats U. G. T. i C. N. T. tenen deures substantius en aquest problema de reorganització de les indústries de guerra. Per la seva força moral, per la seva facilitat d'actuació a través dels Comitès d'Enllaç, estan en condicions de desenvolupar una política constructiva en totes i cada una de les fàbriques per un major rendiment, per controlar el rendiment individual, per a imposar una bona administració de les matèries primes, la bona conservació i aprofitament de la maquinària, per accelerar, eliminant qualsevol dificultat d'ordre sindical, la incorporació de les dones al treball i per a combatre amb màxima eficàcia els actes de sabotatge i provocació que puguin produir-se.

MOBILITZACIO DELS RECURSOS DEL PAIS

Hem d'organitzar la mobilització dels recursos del país. Catalunya té enormes possibilitats que no s'han explotat. Un dels problemes centrals de la nostra lluita és el de les divises. Mentre la República tingui or i moneda estrangera per adquirir a l'exterior allò que no tenim en material bèl·lic, en primeres matèries, en queviures, en combustible, la República podrà sostenir la seva lluita i acabarà per imposar la seva voluntat al feixisme invasor. Per tant, un dels grans problemes centrals de la nostra lluita, repeteixo, és el de les divises i la renovació del seu estoc a mans del Govern de la República. I quant a Catalunya hem de declarar que no s'ha fet tot allò que es podia i s'havia de fer per a complir aquest objectiu importantíssim.

Catalunya no ha produït les divises en proporció suficient, i, no obstant, està en condicions de fer-ho. Nosaltres hem fet l'assaig i hem demostrat de manera pràctica, que aquesta afirmació no és literària. Molt sovint la solució d'un problema depèn de com ell és enfocat. Nosaltres sabíem per exemple, que a Catalunya hi havien, hi han encara, grans estocs de manufactura. Altres, sense acceptar l'existència d'aquests estocs consideraven que d'ésser veritat el problema de la seva mobilització podia ésser resolt enviant la guàrdia d'Assalt a les fàbriques que en tinguessin. És clar que aquesta no era una solució, car un problema econòmic mai no pot ésser resolt amb Guàrdies d'Assalt sinó amb criteri econòmic. Hem sostingut que tots els estocs de manufactura existents a Catalunya poden anar a mans del Govern perquè aquest els pugui transformar en divisa lliure i amb primera matèria simplement assegurant dues coses essencials: assegurar a la massa obrera que té els estocs en custòdia, un nou procés de fabricació i la categoria igual a la dels obrers d'indústria de guerra per a poder produir amb el màxim ritme els nous estocs que hauran de servir per a renovar de manera sistemàtica el fons de divises.

Hem aplicat amb èxit la nostra tesi. Hem proposat un canvi de valors igual en mercaderia, manufactura contra primera matèria, i ho hem aconseguit. El pla està en marxa i en bon èxit. Contra el que molts suposaven, els obrers no han negat lliurs estocs, els han lliurat, no pas per temença d'una responsabilitat sinó confiadament, alegrement, perquè han comprès que amb la valoració exterior dels seus productes, estarien en condicions de poder reiniciar el seu treball amb ple ritme, i de poder ésser útils, ells també, cent per cent a la causa.

En l'aplicació del pla hem aconseguit en dos mesos de treball contractes d'un valor aproximat de vuit milions de dòlars, resultat

magnífic per a l'economia de Catalunya que avui és, donades les circumstàncies militars de la nostra lluita, l'economia bàsica de la República. No dubtem que amb la col·laboració entusiasta de tots els Comitès d'Empresa i de la massa obrera que treballa a les fàbriques que posseeixen estocs, i mantenint i refermant l'estreta i lleial col·laboració dels òrgans de la Generalitat amb els corresponents del Govern Central, el pla de mobilització de la nostra indústria podrà arribar a la corba més alta.

Per ara, aquest començament de mobilització ens ha permès d'iniciar una política de reorganització industrial que en perspectiva ens ofereix grans èxits. Està en formació el grup tèxtil de productors de divises, amb quaranta-una empreses col·lectivitzades que representen 57 fàbriques i 30.470 obrers. Estan en formació els grups surer, d'interès tan vital per a les comarques gironines; el de la pell; el de la potassa; el del ciment; el químic; d'indústries diverses. Tots ells, acceptant les mateixes normes de lliurament d'estocs per tal d'adquirir amb ells les matèries primes, podran obrir cicles de producció que s'havien estroncat des del començament de la nostra guerra. Conclusió transcendental, perquè havent-se estroncat gairebé de manera fulminant, el mateix 19 de juliol, el corrent circulatori amb l'exterior, es produí el col·lapse de grans sectors de la nostra indústria, col·lapse que ha determinat un fenomen que caldrà estudiar, perquè ha donat motiu a actituds injustes i perilloses: el de l'empresa obrera que viu de l'estoc que trobà a la seva fàbrica.

No és, per tant, una afirmació gratuïta dir que Catalunya, amb el seu utilatge, amb la seva admirable massa obrera, està en condicions de pagar amb el seu treball la matèria prima, el combustible i els queviures que necessita per a posar a màxim rendiment cada una de les nostres unitats industrials, i de deixar una certa quantitat de divises lliure a disposició del Govern de la República.

Adhuc en les condicions d'avui de dèficit en la producció d'energia elèctrica, aquest pla pot ésser portat endavant, car, sortosament, la nostra antiga burgesia havia estat molt previsor i tenia un bon utilatge. No es fiava massa de les xarxes generals de conducció elèctrica i s'havia preocupat d'instalar el seu motor o el seu petit salt d'aigua per tal de poder continuar produint en el cas d'haver-hi alguna anormalitat, que el privés de força. I així tenim nombroses i ben utilades fàbriques, distribuïdes damunt tot el territori català, que poden ésser posades a tota marxa per posseir força pròpia, hidràulica, tèrmica o d'olis pesats.

Podem, doncs, amb voluntat i dinamisme, i arreconant burocratismes que tot ho destorben i enterboleixen, posar en marxa un grup poderós de producció de divises que determinarà, donades les especials característiques que ja hem analitzat, un considerable desplaçament de mà d'obra, sobretot de mà d'obra de ciutat, cap als llocs més allunyats, en els quals es podrà treballar, s'haurà de treballar, a tres torns.

Amb l'esforç, amb perseverança i establint una íntima i cordial col·laboració entre els organismes que intervenen per dret propi en la vida de Catalunya, com són els de l'Estat central i els de la Generalitat, és indiscutible que arribarem a transformar la vida econòmica del nostre país i a convertir una indústria que, en el seu conjunt, ha anat malvivint de les seves pròpies reserves, en una de les forces vitals de la República.

PER UNA JUSTA POLITICA DE PROVEIMENTS

Quan es parla de política de proveïments, dos problemes es plantegen. Primer, el de l'orientació, i, segon, el de l'especulació. El problema d'orientació és saber què cal comprar, i el de l'especulació saber com acabar amb ella.

En el problema d'orientació, i donada la limitació dels recursos del Govern de la República, s'imposa necessàriament una selecció. I el Partit ha d'afirmar concretament que en temps de guerra i d'obligada escassetat cal, en primer terme, assegurar el proveïment de pa i resoldre la fabricació de carn i d'ous en el propi país. S'ha comès un error que cal rectificar ràpidament. L'error de consentir la destrucció sistemàtica de la petita ramaderia per manca de pinso, tot i veient-se després obligats a cobrir de faisó deficient el dèficit de carn i d'ous comprant-ne a l'estranger, despenent molt més i resolent molt menys que si en temps degut s'hagués importat moresc i altres pinsos.

Hem de proposar un canvi d'orientació que permeti al Govern de la República assegurar un mínim relativament elevat de racionament de pa a tota la població, i reconstruir la petita ramaderia, que ens donarà en millors condicions de salut, de qualitat i de preu, allò que el nostre poble necessita per a tenir una alimentació de guerra.

I el problema de l'especulació? En la Primera Conferència Nacional, vàrem sostenir que l'especulació no era un problema de policies i jutges. Vàrem sostenir que la policia i la justícia eren factors i elements complementaris d'una política de lluita contra l'especulació. Vàrem sostenir que per a lluitar i resoldre aquest problema, calia un criteri econòmic, les línies fonamentals del qual eren i són, una política justa de preus, la distribució col·lectiva dels articles i el consum col·lectiu.

Una política justa de preus és essencial. Una política de preus lleugera o demagògica o incompetent, fomenta l'especulació, no la combat. Si en fixar uns preus de taxa no es tenen en compte les realitats econòmiques, i es fixen no d'acord amb aquesta realitat preus baixos, i per ésser baixos, arbitraris, no s'abarateix la vida, i no es liquida l'especulació. La vida es complica i s'encareix i es fomenta l'especulació més difícil de controlar, gairebé impossible de controlar, que és la correntment coneguda amb el nom de l'"home del sac", que apareix indefectiblement cada vegada que els preus arbitraris netegen d'articles els mercats. En quant es fixa el preu de taxa dels ous a 8 pessetes, desapareixen els ous, i és natural que així ocorri. Una justa política de preus ha d'estar d'acord amb la realitat econòmica, i si aquesta avui és la que imposa tot període d'inflació, vol dir que no hem de pensar més en els preus de referència del 19 de juliol del 1936, car no serveixen més que per a estorbar i fomentar la demagògia. En període d'inflació, els preus són variables, estan sotmesos a alternatives molt brusques, i com a norma determinativa no hem de tenir els preus de compra sinó els preus de renovació. Una justa política de preus ha d'ésser complementada per una política justa de salaris, que no han d'ésser tampoc congelats, sinó que han de seguir les variacions constants d'aquells per tal de mantenir el nivell de vida en una línia constant.

Cal meditar acuradament aquest problema de l'especulació, perquè estan succeint coses perilloses. S'està fent una demagògia indecent en matèria de preus, i s'està desenvolupant tota una política de provocació amb el pretext de perseguir els preus alts. Crido

l'atenció de tots, perquè tots es deixen portar, àdhuc la premsa, àdhuc la premsa del nostre Partit i de la U. G. T., per aquesta fàcil demagògia i per l'elogi indegut a uns jutges que abans no gosaven tocar un pèl del vell burgès i que avui no dubten en posar multes de centenars i centenars de milers pessetes, i en empresonar a Comitès d'Empresa sencers i llançar a la misèria a grans unitats industrials, tot i afirmant que cerquen la salut de la classe obrera.

Cal meditar, car el mateix es pot ésser agent de Franco per negligència, per indiferència, que per excés de zel.

Què passa amb els preus? Es que és just presentar la classe obrera de Catalunya com una classe parasitària que es menja allò que no és d'ella i que perjudica el benestar comú per un excés d'egoisme? No vol dir que no hi hagi petits nuclis de trotsquistes, d'especuladors i de feixistes que ho facin per esperit sabotejador, però aquesta acusació no pot recaure sobre el gran conjunt dels nostres treballadors. No és just. El que succeeix és que el problema dels preus de producció tampoc s'ha vist i s'ha analitzat amb criteri econòmic. Si hi hagués al nostre país una política d'atur forçós, aqueix fenomen de la fàbrica que viu del seu estoc no es produiria. L'estoc podria ésser aprofitat ja pel consum interior, ja per l'exportació, car la massa obrera d'aquella fàbrica, o grup de fàbriques, tindria a canvi de l'estoc un subsidi que li permetria viure encara que fos en condicions mínimes. No existeix aquesta política d'atur forçós, i aleshores, què succeeix? A Catalunya necessàriament ha d'haver-hi un tant per cent, dones sobretot, en atur forçós, donades les característiques especials de la nostra indústria amb la seva enorme indústria tèxtil, base i suport de la riquesa industrial catalana. Una tercera part de la població obrera de Catalunya treballa a la indústria tèxtil. Dos-cents cinquanta mil obrers viuen de la indústria tèxtil a Catalunya, i en produir-se la crisi profunda que avui patim des del 19 de juliol, determinada per la pèrdua fulminant dels mercats exteriors, per la pèrdua de les dues terceres parts del territori nacional que era abans el gran mercat consumidor de la nostra manufactura, inevitablement, un percentatge considerable d'aquesta massa obrera, es veu impossibilitada de continuar el seu sistema de treball.

Què hem de fer amb aquest percentatge més o menys gros d'obrers de la nostra indústria, que no poden treballar volent treballar? A manca del subsidi d'atur forçós no hi ha hagut més que una solució. Els obrers han mirat el magatzem de la seva fàbrica i allí han trobat un stock d'un valor determinat, o bé han preguntat al Banc, i allí han trobat un compte-corrent d'un valor determinat i han anat vivint, i van vivint d'aquests valors. I a mesura que la reserva de manufactura es va reduint, els consells d'empresa, i joestic segur que amb l'antuència de la base, van pujant els preus sense criteri econòmic, també i molt sovint, massa sovint, sense tenir en compte les normes legals i sense respectar els organismes que a Catalunya poden controlar i determinar una política de preus.

Es produeix l'anarquia dels preus que volen corregir uns Jutges, que no vull qualificar, que generalment es senten més consumidors que Jutges, i en aquest cas valdria més que deixessin d'ésser Jutges o Fiscals, d'aquests tan famosos que hi han avui, desconecent que un fenomen econòmic s'ha de resoldre amb criteri econòmic, que per a combatre l'especulació ha d'haver-hi una política justa de preus, que és fixar preus que estan d'acord amb la realitat, que és resoldre l'anarquia dels preus de cost amb el criteri econòmic d'establir el subsidi d'atur forçós.

Vàrem dir a la Primera Conferència Nacional, i fou ratificat en el III Congrés de la U. G. T., que la millor lluita contra l'especulació era l'organització cooperativista. Que calia que tota la massa catalana es llancés per la via cooperativista, per tal de poder acabar així amb l'especulació de la distribució individual. Sortosament, aquesta consigna del Partit, que es va fer seva la U. G. T., ha estat compresa d'una manera admirable pel nostre poble. Unes quantes xifres us ho demostraran. Progrés que ha fet el cooperativisme a Catalunya en nou mesos, és a dir, des del 24 de juliol del 1937 al 27 d'abril del 1938. En aquella data del 1937 hi havia a Barcelona 66 cooperatives. Hi ha a Barcelona, el 38, 122 cooperatives. A la resta de Catalunya hi havia 232 cooperatives; ara hi ha 367 cooperatives. Les cooperatives de Catalunya eren el 37, 358 i són avui 409. El 37 hi havia a Barcelona 27.030 socis, que representaven 134.508 familiars. A Barcelona hi ha, el 38, 128.064 socis, que representen 589.094 familiars, que és el 35.46 de la població total de la nostra ciutat. Hi havia fora de Barcelona 38.435 socis que representaven 177.031 familiars. Hi ha avui 83.294 socis que representen 383.152 familiars, és a dir, el 20,64 de la població rural de Catalunya. I en el conjunt de Catalunya, comprès Barcelona, hi havia el 1937, 65.565 socis que representaven 311.898 familiars, i aquest any hi ha 211.358 socis que representen 972.246 familiars, és a dir, el 33.31 de la nostra població total.

Fou, doncs, interpretada de manera admirable la consigna del Partit i s'ha anat realitzant amb un ritme extremadament accelerat, i és indiscutible que si en el conjunt de Catalunya, a desgrat de les deficiències obligades en el proveïment, s'ha anat mantenint un mínim tolerable del consum, ha estat gràcies a aquesta sensibilitat rectora del nostre poble que ha comprès quin era el camí que havia de seguir per tal d'endegar la puja de preus que la guerra planteja. Hem de tenir la convicció ferma que sense aquest moviment progressiu, les dificultats serien avui molt superiors. I caldrà insistir més per tal que el percentatge augmenti i perquè la cooperació arribi a tenir a Catalunya un pes tan extraordinari que per ella sola ofegui tot intent d'especulació del comerç privat. Però, per a obtenir això, caldrà aplicar amb més decisió una política oficial d'ajut a les cooperatives de consum de Catalunya.

Parlàrem en aquella Primera Conferència Nacional de la tercera solució en la lluita contra l'especulació, és a dir, de l'organització del consum col·lectiu, i en aquesta via les realitzacions de Catalunya són exemplars. Vegem unes quantes xifres. Del primer de maig d'enguany han funcionat a Catalunya 13 menjadors populars —preu 2'50— que han despatxat 25.950 coberts diaris, 167 menjadors econòmics tipus "B", és a dir, de 5 pessetes, que han despatxat 57.825 coberts diaris, 22 menjadors econòmics tipus "A", de 10 pessetes, que han despatxat 9.875 coberts diaris. És a dir, que pel mes de maig, per dia, en total els menjadors dels tres tipus que hi ha han despatxat 93.650 coberts, que representen, en el mes de maig, un total de coberts servits de 2.809.500.

Paral·lelament a aquesta organització, que es va estenent arreu de Catalunya, a totes les principals ciutats, hi ha una altra organització que segueix la mateixa línia aprovada per la nostra primera Conferència Nacional, que és la de resoldre, mitjançant el

consum col·lectiu, el problema gravíssim de l'alimentació mínima de la nostra infància. Els nostres infants, els infants de Catalunya, fills de Catalunya o fills de no catalans, però que resideixen a Catalunya, normalment són indiscutiblement els que més han sofert i sofreixen les angoixes de la guerra, perquè, fins ara, pel fet d'ésser del país ningú hi havia pensat. Pensàvem, i era natural, molt més en els desgraciats infants de fora que venien refugiats, per a poder-los ajudar. Però, quan es parla del problema de proveïments, que no és simplement el de portar articles i muntar magatzems, sinó el problema general de l'alimentació d'un país en temps de guerra, evidentment no podia mancar la preocupació essencial de resoldre, mitjançant la línia fixada del consum col·lectiu, el problema terrible, angoixós de la nostra infància. Sortosament, això està en marxa. La setmana entrant s'inaugurarà el menjador infantil de la barriada de Gràcia; després s'inaugurarà un altre de la barriada de Palomar, i en seguiran molts més.

En parlar de política de proveïments, és totalment necessari que hi hagi un criteri econòmic, tant en la fixació dels preus, tant en la lluita contra l'especulació, tant en l'organització de la distribució col·lectiva, com en el consum col·lectiu. De no aplicar-se sistemàticament aquest criteri econòmic, les despeses de l'Estat són molt més quantioses i les solucions seran sempre més difícils.

EL GRAN PROBLEMA DE LA UNITAT

Caldrà insistir en la línia del Front Popular. Vetllar perquè no puguin haver-hi desviacions. El Front Popular no és un organisme que pugui substituir cap organisme de Govern, que pugui realitzar cap funció governativa. El Front Popular és un instrument de col·laboració amb els governs de la República i de la Generalitat, i qualsevol desviació que pogués produir-se en aquella orientació hauria d'ésser corregida ràpidament pels nostres militants.

Però en aquesta línia de Front Popular hem d'insistir en un dels seus aspectes, que considerem fonamentals, que és el de la unitat orgànica de socialistes i comunistes. Són ja una realitat els Fronts Populars de Espanya, de Catalunya, els Comitès d'Enllaç C. N. T. - U. G. T., això és, la unitat antifeixista a través del Front Popular, la unitat obrera a través de les Sindicals; però manca realitzar la unitat política dels obrers a través dels Partits Marxistes, com s'ha realitzat a Catalunya. No n'hi ha prou que funcioni un Comitè d'Enllaç. Hem d'anar més enllà per tal de poder arribar a crear el Partit Únic del Proletariat a Espanya. Nosaltres considerem que una de les condicions primeres i més essencials de la victòria i de la reconstrucció després de la victòria, de la bona represa de la post-guerra, és precisament arribar a crear ràpidament el Partit Únic del Proletariat, que és ja, amb el seu Comitè d'Enllaç, l'eix de la vida política del nostre país i que ho serà encara molt més, amb més fermesa, amb més seguretat i més profit, essent, no Comitè d'Enllaç, sinó un tot orgànic.

I nosaltres ens atrevim a oferir als companys socialistes i comunistes d'Espanya l'exemple del Partit Socialista Unificat de Catalunya, i diem als companys socialistes i comunistes que d'una manera casual resideixen a Catalunya: "Veniu als rengles del P. S. U.

Afiliu-vos al P. S. U., socialistes i comunistes, perquè és en el sí del P. S. U. que aprendreu els avantatges i les virtuts de la unificació i podreu esborrar en el sí del P. S. U. els prejudicis que poguéssiu portar en quant a les conseqüències posteriors de la unificació. Perquè, normalment, una gran idea és destorbada per petites històries, més que per raons profundes. I molt sovint aquesta idea magnífica i necessària del Partit Unic del Proletariat és destorbada per petites històries, que serien esborrades immediatament així que convivissin amb companys de distinta procedència que han realitzat ja la seva unificació, que els poden donar exemple de com s'ha fet aquesta i quin resultat ha donat. I aprendrien a la vegada a treballar juntament amb els companys unificats i, per consegüent, a preparar la unificació definitiva dels dos grans Partits.

Queda, doncs, llançada la invitació, solemnement i cordialment, a socialistes i comunistes. El P. S. U. té les portes obertes per a aquests camarades i amb ells treballarà perquè en un dia pròxim sigui una realitat magnífica la formació del Partit Unic del Proletariat.

ELS CAPITULADORS NO HAN ESTAT VENÇUTS

Hem de lluitar cada dia amb més força contra tota idea de capitulació. Allò que us deia al principi de la maniobra que va ésser filla de la derrota militar, no és un perill definitivament vençut, és un perill latent, que pot sorgir en qualsevol moment. Hi han sectors d'opinió, hi han homes representatius que no renuncien, que no han renunciat, que segurament no renunciaran a la idea capituladora i que volen aprofitar una oportunitat per a iniciar aquella ofensiva que la reacció del poble de Barcelona tallà en sec arran del desastre militar. El Partit ha d'estar molt atent, ha d'ésser molt sensible per a copsar el perill abans que sigui massa dens i, per tant, per a poder ofegar, en quant aquest torni a sorgir amb motiu d'una situació militar nova o difícil, la idea del compromís, que no és compromís sinó capitulació.

LA SOLIDARITAT AMB ELS TREBALLADORS DE LA TERRA.

Ha d'ésser pel Partit una preocupació constant la política agrària. Especialment avui que, per raó de la mobilització, s'ha creat al nostre camp una situació difícil. La nostra pagesia, per forta que sigui i per antifeixista que se senti, no té prou braços per a poder fer rendir el màxim les seves terres i poder recollir els fruits, sense perdre'n ni un de sol, que tots fan falta a la nostra economia de guerra. I caldrà que el Partit, els nostres homes dirigents, tots els nuclis de la nostra joventut, cooperin a l'endegament de l'ajut a la pagesia a l'hora del conreu de la terra i a l'hora de la recollida dels fruits. En el nostre camp no hi ha prou braços i caldrà que per l'acció combinada del Partit i dels Fronts Populars vagin allí els braços de les nostres companyes i de la nostra joventut. Que puguin anar-hi els braços dels evacuats, que molt sovint es

converteixen, contra la seva pròpia voluntat, en paràsits de l'economia col·lectiva, i que pugui obtenir-se també la col·laboració estreta, íntima, com altres vegades s'ha fet, dels soldats del nostre Exèrcit Popular. Es així com es podrà complir la consigna: ni un sol gra de blat s'ha de perdre enguany a les comarques bladeres.

IV

EL PARTIT

I cal ara, per acabar, una vegada estudiada la situació, analitzar-ne els factors característics, i una vegada assenyalades les tasques essencials que ens corresponen, veure com és i quin és l'instrument millor d'execució que hi ha en el nostre país, que és el nostre Partit. El nostre Partit ha passat per una prova de foc. Partit jove, de formació política recent, ha estat sotmès a la prova més dura que hi pot haver per a una formació política com la nostra. I justament a les zones de Catalunya on el Partit, per la seva composició, podia oferir més dubtes, és on el Partit ha estat sotmès a la tasca dura. A les comarques llindants amb l'Aragó, cent per cent de pagesia, moltes d'elles de zones que no s'han incorporat sinó molt darrerament al moviment democràtic i avançat, rutinàries i supersticioses, de gran arrels caciquils, que ens podia fer témer un enfonsament total, no de la reraguarda immediata a les línies de lluita que s'anaven apropant, sinó del propi Partit, val la pena d'analitzar breument com el Partit ha sortit d'aquesta prova. Naturalment, hi ha hagut enormes febleses, grans defectes. Hi ha hagut covardies. Hi ha hagut desercions. Hi ha hagut immoralitats. Però en el gran conjunt, la massa del Partit i bona part dels dirigents locals, han respost magníficament. El Partit s'ha mantingut en els seus llocs de lluita, molt sovint essent ell sol a aixecar la bandera de lluita de les forces que havien de consolidar allí l'avangada de Catalunya contra el feixisme.

Quan en nom de l'Executiu vaig fer l'informe que tots recordareu en aquest mateix Palau, vàrem anunciar que el Comitè Executiu seria inexorable amb tots aquells companys que en aquestes hores de prova no responguessin al seu deure. El Comitè Executiu ha complert al peu de la lletra aquesta afirmació. Allí on ha comprovat febleses, covardia i deserció, el Comitè Executiu ha actuat ràpidament i enèrgica, i espera que mereixerà l'aprovació del Comitè Central. El cas més greu fou el d'un ex-membre del Comitè Central, Vilà, que havia tingut càrrecs polítics d'alta representació a les comarques de Lleida, que tenia en aquell moment un càrrec militar d'alta responsabilitat i que desertà. El Comitè Executiu l'ha expulsat fulminantment del Partit i espera que el Central ratificarà aquesta expulsió. Sense mirar la categoria o el lloc de direcció que ocupés aquell que delinquia, el Comitè Executiu ha procedit contra ell amb tota duresa. Perquè si el Comitè Executiu en hores de grans dificultats i de grans perills no hagués actuat com ha actuat, el Partit hauria correput el perill de corrompre's de dalt a baix. I la salut del Partit, que en el seu conjunt ha de-

mostrat que és sana i vigorosa, es mantindrà i es consolidarà mitjançant aquesta política contra els covards que hi puguin haver en els seus rengles i que surten a flor quan les circumstàncies empenyen.

El Partit ha demostrat en aquestes hores greus, que és ja un veritable Partit monolític, un Partit bolxevic que sabrà resistir encara molt millor les proves que puguin venir, per dures que aquestes siguin.

Naturalment que el Partit té falles i febleses que ha de corregir. El Partit i el Central ho han d'analitzar punt per punt.

No s'ha treballat encertadament en indústries de guerra. Moltes de les seves febleses de la indústria de guerra poden ésser atribuïdes a la manca de comprensió i de treball actiu del nostre Partit, perquè és cosa demostrada que quan els militants del nostre Partit han comprès la línia del Partit i les característiques del seu treball en una fàbrica de guerra, la producció ha augmentat immediatament. Hem, doncs, de compartir la responsabilitat en la poca producció, a causa d'aquesta manca de comprensió i per la poca activitat que hi ha hagut a les indústries de guerra.

El Partit no ha treballat prou intel·ligentment en els Sindicats, no ha sabut coordinar els seus esforços.

No ha sabut vèncer les dificultats que crea arreu de Catalunya la mobilització, i sobre això el Central caldrà que hi mediti i trobi el camí de sortida.

El Partit no ha comprès prou bé la línia marcada pel Ple de Lleida quant al treball femení, i àdhuc les pròpies companyes no han sabut extreure d'aquesta orientació tot el profit que podien treure'n. I caldrà revisar mètodes de treball i escatir les qualitats especials que el Partit ha donat a l'organització femenina. Perquè si abans les dones eren necessàries, avui, en les condicions noves de la lluita i de la mobilització són totalment imprescindibles.

El Partit no ha comprès prou bé, en el seu conjunt, les relacions que ha de mantenir amb la J. S. U. Molt s'ha avançat en aquest aspecte, però, caldrà corregir les darreres deficiències.

El Partit no ha treballat bé en les grans organitzacions de masses. No obstant haver impulsat el Partit el moviment cooperatiu, el treball orgànic del Partit en el moviment cooperatiu és dèbil, i no ha coordinat el seu treball ni en el Socors Roig Internacional ni en els Amics de la Unió Soviètica, ni en altres organismes de masses que necessiten l'impuls del Partit, que sumat a l'impuls que donen a les mateixes organitzacions altres organismes del Front Popular, les consolidaran i les portaran allà on elles han d'estar.

El Partit es queixa de la manca de quadres. Evidentment, és una raó. La mobilització desguarneix els radis, l'organització comarcal i el propi Comitè Central. Però, el Partit ha de comprendre que en les condicions d'avui aquestes dificultats s'han de resoldre mitjançant una política audaç d'incorporació de les dones en la direcció. Molts radis no ho han sabut comprendre, però aquells radis que han comprès la nova línia han obtingut resultats positius i caldrà seguir-la amb la màxima energia: tots els quadres de direcció han d'ésser completats per companyes.

El problema dels quadres ha d'ésser preocupació constant i permanent del nostre Partit. Els quadres ho decideixen tot. I haurà, per tant, el Partit, de preocupar-se de multiplicar les escoles de quadres, per tal d'extraure'n amb el mínim temps d'ensenyament possible i amb el màxim d'intensitat a l'estudi, noves promocions de companys, d'edat no mobilitzable, i sobretot de companyes, que poden, després de passar per aquesta escola, incorporar-se als quadres directius del Partit i sostenir ben alta aquesta direcció.

Naturalment que les febleses del nostre Partit seran totes elles corregides, n'estem completament convençuts, perquè damunt de tot, tenim nosaltres una gran virtut que és la de la pròpia unitat. Es aquesta unitat orgànica, indestructible, monolítica, que té el nostre Partit, la qual ens permetrà vèncer totes les dificultats internes i externes, la qual ens permet dir categòricament als nostres militants que la cosa més sagrada per a tots els que estan avui a Catalunya és la unitat del P. S. U. Que aquesta unitat del P. S. U. no ha d'ésser posada en perill per ningú. Que aquell que posi en perill la unitat del P. S. U. i allò que aquesta unitat significa en la nostra lluita, servirà, encara que ell no ho vulgui, la causa dels nostres enemics i que haurà de merèixer, per consegüent, per part del P. S. U. i de tots els antifeixistes conscients que hi hagi a la nostra terra, el tracte que es mereix aquell que perjudica la causa comuna.

I segurs de la nostra unitat i de la nostra capacitat de lluita, seguirem endavant, forts i fermes, fins a fer-nos dignes totalment de pertànyer, com pertanyem, a la gloriosa Internacional Comunista.

Salut.

EL P.S.U. DAVANT LA SITUACIÓ ACTUAL.

Discurs de Joan Comorera en el acte del P.S.U.C., celebrat al teatre Tivoli de Barcelona, el 2 d'octubre del 1938. Ed. Agitació i Propaganda, P.S.U. 1938.

Companys i companyes: Hem arribat a un dels moments culminants de la nostra lluita. Estem en la cruïlla decisiva de la nostra lluita; i les forces negatives i positives -- que lluiten en el si de la nostra col·lectivitat poden donar ara la batalla definitiva. Es per això que el Partit Socialista Unificat de Catalunya, com en altres moments -- també decisius, ha considerat necessari en aquests instants donar a conèixer el seu criteri a tots els treballadors, a tots els pobles i a tots els antifeixistes de Catalunya i d'Espanya.

La nostra lluita és un dels capítols més heroics i més -- transcendents de la política internacional.

Per comprendre el caràcter de la nostra lluita, per a poder copsar les incidències que es produeixen tan sovint -- ara en el seu curs, és totalment necessari que els antifeixistes d'aquí no desvinculen el nostre problema dels problemes universals. Si cometéssim l'error -- com molts cometem -- d'aïllar la nostra lluita i de mirar-la i estudiar-la com si fos un fenomen que té causes únicament interiors, no la comprendríem, no es podria comprendre-la i no es podria per consegüent, arribar a l'única conclusió admissible: a la victòria definitiva sobre les forces de negació i de -- reacció internacionals.

La nostra lluita és un dels capítols, segurament un dels -- capítols més heroics i més transcendents, de la política internacional.

El feixisme no declara la guerra; la fa.

¿Què passa avui al món? Ja fa molts anys que al món no hi ha tranquil·litat, que al món es van succeint episodis més o menys sagnants que posen constantment tota la humanitat en perill mortal. Coincideix aquesta intranquil·litat permanent d'Europa i altres continents, amb la consolidació -- del feixisme internacional. El factor de perturbació, el factor negatiu que en els nostres dies és el feixisme internacional, ha imposat a la humanitat una nova política: la política pirata de saqueig i de cinisme. Totes les normes tradicionals han estat trencades. Hi ha guerra arreu del món, però no hi ha guerra en cap lloc. És aquesta la nova modalitat feixista que envaeix els països, que els -- destrou, que assassina els infants i les dones, que s'apo

dera després de les riqueses naturals del país, però que no declara mai la guerra a ningú. I en aquesta nova modalitat imposada pel feixisme internacional veiem nosaltres el desenvolupament clar, categòric, sistemàtic, d'un pla de domini efectiu, d'una voluntat vehement d'imposar a tots els pobles el domini brut de la gran finança internacional.

Tres són els països "leaders" del moviment feixista internacional: Itàlia, Alemanya i Japó, pobles sotmesos a la més dura, a la més cruel de les tiranies. Tres països que s'han confabulat i que marxen conjuntament -i fins ara de manera molt ferma- a la consecució de tots els seus fins.

Els objectius del triangle Roma-Berlín-Tòquio.

Tanmateix, el triangle Roma-Berlín-Tòquio, i el famós eix Roma-Berlín, sembla que s'hagin repartit el món en zones d'influència. El Japó envaei Xina, s'ha apoderat ja de la Manxúria i pretés la Xina del Sud i la Xina del Nord, mentre es prepara per atacar la República popular de Mongòlia. I en perspectives més llunyanes, per envair, si pogués, l'Àsia soviètica. I en perspectives segurament no tan llunyanes, la pròpia Àssia anglesa, avui sotmesa a un Imperi que està dirigit per un instrument d'Hitler i de Mussolini

Itàlia va envair i va apoderar-se d'Abissínia, Alemanya ha envaït i s'ha apoderat d'Austria i ha recíxit ara en la seva ofensiva sobre Txecoslovàquia. I Alemanya i Itàlia, juntes, han provocat la nostra guerra amb el desig de convertir el nostre país en colònia seva i en punt de partida d'ofensives de major profunditat contra l'Europa Occidental, i, concretament, contra França. Tota aquesta sèrie de fets que en pocs anys s'han anat produint revelen de manera claríssima què vol i on va el feixisme internacional.

Encara que sembli somni de boigs, Mussolini s'ha proposat de restablir el vell Imperi Romà, encara que aquesta vegada compartit en comandita amb aquells bàrbars que fa uns segles el destruïren. Vegeu les directrius de l'ofensiva de Mussolini: ha pres Albània, punt de partida per destruir Iugoslàvia i quedar-se amb la mar Adriàtica. Ha pres Corfú i altres bases gregues, camins de penetració contra Grècia, base aquesta d'operacions contra l'Àssia Menor. I, competint amb França, cobeja establir el seu domini sobre el litoral mediterrani, des del Canal de Suez a Gibraltar.

I, vegi's Hitler: els que tenen ulls per veure i enteniment per comprendre han pogut copsar tota la volada del projecte d'Hitler, com ho ha demostrat en el seu darrer discurs als esportius de Berlín, discurs en el qual deia,

en referir-se a la qüestió dels sudetes, que ell sentia satisfeta tota la seva ambició europea. Car fou aleshores - quan llançà aquella frase en què digué que encara restaven escampats per Europa, deu milions d'alemanys, aquests alemanys que Hitler el carnisser anomena "pobres criatures de Déu".

Espanya és l'obstacle que s'oposa als plans imperialistes i opressors del feixisme.

I, on són aquests deu milions d'alemanys? N'hi ha uns -- quants a la mateixa Itàlia, que un dia o altre pagarà l'error històric d'haver posat el seu pitjor enemic a la frontera de Brenner. N'hi ha encara més: n'hi ha a Suïssa; n'hi ha a Alsàcia i Lorena; n'hi ha a Luxemburg; n'hi ha a Bèlgica; n'hi ha a Holanda; n'hi ha a Dinamarca i n'hi ha a Polònia, aquest malastruc país dirigit per polítics suicides que fan la gara-gara al seu pitjor enemic. Perquè és a Polònia on hi ha el passadís de Dantzig, creat artificialment per les potències occidentals amb el pla d'establir una sortida al mar i que divideix l'Alemanya del Nord en dos trossos.

I, qui podria pensar que en l'ambició descomunal d'Hitler pugui, en cap moment, en el seu íntim pensament, abandonar aquests deu milions que diu que han de tornar al si de la mare pàtria?

Es clar que això és la perspectiva de noves incidències, de noves amenaces de guerra mundial, de noves provocacions a la paciència i a la resignació de les democràcies occidentals; però per tal de poder realitzar tots llurs plans ambiciosos, tant Hitler com Mussolini necessiten, d'una manera imperiosa, resoldre a favor seu el problema d'Espanya. Perquè Hitler i Mussolini saben ja de manera positiva que França, no obstant la covardia dels seus governants d'avui no és, ni per la seva voluntat popular, ni per la seva força econòmica, ni per la seva potència militar, ni pel seu poder imperial, un país tan fàcilment liquidable com Txecoslovàquia, com Austria o com Abissínia. I abans de llançar-se damunt d'ella, de tractar de sotmetre-la a les seves ambicions per tal de lligar-la a la seva política, de grat o per força, necessiten envoltar-la de baionetes, necessiten tancar-li tota mena d'esperança convergint cap a una lluita armada; i per envoltar França de baionetes és indispensable el domini del nostre país, perquè el nostre país significa per a França, no ja una nova frontera: significa per a França tres noves fronteres, és a dir, la -- frontera africana, la frontera marítima per les Balears, i la frontera europea terrestre pels Pirineus. Significa -- per a França l'isolament dintre del continent i el trenca-

ment de les seves comunicacions imperials; significa restar limitada als propis recursos davant d'un poder extraordinari i enfortit per la covardia dels governants de les democràcies d'avui.

Per això, en el pla internacional d'ara, la nostra lluita és un dels seus capítols fonamentals. No es limita a això l'ambició internacional del feixisme; en la manera que va realitzant, pas a pas, el seu pla, es va eixamplant també.

El gran objectiu final: la U.R.S.S.

Quin és el seu objectiu final? En la perspectiva més o menys llunyana, dominat el Centre d'Europa, dominada la resistència pel costat de França i assolida la nostra esclavitud, hi ha la gran marxa, tan cobejada per Hitler i Mussolini i la gran finança, sobre la nostra pàtria proletària, sobre la U.R.S.S.

I en aquest joc internacional, on figuren forces tan variades i on es sacrifiquen tants milions de vides, quan ens pregunten l'opinió, quan ens diuen "¿què fa Anglaterra per tal d'oposar-s'hi?", hem de respondre que el poble anglès, els treballadors, els pagesos i la petita burgesia anglesa, marxen d'acord amb els pobles lliures de tot el món. Però a Anglaterra hi ha una poderosa oligarquia simbolitzada per Chamberlain. I Chamberlain, que no defensa les democràcies angleses, ni europees, ni mundials, aspira a esdevenir, i vol ésser, el banquer, el caixer d'aquesta oligarquia de les finances feixistes.

De l'espoliació, de l'assassinat, de l'afany de domini en diuen anticomunisme.

Es clar que el feixisme internacional tracta encara, malgrat que no pas molt, de disfressar les seves intencions; no pas molt, perquè en els discursos d'Hitler i en els de Mussolini molt sovint és revela tota la trajectòria d'aquells propòsits. Però, tant per raons de política interior, com per donar als seus còmplices de l'Europa occidental arguments per justificar les seves repetides claudicacions, volen camuflar llurs actituds precedents i ens diuen que tot el que fan ho fan per lluitar contra el comunisme i que el que realitzen ara no és més que protegir llurs connacionals. Són els arguments emprats per Hitler i Mussolini per a satisfereix llurs peticions respecte als pobles de l'Europa occidental. Però què hi ha, en això de l'anticomunisme? Ja sabem que Roma, Berlín i Tòquio signaren fa mesos el pacte anticomunista. Què passa, però, amb el pacte anticomunista? El comunisme de Xina, atacada avui! Xina era i és a sang i a foc governada per Xang-Kai-Xec, leader del Kuomintang, -

partit que ha perseguit a sang i a foc els comunistes xinesos. I què passa avui a Xina? No hi ha un sol comunista en la governació de tota la República. L'única cosa que -- allí els comunistes, han fet, ha estat posar-se a les rengles de l'Exèrcit nacional xinès, comandat pel nostre heroic camarada Tchu-De, per tal de donar la seva sang, no per la implantació de la dictadura proletària, sinó per assegurar la independència de la seva Pàtria i la seva integritat territorial. Es que hi havia comunistes a Abissínia? Es que ens ha demostrat algú que el ras Neru és un leader comunista, o que potser era un comunista camiflat sota el sagrat paraigües imperial el bon Negus? Es que hi havia comunistes a Austria? A Austria, comunistes i socialistes estaven declarats fora de la llei i quan la invasió sotmetia aquell dissortat país, hi governava un conglomerat catòlic, reaccionari i nacionalista. Es que hi ha comunistes en la dissortada Txecoslovàquia? Ni abans, ni després de la indignitat comesa contra aquell malaurat país no hi havia ni hi ha comunistes en el seu Govern, i més aviat la República, dirigida per Benes i governada pels partits republicans i social-demòcrates, tenia matisos accentuats d'anticomunisme. Es que hi havia comunistes a Espanya? El 19 de juliol del 1936 governava el nostre país una formació íntegrament republicana, i a les Corts de la República de quatre-cents cinquanta diputats, només n'hi havia quinze de comunistes.

Ni anticomunisme, ni protecció als connacionals: ferro, oli petroli, blat...

La protecció als connacionals, a les "pobres criatures de Déu" -que diu Hitler-, vegem-la també. A Xina no hi havia problema racial japonès, a no ésser que els japonesos, per mitjà d'algun geni i de manera més o menys científica, sostinguin que tots els grocs són japonesos. ¿Es que a Abissínia hi havia italians? Ja sabem que els italians tenen poques manies en qüestions sexuals; però no havien arribat a temps per a fer-ne. ¿Es que a Espanya hi ha reivindicacions de nuclis alemanys o italians? Es possible que n'hi pugui haver d'aquí una temporada a la zona per ells envaïda, però ara no. Austria, país de llengua alemanya, però país independent de forta i renovada personalitat històrica, no pertanyia a Alemanya directament. Ha estat precisament l'opositora a les ambicions germàniques del nord a l'esperit prussià. Què és el que porta endavant Hitler i la seva camarilla? Si el fet de parlar alemany significa la prova definitiva i científica de la tesi d'Hitler, aleshores nosaltres ja en tindriem prou per a reivindicar tota l'Amèrica llatina. I que Anglaterra prepari la seva esquadra, que ja se li deu revoltar de tan covarda que és, per anar contra Nord Amèrica, perquè els ianquis parlen anglès. Naturalment que nosaltres estem exposats que qualsevol dia un especialista

demostrí concretament que nosaltres tenim sang alemanya, i que França també, perquè fa bastants segles que passaren per França i Espanya els gods, els alans, i els vàndals. O bé que Hitler s'agafi en el fet que fa tants anys un rei espanyol, Carles III, per a repoblar zones d'Andalusia, hi va instal·lar uns quants milers de colons alemanys, i que vulgui amb això demostrar que hi ha algun andalús o algun gitano per a fonamentar les seves reivindicacions.

Ja sabem que els alemanys són especialistes per a tot, que són grans tècnics, i res no ens salva que algun dia surti un "dóktor" molt especialitzat i ari cent per cent, que ens demostrí que a sota del pigment d'un negroide s'amaga el cap quadrat i ros d'un alemany de pura raça. I fins pot arribar-se a demostrar que tota la humanitat, és de raça germànica, o almenys subproducte de raça germànica. No; ni l'anticomunisme ni la protecció als connacionals no són arguments que valguin la pena d'ésser tinguts en compte.

En definitiva, és l'ambició de domini alló que guia el feixisme internacional; és el nostre ferro, i el nostre carbó i el nostre oli, i el petroli de Romania, i el blat dels Balcans, i les planúries immenses i riques de la Rússia soviètica, i el seu utilitatge i instal·lacions industrials, i la seva força extraordinària en matèries primes, el que cobeja el feixisme internacional. I tot col·locat o per col·locar-ho al servei de l'imperi de la gran finança.

L'engany de la No Intervenció.

I davant d'aquesta força desfermada del feixisme internacional, que per ara va seguint pas a pas la seva marxa i va desenvolupant pas a pas els seus propòsits, que permetten posar de manifest com es defensen les democràcies occidentals, els Chamberlain, els Citrine i els Blum varen inventar com a paracop la No Intervenció. I varen enganyar miserablement els seus pobles, perquè varen sostenir que la No Intervenció era la pau; que la No Intervenció, aplicada concretament a la nostra guerra, evitaria que la guerra d'Espanya esdevingués guerra internacional; i han enganyat miserablement els seus pobles, perquè la No Intervenció no sols no ha salvat la pau, sinó que provoca constantment la guerra. I tindran la guerra vulguin o no vulguin! I han enganyat els seus països dient-los que la nostra guerra és guerra civil, quan saben positivament que és guerra d'invasió, quan saben positivament que nosaltres fem una guerra d'independència nacional. I enganyen els seus pobles quan sostenen que amb la política de "premi a l'agressor" els feixistes un dia s'avergonyiran de la seva conducta de fam de riquesa dels altres pobles. I no han salvat la pau perquè els pobles d'Occident per alliberar-se de --

les cobejances feixistes, hauran de fer un dia o altre la guerra. I si no la fan la guerra contra el feixisme per assegurar les seves llibertats, per assegurar la independència del seu país, hauran de fer-la com soldats colonials en els rengles del gran exèrcit imperial feixista - en les hores de la gran marxa sobre la U.R.S.S.

Podria repetir-se l'aventura napoleònica.

La història es repeteix sovint. Així, podria repetir-se l'aventura napoleònica. La gran marxa de Napoleó sobre la Rússia antiga, amb un exèrcit de mig milió d'homes integrat per lleves arrencades de tots els països europeus prèviament sotmesos al gran soldat aventurer, pot repetir-se. La història també es repetirà amb els seus resultats perquè si aleshores Napoleó es va trobar amb les neus de l'estepa, avui els terroristes internacionals es troben davant d'un poble resolt a defensar la seva civilització sota el guiatge mestrirol del nostre gran camarada Stalin.

Però no arribarem al final d'aquesta aventura feixista, perquè els pobles d'Occident acabaran per comprendre el camí que han de seguir per salvar-se de la ignomínia d'èsser sotmesos per la gran finança internacional, que sosté com a instruments Hitler i Mussolini, i sabrà en el moment degut llançar ben lluny els indignes homes que avui han venut la dignitat del seu país, l'esdevenidor del seu país, per una ficció mentida de pau. I sabran refer-se i sabran posar a la direcció dels seus comuns destins homes que voldran combatre el feixisme amb l'energia i la força necessàries per deturar-lo i oposar-li allò que pot parar únicament el crim feixista: l'exemple espanyol.

Nosaltres, amb la nostra lluita, hem marcat al món el camí a seguir.

Nosaltres, amb la nostra lluita, hem demostrat quin és el camí que el món ha de seguir per a poder alliberar-se d'aquest pesombre del feixisme. És l'Espanya, amb la seva lluita heroica per la seva independència, per la seva integritat nacional, per assegurar als seus fills el dret a governar-se com ells vulguin, la que senyala a tot Europa - a l'Europa encara lliure del feixisme i a l'Europa sotmesa al feixisme - quin és el camí de la salvació. I és aquesta conclusió, companys, la que caracteritza fonamentalment la nostra lluita, la que augmenta el valor històric d'aquesta lluita i la nostra responsabilitat. No és un episodi que es resolgui com es vulgui. Lavors no tindria altres repercussions interiors; sinó que és un capítol bàsic de la història contemporània, perquè venent no

saltes destrocem el feixisme, i perquè vençuts nosaltres - el feixisme internacional dominaria resoltament tota l'Europa Occidental i podria desenvolupar la seva ofensiva de destrucció contra la Pàtria del Proletariat.

Hem afirmat nosaltres, des del començament, que aquesta guerra podem guanyar-la. Però cal que diguem: aquesta guerra "devem" guanyar-la. Hem de vèncer, per a nosaltres i per a tothom, per assegurar la nostra independència, per assegurar la nostra integritat territorial, per assegurar la nostra llibertat i per assegurar la pau i la llibertat a tota la humanitat avançada i progressiva. Aquesta missió històrica que significa per nosaltres aquesta lluita, ens obliga, per consegüent cada dia més profundament sobre l'actitud nostra per a poder arribar el més ràpidament possible a la victòria. I en analitzar els factors determinants de la nostra victòria, és completament precís que tots els anti-feixistes demostrin plena serenitat i que estiguin orfes completament de tot sectarisme.

Hem de mantenir la consigna de la victòria: Resistir!

En primer terme, hem de mantenir per justa i per triomfal la consigna llançada pel president del Govern de la República, doctor Negrín, en constituir-se el Govern d'unió Nacional a darrers de març d'aquest any: "Resistir!" Molts diuen que aquesta no és una consigna i que en caldria, en tot cas una altra de més adient; però els que això diuen, podríem contestar-los: Com estàvem -i val la pena de recordar-ho- al moment d'ésser llançada aquesta consigna "Resistir!", -acollida fervorosament pel nostre Partit? El Front d'Aragó havia caigut, els feixistes estaven a Lleida, arribaven als Pirineus, s'apoderaven de les centrals elèctriques. Davant d'ells no tenien altra força d'oposició que una multitud de soldats espaordits, desmoralitzats, sense comandament; sense formar, agrupats, cap mena d'unitat orgànica. Soldats que s'escampaven per les terres de la rera guarda catalana i li encomanaven el propi pànic. No hi havia remei! Així semblava a molts, i almenys així ho significaven tots els senyors semi-il·lustres que coneixem d'un a un i que preparaven les seves maletes i es preguntaven els uns als altres quina era la carretera més curta i més segura per fugir a França.

Els fruits de la nostra resistència.

En produir-se el canvi polític, en ésser llançada la consigna "Resistir és vèncer!", va succeir el que tots ja sabem. Es va restablir amb rapidesa fulminant el front de l'Est. Va ésser doturada al front de Lleida, als Pirineus, l'allau feixista. I aturada la primera capenta, no obstant la rup-

tura de comunicacions geogràfiques amb la resta de la República, va poder reorganitzar-se en condicions inversemblants de dificultat i d'angoixa, el nostre Exèrcit; i amb tal èxit i de tal manera, que en menys d'un mes després de la gran desfeta i del gran pànic el nou Exèrcit reorganitzat es llançà a la gloriosa ofensiva de Balaguer; i tres mesos després aquest nou Exèrcit havia obtingut la victòria extraordinària de l'Ebre.

¿Qui podria dubtar ja de la vàlua exemplar d'aquesta consigna, i qui pot assegurar avui honradament que ja no té actualitat?

Si en el primer període la consigna "Resistir!" ens ha permès d'aturar l'avanç feixista, ens ha permès de reorganitzar el nostre Exèrcit, ens ha permès de consolidar el nostre front, ens ha permès de llançar-nos a ofensives gloriores com la de l'Ebre i ens ha permès de consolidar el front de Llevant, que semblava perdut sempre més, que no podem sentir-nos capaços d'esperar perseverant-hi? Ens darà, clara i neta, la victòria. La victòria que molts covards d'ací temen!

La virtut de la consigna que compregueren la reraguarda i l'Exèrcit s'ha palesat d'ençà del dia que es llançà, per un major prestigi d'Espanya i de la nostra República. S'ha aprofundit fins a la zona enemiga i s'ha fet evident en el món internacional. Sí, companys: en el món internacional.

Resistir no és una consigna passiva.

No us deixeu desorientar per les actituds covardes i claudicants dels que avui governen França i Anglaterra són -- llurs pobles i en el si dels treballadors antifeixistes, de les masses populars de França i Anglaterra, la nostra República es troba clavada en el seu cor i són ells els -- qui a la fi provocaran en cada un dels seus països la reacció favorable. Però, companys, resistir no és pas una consigna passiva. No vol dir establir unes línies de trinxeres més o menys fortes i aguantar rera d'elles mentre passa el temps. No. És una consigna activa. Perquè resistir, en la seva veritable substància, és no deixar-se vèncer. I per no deixar-se vèncer cal no resignar-se, sinó -- treballar i canviar profundament la situació en els mesos que segueixen.

I en aquesta línia de resistència activa la primera preocupació, sempre la més cabdal, sempre la més fonamental, és continuar el procés d'envigoriment del nostre Exèrcit popular.

No tenim encara l'Exèrcit que la República necessita. Molt camí s'ha recorregut, però molt de camí s'ha de recórrer - encara per poder arribar a construir l'Exèrcit que la República vol i que necessita.

Molt s'ha fet, però resta encara molt per fer. Cal aconseguir una veritable unitat orgànica que encara no tenim. S'hi marxa pel camí, però no s'hi ha arribat. Manca una política activa, més activa que la d'avui, tot i essent-ne molt. S'ha d'anar a la formació dels quadres tècnics del nostre Exèrcit; a la formació dels quadres mitjans i a la formació dels quadres superiors amb constitució de veritables i qualificats Estats Majors.

Tots els homes joves, al front!

Ens cal més audàcia, més sistematització en la política de reserves, tenint en compte que en matèria de reserves hem arribat ja a un nou període. En el primer, interessava i urgia la formació de grans masses d'homes que poguessin fer front a qualsevol contingència militar o que poguessin respondre amb llur coratge als plans d'ofensiva del nostre Estat Major. I ara entrem en el període de l'administració intel·ligent de les nostres reserves; i aquesta administració intel·ligent de les nostres reserves vol dir, en primer terme: tots els homes joves, al front!

Ens haurem pogut donar, mesos enrera, el luxe de distreure forces de tota mena en organismes auxiliars de reraguarda, tots els quals realitzen una funció útil a la guerra. Aquest luxe no ens el podem donar avui i aquests cossos auxiliars de reraguarda que realitzen funcions necessàries a la guerra cal que siguin nodrits amb mutilats o amb dones, Una veu: Fora "enchufes", i amb les lleves velles. Per consegüent, en aquest procés d'enfortiment, envigoriment sistemàtic del nostre Exèrcit, s'imposa una política ràpida de depuració, de liquidació dels emboscats, que encara n'hi ha, a l'Exèrcit i a la indústria de guerra, així com en les indústries militaritzades, on n'hi ha molts mils. Solament a les indústries o a les empreses d'electricitat n'hi ha més de 1.500, i són peons i són tècnics que porten la maleta quan van a arreglar les instal·lacions.

Cal enfortir una política de reserves.

Cal fer una política de reserves; una política d'unitat orgànica del nostre Exèrcit; política de formació activa de quadres de comandament; i, sobretot, política de fortificacions. Ha estat la consigna permanent del nostre Partit: "Hem de fortificar". Ho hem dit d'ençà del començament --

d'aquesta guerra. Cal convertir el nostre front en veritables camps atrinxerats per tal que nosaltres, darrera d'aquets camps atrinxerats, tinguem el temps i els mitjans necessaris per organitzar el nostre poderós Exèrcit. L'Exèrcit del l'ofensiva victoriosa.

Molt s'ha avançat en això, com en tots els ordres, però encara hem d'insistir més. Cal sistematitzar més els treballs i cal, per sobre de tot, que els òrgans superiors que tenen la responsabilitat de dirigir la política de fortificacions els agents tècnics, estiguin més responsabilitzats en la seva tasca. I si nosaltres procedim com fins ara, si mantenim, com mantenim, costi el que costi, el Govern presidit pel company Negrin, i segueix el company Negrin com fins avui amb la mateixa empenta i el mateix coratge desenvolupant una política implacable de guerra, és indiscutible que abans d'acabar aquest any podrem dir que hi ha a Espanya un autèntic Exèrcit, no un Exèrcit que és bo en uns llocs i que és dolent en altres; no un Exèrcit en el qual hi ha unes quantes Divisions, que són sempre les Divisions màrtirs cridades a les hores de compromís que la guerra comporta, sinó un Exèrcit compost de Divisions totes elles com les 11 i 27 Divisió.

Lluitem per la independència d'Espanya.

Una política militar no vol dir únicament l'organització estricta de l'Exèrcit. Vol dir un conjunt de problemes de tot ordre que tots ells s'han de resoldre per a poder obtenir com a darrer fruit un Exèrcit de victòria. Un dels problemes, potser el més fonamental, és que tots acabin per comprendre el veritable caràcter de la nostra lluita. No és encara bastant ben compromesa. Lluitem per la independència d'Espanya, lluitem per la integritat del nostre territori, lluitem per a consolidar i eixamplar les llibertats de Catalunya, lluitem per aixecar les masses obreres, pageses, i petit-burgeses del nostre país i perquè tinguin dret a regir-se elles mateixes com elles vulguin, sense ingerències estrangeres. Que aquesta veritable finalitat de la nostra guerra sigui d'una vegada compresa per tots els antifeixistes de la zona lleial, perquè és en aquesta mesura que la farem comprendre a les masses espanyoles de l'altra zona i a les masses populars de tot el món que encara no acaben de comprendre'ns.

Hem de prescindir, en parlar de la nostra guerra, d'un criteri mecànic. Hi ha molta gent que té la dèria de desenvolupar una idea de manera mecànica. Són molts els que diuen que la guerra és a Espanya, i que Espanya no és aquesta zona, i no l'altra, i que consideren que l'altra zona és tota ella un bloc monolític que cal exterminar si volem assegu-

rar la pau del nostre país. I no. No! A l'altra zona hi ha pagesos que són iguals que els nostres pagesos; hi ha obrers que són iguals als nostres obrers; hi ha petit-burgesos que són iguals que els nostres petit-burgesos. I en el si d'Espanya, ¿pagesos i proletaris no poden arribar a entendre's entre ells per establir un règim de convivència de progrés social i polític i de llibertat? ¿Què és allò que ho estorba i què és allò que s'hi oposa? Aquí hi ha el nus de la qüestió. El nus que presenta, per una part, els capituladors, i per altra els traïdors i els invasors. Hi ha capituladors a casa nostra.

Negociar! Amb qui?

Què vol dir capitulació? Són capituladors aquells que més o menys tot el poble antifeixista coneix, que al mes de -- març, quan el gran pànic, volien embarcar-se en vaixells -- de guerra francesos, deixant aquí que se les arreglessin -- els obrers, els pagesos i els antifeixistes del nostre -- país, perquè ho veien tot perdut. Són aquells que, d'una manera més o menys oberta, perlen de les dificultats interiors, que fan córrer veus de desmoralització, dient que -- no es pot resistir, que el poble no pot aguantar més, que el poble ja està cansat, que el poble espanyol és impossible que pugui vèncer Itàlia i Alemanya i que, per tant, -- cal lliurar-se i cal negociar. Negociar! Amb qui? I això és el que els qualifica com a capituladors, com a traïdors a la seva Pàtria. Negociar amb els generals italians? ¿Negociar amb els generals d'Hitler, posant-hi com a àrbitre el senyor Chamberlain? Txecoslovàquia és la resposta. Amb els traïdors, amb els invasors, ja va dir abans-d'ahir el president Negrín que no podia haver-hi pactes, que no -- podia haver-hi entesa ni propòsit d'entesa.

A l'altra banda hi ha espanyols honorats i dignes; a l'altra banda hi ha pagesos i obrers i petit-burgesos.

Als espanyols de l'altra banda se'ls ha de plantejar com a qüestió prèvia la liquidació dels generals traïdors a la -- seva Pàtria, dels Franco i companyia. La liquidació dels "señoritos" feudals i la liquidació dels financers contra-bandistes, com March i companyia. I s'ha de plantejar l'exclusió del nostre territori de tots els soldats estrangers que han vingut a sotmetre-la a l'esclavatge. I quan estigui neta la reraguarda enemiga de traïdors i invasors, per què no ens poden entendre?, ¿què hi pot haver que s'oposi a una entesa d'espanyols amb espanyols, de pagesos i pagesos, d'obrers i obrers, de petit-burgesos amb petit-burgesos? O és que allí, com aquí, es medita com a solució única l'acabament de la guerra amb l'extermini total de les -- persones? És que hem oblidat la història? ¿Es que a l'al

tra zona, el 16 de febrer del 1936, no varen triomfar les esquerres? ¿Es que a l'altra zona no hi ha una massa densíssima i profundament revolucionària que ha omplert la trajectòria social i política del nostre país de pàgines glorio--ses? Certament que molts milers d'herois anònims ja no tenen vida, que han estat exterminats bestialment per la fora feixista, però resten els altres, i resten els seus fills i les seves companyes, que ens esperen en l'angoixa íntima de la soledat per a abraçar-se amb nosaltres i marxar amb nosaltres pel camí de la reconstrucció i de la pau definitiva.

I què és l'Exèrcit que tenim enfront dels nostres? ¿Es que en aquest Exèrcit no hi ha més que "señoritos", i requetès, i falangistes? No, hi ha quelcom més. Hi ha la representació del poble autèntic i també, certament, els éssers servils els que hem conegut sempre, éssers que tenen la propensió a llepar la mà de l'amo. I en l'Exèrcit enemic hi ha éssers servils, i requetès, i falangistes. Però ¿és que aquests constitueixen la majoria? ¿Es que no és cert que el noranta per cent dels homes que estan davant dels nostres soldats no han sortit del camp i de la fàbrica, el mateix com n'han sortit els nostres? Són obrers i són pagesos, com ho són els nostres. I, a més, cal remarcar l'existència d'altra cosa ben punyent, perquè davant nostre, en aquesta batalla de l'Ebre, hem trobat companys nostres del Nord i companys nostres de Llevant, homes que varen caure presoners i que avui estan enfront nostre, que combaten contra nosaltres, pel terror imposat per l'oficialitat de l'Exèrcit enemic, aterrits pels generals que han traït la seva Pàtria i aterrits per les bandes d'estrangers que no van a primera línia, sinó que es queden a les posicions de rera--guarda per a liquidar aquells que no vulguin anar davant contra nosaltres o per a recollir ells els fruits de la victòria. Perquè això és el que fan els italians, covards i traïdors! Perquè no han estat ells els que han vingut a l'Ebre. Quina sort per a nosaltres poder-los retirar d'aquesta manera! Allí els haguéssim retirat a tots; però --allí no han vingut ells perquè es tracta d'un exèrcit autèntic de colonització, un exèrcit de reserva i de policia interior, un exèrcit pretorià que guarda les espatlles de Franco i que impedeix que en els rengles de l'exèrcit que avui combat contra nosaltres pugui arribar ràpidament a madurar-se la consciència política del crim que estan cometent contra la seva Pàtria.

I en el món internacional, en la mesura que nosaltres arribem a convèncer-nos del caràcter autèntic de la nostra lluita, en aquesta mateixa mesura precipitarem el procés evolutiu de les masses populars que ha de cristal·litzar necessàriament en un ajut col·lectiu i ferm, no únicament en l'ajut de queviures i en instal·lacions sanitàries --molt agraït sinó en un ajut integral.

Ens deixen morir i després ploren sobre el nostre cadàver.

Cal adonar-se que tenim molts enemics a fora i que no ho són els feixistes declarats únicament, sinó que tenim també els enemics camuflats, que ens deixen morir i després ploren sobre el nostre cadàver. Són aquests els enemics tipus Blum, el tipus de l'home que va inventar la No Intervenció, de -- l'home que va deixar que caigués Irun a mans dels feixistes, per no permetre la sortida del territori francès de dos va-- gons de municions que estaven a Hendaia, dipositats a la -- frontera, i que en comprovar la tragèdia d'Irún i la tragè-- dia d'aquelles dones i aquells infants que passaven al terri-- tori francès, va plorar de dolor. De dolor, va plorar Blum! Hi ha els Citrine, que enganyen les masses laboristes, trade unionistes d'Anglaterra, i les junyeixen contra la seva vo-- luntat, perquè no acaben de comprendre la política exterior de covardia de Chamberlain. Però l'actitud política d'aquest homes, que tenen una relació directa amb les masses populars dels països que ens han d'ajudar, ha de tenir les seves con-- seqüències. Ells han ajudat més o menys obertament els pro-- pòsits de la propaganda feixista arreu del món, en afirmar -- que aquesta és una guerra comunista, que aquesta és una guer-- ra dirigida per Moscú i que aquesta és una guerra que ha d'a-- cabar, si no hi ha començat, amb la dictadura del proleta-- riat; la guerra que després ha de continuar envaint França i liquidant tota la burgesia francesa.

L'esforç abnegat dels comunistes.

Ha estat el comunisme l'espantall que han esgrimit els fei-- xistes i aquests que s'anomenen "leaders" de les masses obre-- res, quan la veritat és totalment oposada, perquè si en el -- nostre país hi ha hagut una força veritablement abnegada -- la més abnegada -- aquesta ha estat la força comunista; i si en -- el nostre país existeix una força la més clarivalent quant a les finalitats de la nostra lluita, aquesta ha estat la for-- ça comunista.

Perquè hem estat nosaltres els primers que hem dit: "Dictadu-- ra del proletariat, no. Guerra d'independència nacional, -- guerra per assegurar les llibertats i la democràcia del nos-- tre país, sí". I som nosaltres els que hem portat aquest -- ritme i que hem precipitat l'evolució interior de les nos-- tres masses cap a aquesta finalitat. I hem d'accentuar-lo -- de cara a l'exterior, demostrant amb fets positius com el -- realitzat a Ginebra pel president Negrín, retirant els volun-- taris de les heroiques Brigades Internacionals per a palesar d'aquesta manera, materialment, que aquí lluitem únicament -- espanyols contra un exèrcit d'invasors. Accentuant els fets -- convencerem a fons les masses populars de França i Anglater-- ra, i podran aleshores aquests replicar als traïdors d'esquer-- res i de dretes que els porten enganyats.

No hi ha dubte que resistint -resistint!- i simultàniament enfortint el nostre Exèrcit i aclarint l'autèntic caràcter de la nostra lluita, és indiscutible, camarades, que a la zona enemiga es produirà un moviment de fons, de revolta, contra els generals que han traït la seva Pàtria i contra els estrangers que ja colonitzen les zones que ells trepitgen. I que les noves condicions a crear, més ràpides si lluitem intel·ligentment, coincidiran precisament en el període de major enfortiment orgànic del nostre Exèrcit i s'afermaran les possibilitats, millor dit, se'ns oferirà la seguretat de l'ofensiva darrera i victoriosa i de l'abraçada fraternal amb els espanyols patriotes de l'altra banda sotmesos a la tirania del criminal feixisme.

Els provocadors són una variant dels capituladors.

Es tan fonamental la lluita contra els provocadors com contra els capituladors. Els provocadors són una variant dels capituladors; són els trotsquistes que encara queden per ací, que s'han infiltrat als organismes de l'Estat, que s'han infiltrat en organitzacions antifeixistes i les estan empenyent pel camí de la provocació. Són a casa nostra els que, explotant els sentiments catalans que tots tenim, voldriem llançar Catalunya contra els altres pobles hispànics, voldrien llançar la Generalitat contra la República i voldrien fer-ne d'això el baluard del feixisme internacional. Són aquells que us deia Vidiella abans, que fan cartes clandestines de to i contingut trotsquista per provocar la divisió de la U.G.T. d'Espanya i per poder anar contra l'aliança dels elements més conscients de l'obrerisme. Són aquells que provoquen dissentiments, com ho han fet, conscientment o inconscientment, els elements de la F.A.I. peninsular, que llacen documents d'agressió i calúnnia contra les L.S.U., el P.C. i el P.S.U. Documents en els quals es demana no menys que la dissolució del Comissariat. El Comissariat! L'ànima i el cos del nostre gloriós Exèrcit. I que volen justificar la seva ofensiva dient-nos el de sempre: proselitisme. Els proselitistes som nosaltres. Proselitisme ben curiós. El proselitisme dels que moren; el proselitisme dels que al front ho donen tot per la victòria; el proselitisme de Felipe, cap de la 30 Divisió, mort davant l'enemic, i membre del P.S.U. El proselitisme de Leal, cap de la 46 Divisió, mort davant de l'enemic a l'Ebre, membre de les J.S.U. El proselitisme de Bàrcia, comissari de la 11 Divisió, mort de cara a l'enemic a l'Ebre i membre del Partit Comunista. Proselitisme sa, proselitisme de sacrifici. Que tots fessin igual i la guerra seria guanyada.

Unitat de reraguarda i Exèrcit.

Cal atendre també als problemes de reraguarda lligats cada dia de manera més íntima a la política militar. Reraguarda i Exèrcit constitueixen cada dia amb major evidència -- una unitat indestructible. Es complementen i s'influencien recíprocament.

Un Exèrcit brillant enforteix la reraguarda, i una reraguarda forta i sana, l'Exèrcit. I, al revés: un Exèrcit que -- s'enfonsa desmoralitza profundament la reraguarda, i una -- reraguarda desarticulada produeix i provoca la desfeta de l'Exèrcit millor.

Compte, doncs, amb la nostra reraguarda, i compte amb els seus problemes que tenen avui importància fonamental i van lligats amb l'Exèrcit i amb la nostra vida de relació exterior.

Problema de reraguarda fonamental, és crear les condicions d'una mobilització a fons de tots els recursos del nostre país. Això encara no hem pogut fer-ho; no hem pogut mobilitzar a fons els recursos del nostre país per necessitats de la reraguarda i per necessitats militars. Hem hagut -- d'acudir massa a les reserves or de la República a fi d'afrontar els problemes més angoixosos de cada moment: pro--blemes d'armament, problemes de matèries primeres, proble--mes d'importació de queviúres en massa. I és hora que -- d'una manera resolta es vagi a un règim de mobilització -- dels nostres recursos, que són molts, per tal de fer front a les exigències de la guerra en aquests moments, i a fi -- de mobilitzar els recursos del nostre país, cal, en primer terme, fer que el Govern de la República crei el Consell -- Superior d'Economia.

Aquesta és, podriem dir-ne, la qüestió prèvia, car sense -- la creació d'un organisme superior que, d'una manera res--ponsable, d'una manera tècnica, d'una manera ordenada i me--tòdica, vagi a l'estructuració definitiva, en aquest temps de guerra, de la nostra economia, no hi haurà possibilitat de mobilitzar els nostres recursos i de posar-los a la dis--posició del Govern, per fer el que exigeixen l'Exèrcit i -- la reraguarda.

Necessitat d'una política econòmica única

Què és el nostre país, avui? No hi ha, en realitat una po--lítica econòmica central. Hi ha diverses i contradictòries -- economies. Hi ha l'economia privada, hi ha l'economia con--federal; hi ha, a més, el règim especial de Catalunya. No

és possible perllongar aquesta situació, i cal trobar el ca
mí de la seva unificació.

Ningú no pot discutir la profunda veritat que es tanca dins l'afirmació que un país no pot tenir sinó una sola economia. Discutir això és un absurd. No hi cap una economia de Cuen
ca o una economia confederal o una economia catalana: a la República Espanyola no hi pot haver més que una sola economia, que és l'economia de la República Espanyola.

Però a fi que el Govern vagi a la creació d'aquesta econo--
 mia espanyola, cal que, donada la situació creada per la --
 pròpia guerra, es procedeixi de manera intel.ligent, de ma--
 nera tècnica i de manera metòdica, pels plenament responsa--
 bles, a cometre l'esmentada tasca; i que a través d'un orga--
 nisme que satisfaci totes les necessitats i en el qual pu--
 guin col.laborar tots aquells que es troben lligats pels ma--
 teixos interessos, s'unifiqui el problema.

Cal, en fi, constituir el Consell Superior d'Economia, en --
 el qual estiguin representats els elements del Govern de la --
 República i de les regions autònomes, així com de les Cen--
 trals Sindicals, a fi que, tots junts, veient la realitat i --
 les necessitats de cada moment, puguin establir els plans --
 coordinadors i les modificacions a adoptar sobre la políti--
 ca econòmica.

No hi hauria solució del problema econòmic a Espanya si es --
 confia la política al caprici, a l'empirisme o al malhumor --
 d'un ministre que s'aixeca un dia i fa qualsevol cosa. No. --
 És matèria complexa que pot conduir-nos a l'autèntica mobi--
 lització de tots els recursos del país o que pot conduir-nos --
 al colapse econòmic que fins i tot podria determinar la pèr--
 dua de la guerra.

I aquest tacte de coordinació per arribar a la unificació, --
 únicament pot obtenir-se mitjançant un organisme en què to--
 tes les veus siguin escoltades i tots puguin contribuir a --
 la solució definitiva del problema.

I Catalunya?

Diran: però, i Catalunya? Catalunya, companys, ha donat --
 al món un magnífic exemple. Les classes proletàries de Ca--
 talunya han donat al món una prova extraordinària de llur --
 capacitat de direcció, i encara que molts ho neguin, de la --
 seva capacitat d'abnegació i de sacrifici. I Catalunya ha --
 creat un ordre jurídic. ¿Es que Catalunya, aquest ordre ju--
 rídic l'ha d'eliminar perquè sí? No. L'ordre jurídic de --
 Catalunya ha de sumar-se a l'ordre jurídic que estableixi --
 la República Espanyola i que l'estableixi per mitjà d'aquest

Consell Superior Econòmic. Aleshores no hi haurà perill - de pèrdua de les coses que tots estimem, perquè en convi-- vència la Constitució i l'Estatut, la gerència de la vida econòmica de Catalunya continua en mans de Catalunya. Si l'Estat legisla, nosaltres executem; si l'Estat socialitza nosaltres socialitzem; si l'Estat nacionalitza, nosaltres executem la nacionalització; si l'Estat té una política in-- tervencionista industrial, nosaltres executem la política intervencionista; si l'Estat té una política d'incautacions nosaltres executem les incautacions, perquè en matèria eco-- nòmica no hi cap limitació. Ni en la Constitució espanyola ni en l'Estatut res no priva a Catalunya el dret d'anar a una economia unificada amb la República Espanyola. La Re-- pública Espanyola legisla, i aquesta facultat essencial exe-- cutiva salva Catalunya, puix que es podrà anar a la coordi-- nació i a la unitat de l'economia de la República sense -- els perills que això suposaria en el cas que es trenqués - de sobte, d'una manera precipitada, pertorbadora, incons-- cient o provocadora, la continuïtat de la nostra vida eco-- nòmica, molt més tenint en compte que avui la nostra vida econòmica passa per moments de greu crisi motivada per fac-- tors que tots coneixem i, essencialment, per dificultats - d'energia elèctrica. Amb la mobilització dels recursos -- del país podrem posar en marxa les indústries necessàries per a proveir la població de tot el que necessita i aque-- lles indústries que ens permetran de reprendre el procés - d'exportació que han deixat perdre absurdament i que signi-- fiquen per a la República la renovació dels fons de divi-- ses i de disponibilitats monetàries per a adquirir el que la pròpia indústria necessita, el que manca a l'Exèrcit i a la reraguarda.

Una política de proveïments.

I, a més, permetrà realitzar a fons la política de proveï-- ments cosa totalment indispensable al nostre entendre. Es que es podria respondre afirmativament que tots els recur-- sos del nostre país, tots els productes de les nostres ter-- res, han estat recollits i lliurats al consum? Ningú no - pot dir això conscientment, no perquè hi hagi mala volun-- tat, no perquè hi hagi poca intel·ligència, sinó perquè hi ha un error de mètode, un error terrible en el treball i - en la concepció d'aquest treball; perquè hi ha, per una -- part, la política suïcida de voler imposar als pagesos -- preus absurds que no responen ni corresponen a la realitat econòmica, i per altra part, la immobilització sobre la -- pròpia font de producció dels productes, el que fa que des-- prés ens trobem que no hi ha prou elements útils suficients i capaços per a transportar la producció i lliurar-la al - consum. I la conclusió dura d'aquest error econòmic de -- preus i d'immobilització de la producció agrària ha estat,

necessàriament i lògicament, primer l'ocultació d'aquesta producció per part dels pagesos i la pèrdua de bona part de les collites sobre la pròpia font de producció, que s'ha perdut. Cal canviar des del fons la concepció que fins ara s'ha tingut; cal posar preus remuneradors, preus que responguin a la veritable realitat econòmica, preus que satisfacin, en allò que sigui just, la nostra pagesia; preus que no signifiquin per a la pagesia una espoliació. I cal trençar aquesta línia d'immobilització tan rígida que acaba en la malaventura dels guàrdies, d'Assalt que; a les cantonades de les carreteres, han de prendre les verdures a les pobres dones que han sortit a comprar-les.

Una política més justa i més racional al camp.

Cal anar a un règim més flexible i més intel·ligent, règim que en les seves línies generals ha de consistir en el fet que l'Estat monopolitzi els articles bàsics de la producció agrícola, com són el blat, com són les patates, com és l'oli, com és el vi; producció d'exportació, com són les avellananes i les ametlles. Però l'Estat, a la vegada que assegura el seu monopoli sobre els articles bàsics de la producció agrícola, ha de retornar a la pagesia la llibertat d'acció perquè aquesta pugui explotar la seva pròpia economia domèstica i pugui establir els mercats d'abans als pobles capitals de comarca, on puguin fer-se concentracions de productes típics d'aquesta economia domèstica i indispensables avui per a complementar la mínima alimentació de guerra. Naturalment que per a poder arribar a establir aquest règim de major llibertat per a la pagesia i de mercats tradicionals, encara que els preus siguin controlats -perquè ho hauran d'ésser-, caldrà simultàniament intensificar una política de reconstrucció d'aquesta economia que està destruïda. En estudiar la política intel·ligent i metòdica de les importacions s'ha de veure la possibilitat de produir aquí la carn, els ous i la llet, que avui comprem a l'estranger, i a la vegada, de cara a la producció agrícola, s'han de canviar els mètodes de treball. S'han d'establir preus justos s'ha de restablir la justa llibertat de treball per a la pagesia, i al mateix temps cal intensificar més el treball d'organització del consum col·lectiu. Hi ha hagut un temps en que molta gent em donava la culpa a mi, per exemple, que no hi haguessin queviures per a repartir al consum, perquè deien que jo me'ls quedava per repartir-los als restaurants populars i, ara, als menjadors infantils. La línia de consum col·lectiu cada dia s'imposa més. Ens espera un hivern molt difícil, això ho sabem tots, i caldrà superar-ho, costi-el que costi, perquè teniu-ho per segur, la reraguarda que superi les dificultats d'aquest hivern serà la reraguarda victoriosa. I, per a preparar-se a vèncer totes les dificultats de la reraguarda en matèria de proveïments ha d'existir la deguda organització.

El consum col·lectiu significa estalvi de queviures, estalvi de combustible, control absolut dels preus, liquidació total de l'especulació i acaparament, possibilitats d'assegurar a tota la població la ració mínima alimentària en -- temps de guerra, però sense diferències, com encara existeixen. El consum col·lectiu significa la utilització al cèn -- tim dels recursos propis del país i de les matèries que ve -- nen de fora importades amb grans sacrificis pel Govern de la República. Però, és que si nosaltres no volguéssim -- anar a la intensificació, sobretot en les zones industrials del consum col·lectiu dels majors i a la intensificació -- dels restaurants infantils per assegurar a les noves gene -- racions la seva salut, ens veuríem obligats a acceptar-ho per les característiques de l'hivern que s'apropa. La vi -- da familiar normal es farà impossible. Ja ho és i ho serà cada dia més, perquè tots els factors econòmics que inter -- venen per a poder sostenir el nucli familiar amb la seva -- estabilitat d'abans, estan trencats. No hi ha braços per anar a fer carbó, no hi ha camions que puguin fer quilòme -- tres per la carretera per a transportar la llenya; no hi -- ha queviures per als homes que volguessin anar a fer carbó. I això, afegit a la manca de gas, perquè el carbó costa -- car, i a la manca d'electricitat per la mateixa raó, supo -- sarà que si no es prenen mesures a temps, la nostra pobla -- ció sofrirà perjudicis innecessaris. I, a la vegada que -- nosaltres intensifiquem el consum col·lectiu, havem també d'assegurar més encara la distribució col·lectiva de les -- zones de població que restessin al marge del consum col·lec -- tiu, a través de les cooperatives.

Les Cooperatives asseguruen una justa distribució sense es -- peculacions ni acaparaments.

S'ha parlat malament de les Cooperatives, com és parla ma -- lament sempre d'allò que serveix per a ordenar les dificul -- tats d'un país com el nostre, que ha de sostenir una guer -- ra com la que nosaltres sostenim. Però no hi ha tècnica -- ment i científicament organització més útil, aparell més -- fàcil ni més flexible per assegurar una justa distribució sense especulacions ni acaparaments. Insistim, per conse -- güent, en aquesta línia, pronunciant-nos en el sentit d'as -- segurar, a través d'aquesta mobilització de tots els recur -- sos del nostre país, aquest mínim d'alimentació a la rera -- guarda nostra, i amb el qual mínim tot el poble està dispo -- sat a seguir la lluita costi el que costi i duri el que du -- ri.

I aquest mínim d'alimentació suposa una quantitat d'impor -- tació exclusivament d'articles bàsics, prescindint de lu -- xos i prescindint de capricis, i suposa concentrar totes -- les possibilitats i esforços en allò que pugui assegurar a

cada habitant de la reraguarda, i també a cada combatent, - el mínim que necessita per a sostenir-se i poder continuar treballant i lluitant contra els nostres invasors.

Enfortim el Front Popular.

Es clar que tota aquesta acció militar, política, econòmica agrària, de proveïments té un major o menor ritme segons sigui la fortitud veritable de la unitat antifeixista. I nosaltres continuem posant i considerant com a eix d'actuació el Front Popular que encara no ha arribat a tenir l'actuació dinàmica que hauria de tenir per a servir a la seva pròpia missió; Front Popular; que vol dir unitat antifeixista orgànica, que significa unitat de tots els pobles hispànics contra l'enemic comú. El Front Popular s'envigoriria definitivament si, simultàniament al seu enfortiment progressiu poguéssim arribar a la formació del Partit Únic del Proletariat a la resta d'Espanya i a la formació de la Central Sindical única a tota la República.

Un sol Partit Proletari a Espanya, una sola Central Sindical a Espanya i un Front Popular que, d'ésser més dinàmic, més actiu en la seva missió històrica, hauria de contribuir a resoldre els problemes polítics que tenim plantejats. El més capital de tots aquests problemes i el que cal resoldre costi el que costi, és el de la normalització de les relacions entre Catalunya i la resta dels pobles hispànics, entre la Generalitat i el Govern de la República. Aquesta normalitat més o menys relativa de relacions i col·laboracions actives entre el Consell de Catalunya i el Govern de la República constitueix el major perill de la nostra guerra, perquè és a través d'aquesta discrepància que podrien treballar tots els elements capituladors, per a provocar la desfeta i pertorbar el nostre país, per cercar la liquidació de Catalunya en tant que poble lliure, i la liquidació d'Espanya en tant que país sobirà, independent i democràtic.

Catalunya!

Per arribar a tal normalització de relacions, cal que fem tota mena d'esforços: esforços nosaltres i esforços els altres. I en primer terme, cal, per a poder arribar a aquesta normalització, que determinats sectors abandonin els recels i desconfiança que tenen quan miren Catalunya. És un greuge inacceptable per a nosaltres, catalans. Catalunya és un país antifeixista; no és un país nascut a l'antifeixisme el 19 de juliol. Ja abans, per la seva història, per la seva composició social i política, ha estat un país de llibertat i de democràcia.